Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod

Masarykova 2033, Havlíčkův Brod, 580 02

Školní vzdělávací program platný od 1. 9. 2025

Praktická sestra

53-41-M/03 Praktická sestra

Vize školy: Brána k profesionalitě

Obsah

1 Úvodní identifikační údaje 5
2 Profil absolventa 6
2.1 Uplatnění absolventa v praxi 6
2.2 Kompetence absolventa 6
2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání 11
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu 12
3.1 Základní identifikační údaje 12
3.2 Celkové pojetí vzdělávání 12
3.3 Organizace výuky 13
3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana (BOZP a PO) 15
3.5 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání 15
3.6 Způsob ukončení vzdělávání 16
3.7 Způsob hodnocení žáka 16
3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných 17
4 Školní učební plán 22
5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP 23
6 Začlenění průřezových témat 26
6.1 Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti 28
6.2 Průřezové téma: Člověk a životní prostředí 29
6.3 Průřezové téma: Člověk a svět práce 30
6.4 Průřezové téma: Člověk a digitální svět 31
7 Učební osnovy 32
7.1 Český jazyk a komunikace 32
7.2 Literatura a estetika 42
7.3 Anglický jazyk I 52
7.4 Německý jazyk I 75
7.5 Občanská nauka 94
7.6 Dějepis 103
7.7 Matematika 108
7.8 Fyzika 117
7.9 Chemie 122
7.10 Biologie a ekologie 126
7.11 Psychologie a komunikace 131

7.12 Základy ekonomiky 140
7.13 Informační a komunikační technologie 145
7.14 Tělesná výchova 154
7.15 Somatologie 164
7.16 Klinická propedeutika 174
7.17 Ošetřovatelství teorie 178
7.18 Ošetřovatelství cvičení 183
7.19 Ošetřovatelství ve vybraných oborech 192
7.20 Ošetřovatelství v interních oborech 199
7.21 Ošetřovatelství v chirurgických oborech 206
7.22 Výchova ke zdraví 214
7.23 První pomoc 220
7.24 Patologie a patofyziologie 228
7.25 Učební praxe 234
8 Materiální a personální zajištění 246
8.1 Celková charakteristika školy 246
8.2 8.2 Personální podmínky realizace ŠVP 246
8.3 8.3 Materiální podmínky realizace ŠVP 246
8.4 Východiska pro tvorbu ŠVP 248
9 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP 248
10 Přílohy 249
10.1 Příloha č. 1 Obsah a forma maturitní zkoušky 249
10.2 Příloha č. 2 Zkratky a názvy předmětů 250
10.3 Příloha č. 3 Další použité zkratky (řazeno dle abecedy) 251

1 Úvodní identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod
Adresa školy:	Masarykova 2033, 580 02 Havlíčkův Brod
Zřizovatel:	Kraj Vysočina
Adresa zřizovatele:	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň EQF 4
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od:	1. září 2025
Ředitelka školy:	Mgr. Radka Bouchalová
Číslo jednací:	SZŠAVOŠZHB/1109/2025

Podpis ředitele, razítko školy

2 Profil absolventa

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru Praktická sestra se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.
Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb. o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru Praktická sestra směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žák vytvořil odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak k dalšímu celoživotnímu vzdělávání. Je veden tak, aby byl připraven provádět činnosti základní ošetřovatelské péče a pod přímým vedením nebo odborným dohledem se podílel na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče. Žák se v průběhu studia dále připravuje na úspěšný vstup do osobního a občanského života tak, aby se dovedl adaptovat a orientovat v rychle se měnícím světě.
V průběhu vzdělávání si žák má vytvořit a posílit nejen odborné kompetence, ale i kompetence klíčové. Žák si je vytváří na úrovni odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům.

Klíčové kompetence si žák osvojuje během celého studia jak v předmětech odborných, tak společenskovědních. Vzájemně se doplňují, prolínají, jsou použitelné v běžném občanském životě a zároveň s nimi jsou formovány postoje, způsoby jednání a chování žáka.

Kompetence k učení
Žák je veden:
- k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání,
- k ovládání různých technik učení a k uplatňování rozličných způsobů práce s textem, k efektivnímu zpracování informací,
- k využívání různých informačních zdrojů,
- k sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení, k přijímání hodnocení svých výsledků od jiných lidí,
- k realizování možností svého dalšího vzdělávání ve zvoleném oboru,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů
Žák je veden:
- k samostatnému rozpoznání, řešení problémů a vyhodnocování problémových situací,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- k uplatňování různých metod myšlení a myšlenkových operací při řešení problémů a k týmovému řešení.

Komunikativní kompetence
Žák je veden:
- k vyjadřování v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a ke schopnosti vhodně se prezentovat,
- k srozumitelnému a souvislému formulování vlastních myšlenek,
- k účasti na aktivní diskusi, k formulování a k obhajování svých názorů a postojů,
- k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení,
- k dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence
Žák je veden:
- k reálnému posuzování svých fyzických a duševních možností, k odhadování důsledků svého chování a jednání,
- k stanovování přiměřených cílů a priorit a k adekvátnímu hodnocení svého vystupování, k přijímání kritiky od druhých lidí,
- k odpovědnému vztahu ke svému zdraví a k péči o svůj fyzický i duševní rozvoj,
- k řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí,
- k týmové práci, k přijímání odpovědnosti za svěřené úkoly,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák je veden:
- k odpovědnému, samostatnému jednání nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném,
- k dodržování a respektování zákonů, lidských práv a osobnosti druhých lidí, k vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- k jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, k uplatňování hodnot demokracie,
- k uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobní identity, k aktivní toleranci k identitě druhých,
- k aktivnímu zájmu o politické a společenské dění,
- k uznávání životních hodnot, k uvědomování si odpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- k podporování hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvoření si pozitivního vztahu k těmto kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák je veden:
- k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a ke vzdělávání,
- k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, k sledování možností uplatnění na trhu práce,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými, představami a předpoklady;
- k reálné představě o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky,
- k získávání a vyhodnocování informací o pracovních i vzdělávacích příležitostech a k využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- k vhodné prezentaci svého odborného potenciálu a ke komunikaci s potenciálními zaměstnavateli,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- k porozumění podstaty a principů podnikání, k získávání představy o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence
Žák je veden:
- k správnému používání a převádění běžných jednotek,
- k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů,
- k vytváření různých forem grafického znázornění a k jejich prezentaci, k aplikování znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a prostoru,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- k efektivní aplikaci matematických postupů při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence
Žák je veden:
- orientaci v digitálním prostředí a využívání digitálních technologií bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života
- ke schopnosti ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- k získávání, posuzování, správě, sdílení a sdělování dat, informací a digitálního obsahu v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech; k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků;

- k navrhování takových řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; ke schopnosti poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- k vyrovnávání se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzování, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, k zvažování rizik a přínosů;
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému, ohleduplnému a respektujícímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence si žák osvojuje během celého studia převážně v odborných předmětech a v rámci odborné praxe. Tyto kompetence vycházejí z kvalifikačních předpokladů pro výkon povolání praktické sestry. Jedná se o soubor odborných vědomostí, dovedností a postojů, které jsou požadovány u absolventů tohoto oboru:

a) Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče.
Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:
- poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;

- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

b) Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.
Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:
- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.
Tzn., aby absolventi:
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.
Tzn., aby absolventi:
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

f) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.
Tzn., aby absolventi:
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou dle platné legislativy (Zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění a dalších prováděcích předpisů). Přesný průběh maturitní zkoušky bude vždy včas zveřejněn ředitelkou školy na veřejně přístupném místě a bude se řídit aktuální legislativou. Maturitní zkouška bude mít část společnou a profilovou. V příloze č. 1 je uveden obsah těchto jednotlivých částí. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se též řídí platnou legislativou a v souladu s ní je žák včas informován o její podobě. Podrobnější informace jsou uvedeny v příloze č. 2. Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Základní identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod
Adresa školy:	Masarykova 2033, 580 02 Havlíčkův Brod
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od:	1. září 2025

3.2 Celkové pojetí vzdělávání

Záměrem vzdělávání v tomto oboru (programu) je připravit středoškolsky vzdělané absolventy se všeobecným i odborným vzděláním. Vedle výchovně vzdělávacího procesu škola věnuje pozornost komplexnímu působení na osobnost žáka, na jeho schopnost stanovit si hodnotový žebříček, rozvíjet osobní záliby, kulturní a sportovní činnost. Do výchovného plánu školy jsou zařazena témata z oblasti sociálně patologických jevů, je podporováno environmentální vzdělávání, sexuální výchova, etická, estetická a kulturní výchova, osobnostní rozvoj žáka, komunikace ve všech podobách atd. Témata si vyučující zařazují do svých plánů dle cíle vyučovací hodiny a předmětu, dle vlastní úvahy, aktuální situace a zájmu žáků.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, a to učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně.
Metody výuky, kterými jsou naplňovány základní cíle, jsou různorodé. Používají se jak metody aktivizující, kdy žák při získávání vědomostí a dovedností vyvíjí více vlastní úsilí, tak metody pasivní, kdy žák přijímá hotové poznatky. Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni a potřebách žáka, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy, ale i v závislosti na potřebách terénu (sociálních partnerů), kde je realizována odborná výuka a praxe. Preferují se metody, které vedou k rozvoji klíčových a odborných kompetencí, k realizaci průřezových témat a kladou důraz na individuální vzdělávací potřeby žáka. U žáka je též podporována spoluodpovědnost za vlastní vzdělávání – potřeba pracovat na vlastním rozvoji, potřeba plánovat sebezdokonalování a schopnost chápat nutnost celoživotního vzdělávání. Škola umožňuje každému jedinci, aby rozvíjel své osobní dispozice a zájmy bez ohledu na genderové představy panující ve společnosti.
V průběhu celého studia je žák veden k prohlubování svých digitálních kompetencí. Je veden k tomu, aby digitální prostředky využíval nejen při studiu nebo práci, ale i v běžném životě s ohledem na bezpečnost a kritické posuzování získaných informací. Absolvent ovládá nejen digitální zařízení a různé aplikace, ale používá technologie k řešení problémů, komunikaci a sdílení dat. Chápe nutnost ochrany dat i uživatelů v online prostoru, respektuje jejich práva

a soukromí a pružně reaguje na novinky a změny v oblasti digitálních technologií. Kromě výuky předmětu Informační a komunikační technologie, jehož náplň s digitálními technologiemi bezprostředně souvisí, jsou digitální kompetence žáků posilovány ve výuce všech všeobecně vzdělávacích předmětů a některých předmětů odborných. Získané dovednosti žáci využívají při práci v různých projektech.
Velký význam pro rozvoj žáka mají předměty, ve kterých prakticky procvičuje teoretické poznatky získané v průběhu studia a získává praktické dovednosti, které pak dále aplikuje při výuce v reálném terénu. Zde je velmi důležitá i účast sociálních partnerů, kteří nejen umožňují žákovi na svých pracovištích ověřit si své vědomosti a dovednosti v reálu, rozvíjet své odborné kompetence, ale též ho i dále formují a prohlubují v něm odpovědnost pro práci v týmu.
V průběhu celého studia je velká pozornost věnována jak předmětům profilové části maturitní zkoušky, tak i předmětům společné části maturitní zkoušky. Po celé čtyři roky si žák rozvíjí kompetence v oblasti mateřského jazyka a jednoho cizího jazyka. V rámci cizího jazyka je kladen důraz nejen na zvládnutí gramatiky, ale i na konverzaci v cizím jazyce i s ohledem na zařazování odborných témat. V průběhu studia jsou organizovány zahraniční projekty, jejichž cílem je odbourávat jazykové a komunikační bariéry a poznávat kulturu jiných národů.
Součástí výuky je samostatná práce studentů a prezentování jejích výsledků, práce ve skupinách a projektech, různé soutěže. V průběhu studia se žák týmově účastní i zajišťování různých charitativních akcí (sbírky), kulturních akcí pro nemocné děti a seniory (Mikuláš), preventivních programů pro zdravou veřejnost, sportovních akcí jak pro zdravou veřejnost, tak pro handicapované spoluobčany apod.
Výchova ke klíčovým a odborným kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáka působila přirozeně, odstupňovaně dle jeho věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje. Průřezová témata jsou citlivě zařazována do předmětů tak, aby se vztahovala k obsahu daných předmětů a přirozeně je doplňovala a rozvíjela. Jsou tedy v největší části realizována integrováním do výuky předmětů, dále realizací kurzů a projektových dnů viz Začlenění průřezových témat.
Škola vychovává samostatné občany státu a vzhledem k jejich budoucí profesi klade důraz na jejich odpovědnost, svědomitost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost, soustavnost, rozhodnost a samostatnost. Žák je cílevědomě připravován na týmovou spolupráci, na vytváření dobrých mezilidských vztahů a na celoživotní vzdělávání se.

3.3 Organizace výuky

Organizace výuky oboru Praktická sestra má dvě hlavní roviny. V první rovině je výuka realizována v rámci systému vyučovacích hodin a žák zde získává teoretické vědomosti i praktické dovednosti prostřednictvím různých vyučovacích metod. Tato výuka probíhá v učebnách školy, které jsou vybaveny potřebnými pomůckami a technikou. Druhá rovina výuky je zaměřena na aplikaci teoretických a praktických poznatků při praktickém vyučování (učební a odborné praxi) přímo v terénu, kde si žák dále ověří i svoje osobnostní předpoklady pro výkon této profese. Realizace probíhá na smluvních pracovištích sociálních partnerů dle učební osnovy a pod vedením odborných učitelek nebo zkušených externích pracovníků – zaměstnanců smluvních organizací. Do plánu výuky je zařazována ve třetím a čtvrtém ročníku, a to v rozsahu 14 až 16 vyučovacích hodin týdně a dále v bloku 4 týdnů v rámci předmětu učební praxe.

Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétně praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány ve skupinách. Velikost skupiny je závislá na náročnosti předmětu a legislativních podmínkách.
Odborné a klíčové kompetence jsou také rozvíjeny a realizovány prostřednictvím dalších organizačních forem výuky:

- **Exkurze** – zpravidla v rozsahu několika hodin (jednooborové) nebo celodenní, uskutečňované na mezipředmětovém základě, cílem je komplexní rozvoj osobnostního i profesionálního postoje žáka:
  - exkurze v rámci estetického a společenskovědního vzdělávání: společensko-kulturní akce, např. návštěva divadla, kina, koncertů
  - exkurze v rámci přírodovědného vzdělávání: botanické, zoologické zahrady, muzea
  - exkurze s odborným zaměřením: Krajská knihovna Vysočiny – odd. handicapu, vybraná oddělení nemocnice, kde není běžně realizovaná odborná výuka, oddělení psychiatrické nemocnice, pracoviště integrovaného záchranného systému, pracoviště sociálních služeb atd.
- **Kurzy** – v rámci podpory a rozvoje fyzického i psychického zdraví a prevence civilizačních nemocí nabízí škola sportovní kurzy. Kromě upevňování zdraví mají za cíl stmelit kolektiv třídy a rozšířit žákovi spektrum možností aktivního odpočinku a relaxace, která je v profesi praktické sestry i v osobním životě žáka nepostradatelná. Tato nabídka bude realizovaná pouze v případě, že bude o tuto formu výuky ze strany žáků a jejich zákonných zástupců zájem a bude pro školu ekonomicky přijatelná. Jedná se o nabídku těchto kurzů:
  - lyžařský výcvikový kurz – zařazen v prvním ročníku,
  - sportovně turistický kurz – zařazen na konci druhého ročníku.
- **Projekty** – práce v projektech komplexně rozvíjí odborné i klíčové kompetence žáka pracujícího na přípravě, realizaci i hodnocení konkrétního projektu. Při řešení projektových úkolů žák uplatňuje komunikativní kompetence, kompetence k učení, kompetence k řešení pracovních i mimopracovních problémů, personální a sociální kompetence při práci v týmu i individuální, občanské kompetence a kulturní podvědomí, digitální kompetence, aplikaci základních matematických postupů při řešení praktických úkolů a v neposlední řadě i kompetence k pracovnímu uplatnění a event. podnikatelským aktivitám. Žák si při práci v projektu osvojuje metodické zásady a postupy projektové práce, stanovuje cíle a postupy řešení, koordinuje činnost svoji i svých kolegů v prostoru i čase, určuje materiální i personální zabezpečení projektu, učí se průběžně vyhodnocovat a sdílet výsledky projektové práce a následně provede i závěrečné zhodnocení a prezentování této činnosti na veřejnosti. Tato činnost vede žáka k sebehodnocení, seberealizaci i k zažívání úspěchu a uznání. Učitelé zastávají funkci konzultantů a poradců. V projektovém vyučování se uskutečňují zejména průřezová témata, sociálně-zdravotní témata a realizují se mezipředmětové vztahy a vazby. Dle aktuální situace a zájmu žáka se realizují různé projekty, např.:
  - Adaptační projekt,
  - projekt První pomoc,
  - projekt AIDS a moji vrstevníci,
  - volejbalový turnaj,
  - Zdrávka jde
  - Svačinky na dvorku
  - Erasmus Day
  - Projekt Maturitní ples
  - Mikulášská nadílka na odděleních nemocnice či v sociálních zařízeních.

- **Přednášky** externích odborníků ve škole, na jejich pracovištích nebo v pronajatých prostorách.
- **Soutěže** jsou velmi důležité pro podporu motivace, sebehodnocení, seberealizace a zdravého sebevědomí žáka, navíc podporují jeho vlastní aktivitu a kreativitu. Jedná se například o soutěže v mateřském a cizím jazyce, soutěže odborné, sportovní a další.

3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana (BOZP a PO)

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků i zaměstnanců v souladu s platnou legislativou. Všichni jsou pravidelně a prokazatelně odborně proškolováni v dodržování pravidel BOZP a PO vždy na počátku každého školního roku a při vstupu na jednotlivá pracoviště, kde probíhá učební praxe. Při výuce v odborných učebnách a laboratořích musí žáci respektovat a dodržovat provozní řády těchto učeben. Dále jsou tato témata zařazována v průběhu školního roku dle aktuální situace a potřebnosti. Ve zdravotnických zařízeních jsou žáci proškoleni v zásadách BOZP a PO pracovníky zařízení vždy na počátku jejich praktické výuky.

3.5 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání v oboru Praktická sestra se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění a navazujícími prováděcími vyhláškami v platném znění. Tento studijní obor v denní formě studia je určen pro dívky a chlapce s řádným ukončením základní povinné školní docházky. Uchazeč o studium musí splnit podmínky přijímacího řízení, které dle platné legislativy stanovuje ředitelka školy a zveřejňuje je na veřejně přístupném místě. Součástí přihlášky ke studiu je potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti žáka ke studiu (viz Zákon 561/2004 Sb. v platném znění).
Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Zdravotní požadavky na uchazeče o studium

Zdravotně způsobilí nejsou uchazeči trpící zejména:
- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin a s poruchou jemné motoriky,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

3.6 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání v tomto oboru je ukončeno maturitní zkouškou, která bude probíhat dle platné legislativy. Přesný průběh maturitní zkoušky bude vždy včas zveřejněn ředitelkou školy na veřejně přístupném místě a bude se řídit aktuální legislativou. Maturitní zkouška bude mít část společnou a profilovou. V příloze č. 1 je uveden obsah jednotlivých částí.

3.7 Způsob hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání je stanoveno školním řádem na základě § 69 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a § 3 a § 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. Hodnocení je veřejné, žák je veden k sebehodnocení svého jak jednorázového individuálního výkonu, tak je veden k sebehodnocení z dlouhodobějšího hlediska (co se mu za pololetí povedlo, kde má rezervy apod.) a zároveň je veden k sebehodnocení v rámci kolektivu (týmová, projektová práce). Žák má právo se k hodnocení – klasifikaci vyjádřit. Učitel vždy na začátku vzdělávání seznámí žáka s výstupy, které budou stěžejní při pololetním a závěrečném hodnocení, které vždy zdůvodní. Každý učitel si dle vážnosti předmětu určuje individuálně hodnotící výstupy a to např.:

- **písemné testování** dílčích vědomostí a dovedností po ukončení tematického celku či čtvrtletí,
- **průběžné ověřování ústní**, kde se hodnotí samostatnost, pohotovost, kreativnost v řešení problémových situací, schopnost aplikovat získané poznatky v praktických příkladech apod.,
- **samostatná prezentace** zvolené problematiky,
- **projektová práce** – hodnotí se aktivita žáka v jednotlivých krocích přípravy, realizace, zhodnocení a prezentace projektu,
- **účast žáka v soutěžích**.

Při hodnocení se dále přihlíží k aktivitě žáka jak ve výuce, tak ve školních akcích, k systematičnosti jeho práce, k soustavnosti přípravy žáka, k jeho odpovědnosti při kolektivní činnosti atd. Hodnocení mu má dávat perspektivu a motivaci do další práce a respektovat práva žáka na individuální rozvoj.
V hodnocení očekávaných výstupů žáka převládá způsob hodnocení klasifikací – viz Školní řád SZŠ a VOŠZ v Havlíčkově Brodě. Chování žáka je hodnoceno odděleně. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a jejich chování jsou dokumentem, který podléhá schválení školskou radou.
V rámci hodnocení praxe se též uplatňuje kromě hodnocení učitele sebehodnocení žáka, hodnocení sociálních partnerů, popřípadě i jejich klientů. Toto hodnocení se získává na základě jednoduchého sdělení, kde se pověřený pracovník zařízení vyjádří k práci žáka.
Hodnocení klíčových kompetencí se provádí individuálně v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, používat výpočetní techniku, jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků nadaných se uskutečňuje v souladu se zákonem č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Podle předchozích uvedených právních norem se za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považují žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola, přičemž podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení a podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňuje až na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením je v oboru praktická sestra limitováno charakterem tohoto oboru a jsou stanoveny podmínky zdravotní způsobilosti. Při výběru studijního oboru nejsou za zdravotně způsobilé považováni uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Zdravotní způsobilost posuzuje příslušný registrující praktický lékař a toto posouzení je součástí přihlášky ke studiu tohoto oboru. Ostatní případy zdravotního znevýhodnění žáka jsou vždy pečlivě individuálně zvažovány a o zařazení žáka do studia rozhoduje ředitelka školy po dohodě se zákonnými zástupci žáka a na základě lékařského, speciálně-pedagogicko-psychologického doporučení s přihlédnutím k podmínkám školy. Před zařazením žáka na praktické vyučování vydává lékařské potvrzení poskytovatel pracovnělékařských služeb školy.
Jestliže na základě speciálního pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením bude žák doporučen k integraci, je žákovi po předchozí žádosti zákonných zástupců o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) se

souhlasem ředitele školy plán vypracován. Za zpracování IVP odpovídá učitel jednotlivého předmětu, výchovný poradce a ředitelka školy.

Zdravotním znevýhodněním se rozumí specifické vývojové poruchy učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie aj.). Žáci s tímto znevýhodněním jsou ke studiu přijímáni na základě kritérií stanovených pro přijetí v daném školním roce. Specifické poruchy učení jsou ve výuce zohledňovány na základě vyšetření a doporučení z pedagogicko-psychologických poraden (PPP). Žáci s těmito poruchami jsou vedeni v péči výchovného poradce. Učitelé jsou informováni o možných úskalích ve výuce a o individuálních potřebách konkrétního žáka, jsou obeznámeni se specifickými postupy, které je nutno při výuce i hodnocení akceptovat.

Sociálním znevýhodněním se rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, postavení azylanta. Při vzdělávání žáků pocházejících z rodin s nižším sociálním postavením nebo z rodin imigrantů a azylantů vycházíme vždy z konkrétní situace a vzdělávacích schopností a potřeb žáka. Všichni pedagogičtí pracovníci se u žáků z rodin imigrantů a azylantů seznámí se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků – tím lépe pochopí jejich projevy a problémy, volí vhodné vyučovací metody a přístupy. Pozornost u těchto žáků je věnována osvojení českého jazyka a seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. V případě potřeby bude u žáků se sociálním znevýhodněním vytvořen IVP žáka.

Vzdělávání nadaných žáků

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet. Mezi **mimořádně nadané žáky** nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými nebo pohybovými, ale i žáci, kteří prokazují mimořádně vysokou úroveň výkonů ve všech, nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání, projevují v těchto činnostech vysokou motivaci, jsou v nich cílevědomí a kreativní. V průběhu vzdělávacího procesu se budeme snažit vytvářet pozitivní klima mimořádně nadaným žákům – je důležité zjistit, v čem žák vyniká, ale i jaké má nedostatky a problémy, a tomu přizpůsobit práci s ním. Škola může umožnit těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů, vytvářet skupiny těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky, popř. umožnit vzdělávání podle IVP. Škola se snaží zajistit těmto žákům speciální přípravu a účast na různých typech soutěží, olympiád, včetně středoškolské odborné činnosti (SOČ).

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Výchovný poradce se věnuje podpoře žáků se SVP a žáků nadaných. Spolupracuje s pedagogickými pracovníky při vzdělávání těchto žáků, dále spolupracuje se školským poradenským zařízením, se zákonnými zástupci, rodiči a dle potřeby s dalšími organizacemi.

Systém péče o žáky se SVP

1. Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími žáka plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích

potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

2. Podpůrná opatření prvního stupně představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou žákovi poskytovány bezodkladně po zpracování plánu pedagogické podpory.
3. Výchovný poradce seznámí s plánem pedagogické podpory žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele a všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpisy osob, které s ním byly seznámeny.
4. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími žáka průběžně aktualizuje a vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnotí, zda tato podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.
5. V případě, že zletilý žák nebo zákonní zástupci využijí služeb školského poradenského zařízení, předá výchovný poradce tomuto zařízení plán pedagogické podpory žáka.
6. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
7. Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.
8. Na základě doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření 2. a vyššího stupně a žádosti zákonných zástupců sestavuje škola individuální vzdělávací plán žáka. Ten zohledňuje vzdělávací potřeby žáka ovlivněné aktuálním zdravotním stavem, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami, specifickými poruchami učení a chování, oslabením smyslových funkcí apod. Za vypracování individuálního vzdělávacího plánu zodpovídá výchovný poradce a na jeho tvorbě se podílejí ostatní vyučující. Plán má písemnou formu, obsahuje písemný informovaný souhlas zákonných zástupců, je tvořen bezodkladně.
9. Výchovný poradce ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.
10. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP realizuje škola takové postupy, které vhodně doplňují schéma systému péče o žáky se SVP – povzbuzuje žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení. Věnuje pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole, spolupracuje s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.). Samozřejmostí je spolupráce s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku.

Systém péče o nadané žáky

1. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.
2. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.
3. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.
4. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka a jehož náležitosti upravuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
5. Individuální vzdělávací plán zajišťuje ředitel školy, zpracovává jej výchovný poradce ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně vyučujícími žáka, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.
6. Výchovný poradce seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
7. Individuální vzdělávací plán je vyhodnocován jednou ročně školským poradenským zařízením ve spolupráci se školou.
8. Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonných zástupců žáka a zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

9. Škola realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků nadaných a uplatňuje adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a komunikaci s těmito žáky, např. ve výuce těchto žáků je vhodné využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi. Žáci budou vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

4 Školní učební plán

SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod
Konkretizovaný učební plán – ŠVP

Obor vzdělání: **53-41-M/03 Praktická sestra**
Denní studium

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**celkem**
Povinné					
Základní					
Český jazyk a komunikace*	1,5	1,5	1	2	**6**
Literatura a estetika*	1,5	1,5	1	2	**6**
Cizí jazyk I*	3	3	4	4	**14**
Občanská nauka	1	1	1	0	**3**
Dějepis	2	0	0	0	**2**
Matematika	3	2	2	0	**7**
Fyzika	1	0	0	0	**1**
Chemie	2	0	0	0	**2**
Biologie a ekologie	1	0	0	0	**1**
Psychologie a komunikace*	0	2	2	2	**6**
Základy ekonomiky	0	2	0	0	**2**
Informační a komunikační technologie	2	2	0	0	**4**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Somatologie *	4	0	0	1	**5**
První pomoc	2	0	0	0	**2**
Výchova ke zdraví	0	2	0	0	**2**
Patologie a patofyziologie	0	1	0	0	**1**
Klinická propedeutika	0	2	0	0	**2**
Ošetřovatelství teorie	2	0	0	0	**2**
Ošetřovatelství cvičení	2	5	0	0	**7**
Ošetřovatelství ve vybraných oborech*	0	1	2	0	**15**
Ošetřovatelství v chirurgických oborech*	0	2	2	2	
Ošetřovatelství v interních oborech*	0	2	2	2	
Učební praxe*,**,	0	0	14	16	**30**
Počet hodin celkem	**30**	**32**	**33**	**33**	**128**

* předměty společné a profilové maturitní zkoušky
** součástí učební praxe je odborná praxe ve 3. ročníku v rozsahu 140 hodin (60minutových)

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	Minimální počet vyučovacích hodin RVP		Vyučovací předmět	Související okruhy zapracované do předmětu	Počet vyučovacích hodin za studium ŠVP		
	týdenní	celkový			D**	týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání a komunikace							
- český jazyk	5	160	**český jazyk a komunikace**		1	6	194
- cizí jazyk	10	320	**cizí jazyk**		4	14	452
Estetické vzdělávání	5	160	**literatura a estetika**		1	6	194
			filozofie a kulturní výchova*	viz občanská nauka		-	-
Společenskovědní vzdělávání	5	160	**dějepis**			2	68
			občanská nauka	filozofie a kult. výchova, právo		3	100
Matematické vzdělávání	7	224	**matematika**			7	234
Informatické vzdělávání	4	128	**informační a komunikační technologie**			4	136
Ekonomické vzdělávání	2	64	**základy ekonomiky**			2	68
Přírodovědné vzdělávání	4	128	**fyzika**			1	34
			chemie			2	68
			biologie a ekologie	mikrobiologie		1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256	**tělesná výchova**			8	260
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256	**somatologie**	odborná latinská terminologie	1	5	166
			klinická propedeutika	odborná latinská terminologie		2	68
			ochrana veřejného zdraví*	viz výchova ke zdraví		-	-
			základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny*	viz biologie a ekologie		-	-
			základy radiační ochrany*	viz první pomoc		-	-
			podpora zdraví a prevence nemocí*	viz výchova ke zdraví			
			patologie a patofyziologie	odborná latinská terminologie		1	34
			první pomoc	základy radiační ochrany	2	2	68
			výchova ke zdraví	ochrana veřejného zdraví	1	2	68
Ošetřovatelství a ošetřování nemocných	54	1 728	**ošetřovatelství teorie**			2	68
			ošetřovatelství cvičení	odborná latinská terminologie		7	238
			ošetřovatelství ve vybraných oborech	odborná latinská terminologie		3	98
			ošetřovatelství v chirurgických oborech	ošetřovatelská péče u nem. na odd. interním, chirurgickém, ortopedickém,neurologickém, gynekologicko-porodnickém,		6	192
			ošetřovatelství v interních oborech			6	192

				dětském, v péči o staré lidi a gerontologii a v terminálním stádiu nemoci, v rehabilitační a fyzikální medicíně a stomatologii Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách			
			učební praxe, odborná praxe – 140 hodin	ošetřovatelství a ošetřování nemocných		30	928+140
Sociální vztahy a dovednosti	5	160	**psychologie a komunikace**		1	6	192
Disponibilní hodiny	11	352			11		
Celkem	**128**	**4096**			**11**	**128**	**4294**
V průměru týdně	**32/týdně**						

*není samostatný vyučovací předmět
**disponibilní hodiny

Rozvržení týdnů ve školním roce			
Ročník	Počet týdnů celkem	Aktivity	Časová rezerva
I.	34 týdnů	adaptační projekt 1 týden lyžařský výcvikový kurz	Projekty, exkurze
II.	34 týdnů	1 týden sportovní turistický kurz	Projekty, exkurze
III.	32 týdnů	4 týdny odborná praxe	Projekty, exkurze
IV.	30 týdnů		Projekty, exkurze

Lyžařský výcvikový kurz a sportovní turistický kurz probíhá v rámci předmětu tělesná výchova a nabídka školy se uskuteční pouze v případě, že o tuto formu výuky budou mít zájem žáci a jejich zákonní zástupci v takovém rozsahu, aby zajištění kurzů bylo pro školu ekonomicky přijatelné.
Odborná praxe je zařazena do předmětu učební praxe.
Adaptační projekt je zařazen na počátku prvního ročníku. Cílem tohoto adaptačního projektu je vzájemné seznámení žáků prvních ročníků a pozitivní ovlivnění atmosféry ve třídě, navázání kontaktu a spolupráce mezi žáky a jejich příprava na práci v novém kolektivu. Další nedílnou součástí je započít prevenci sociálně patologických jevů formou PEER programu – vrstevnické působení žáků vyšších ročníků.
Žáci pracují ve skupinách, kde se vzájemně poznávají, komunikují mezi sebou, ale i se svými budoucími učiteli. Učí se naslouchat, respektovat názory ostatních, získávají mnoho nových informací, učí se sebeovládání v náročných životních situacích, jsou vedeni k utváření pozitivních sociálních vazeb a v neposlední řadě si osvojují dovednosti k ochraně svého vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů.

6 Začlenění průřezových témat

Školním vzdělávacím programem se prolínají čtyři průřezová témata, a to:
- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Tato témata prostupují celým vzděláváním a jsou realizována jak v teoretické, tak v praktické výuce formou integrace do předmětů, projektů, exkurzí, besed apod.
Téma **Občan v demokratické společnosti** prolíná do všech předmětů a činností žáka vytvářením demokratického prostředí ve škole, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci a dialogu všech zúčastněných. Žák je zapojován do aktivit, které vedou k poznání demokracie v praxi, samosprávných orgánů, se životem města a kraje. Nedílnou součástí výchovy k demokratickému občanství je vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům a ostatním občanům ve veřejném životě i v rámci praktické výuky. Žáci školy se pravidelně zapojují do charitativních a dobrovolnických akcí v průběhu celého školního roku.
Environmentální vzdělávání a výchova v rámci tématu **Člověk a životní prostředí** poskytuje znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma je začleněno v ŠVP do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí je realizováno různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování. V praktickém vyučování je žák veden ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.
Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy spolupracujeme se středisky a centry ekologické výchovy a dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.
Téma **Člověk a svět práce** vede žáka k uvědomění si vlastní odpovědnosti za svůj život a významu celoživotního vzdělávání se. Škola se snaží vytvářet podmínky pro lepší uplatnění absolventů na trhu práce, ve spolupráci s úřadem práce a se sociálními partnery pořádá projekt, který vede žáka k osvojení kompetencí aktivně rozhodovat o vlastní profesní kariéře, uplatnit se na trhu práce a přizpůsobit se jeho změnám, k orientaci v problematice regionu. Žák získává informace o situaci na trhu práce i v rámci praktického vyučování při kontaktu se sociálními partnery. Pedagogové motivují žáka tak, aby si uvědomil odpovědnost za vlastní život a zdraví, uvědomil si význam vzdělání pro život a byl připraven k aktivnímu pracovnímu životu.

Výchovný poradce napomáhá žákovi zorientovat se ve světě práce a rozpoznat jeho reálné kvality a předpoklady pro budoucí profesní uplatnění.
Významnou úlohu ve vzdělávání žáka představuje i průřezové téma **Člověk a digitální svět.** Škola neustále zkvalitňuje nejen technické zázemí pro realizaci vzdělávání žáka v této oblasti, ale vytváří i podmínky pro další vzdělávání všech pedagogů, aby byli schopni používat tyto technologie na potřebné úrovni. Využívání digitálních technologií se prolíná činností žáka ve všech směrech a žák je veden k tomu, aby efektivně využíval tyto prostředky jak ve školním, tak v každodenním životě.

6.1 Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Občan v demokratické společnosti	Osobnost a její rozvoj	psychologie a komunikace	2.	3. Vývoj psychiky jedince	integrace do předmětu
	Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	psychologie a komunikace	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu
			4.	1. Komunikace	integrace do předmětu
		český jazyk a komunikace	1.	2. Komunikační a slohová výchova	integrace do předmětu
		občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
	Společnost, jednotlivec a spol. skupiny, kultura, náboženství	občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
		dějepis	1.	2. – 6. Kultura vývojových období	integrace do předmětu
		psychologie a komunikace	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu
	Historický vývoj, především v 19. a 20. století	dějepis	1.	5. Dějiny 19. st.	integrace do předmětu
				6. Dějiny 20. st.	integrace do předmětu
	Stát, politický systém, politika, soudobý svět	dějepis	1.	6. Dějiny 20. st.	integrace do předmětu
		občanská nauka	2.	2. Soudobý svět	integrace do předmětu
		občanská nauka	3.	1. Člověk jako občan	integrace do předmětu
	Masová média	občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
		český jazyk a komunikace	2.	4. Publicistický styl	integrace do předmětu
	Morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita	občanská nauka	3.	1. Občan a právo	integrace do předmětu
		psychologie a komunikace	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu
	Právní minimum potřebné pro soukromý a občanský život	občanská nauka	3.	2. Občan a právo	integrace do předmětu

6.2 Průřezové téma: Člověk a životní prostředí

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Člověk a životní prostředí	Biosféra v ekosystémovém pojetí včetně biodiverzity a ochrany přírody a kraj.	biologie a ekologie	1.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
	Globální, regionální a lokální problémy – klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, vliv prostředí na lidské zdraví	biologie a ekologie	1.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		občanská nauka	2.	2. Soudobý svět	integrace do předmětu
	Možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů (např. i nástroje právní, ekonomické, informační technické, technologické)	biologie a ekologie	1.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		občanská nauka	2.	2. Soudobý svět	integrace do předmětu
	Prevence negativních jevů	biologie a ekologie	1.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		psychologie a komunikace	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu

6.3 Průřezové téma: Člověk a svět práce

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Člověk a svět práce	Znaky práce (činnosti, prostředky, mzda, pracovní doba, pracovní prestiž, kariéra)	základy ekonomiky	2.	1. Podnikání	integrace do předmětu
	Možnosti studia vzhledem k zájmům a výsledkům a zdravotním předpokladům	základy ekonomiky	2.	1. Podnikání	integrace do předmětu
	Trh práce, požadavky zaměstnavatelů	základy ekonomiky	2.	1. Podnikání	integrace do předmětu
	Soustava školního vzdělávání, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání, studium v zahraničí	ošetřovatelství teorie	1.	2. Koncepce moderního ošetřovatelství a práva pacientů	integrace do předmětu
	Písemná a verbální sebereprezentace při vstupu na trh práce (žádosti, životopisy, odpovědi na inzeráty, přijímací pohovory)	český jazyk a komunikace	2.	2. Komunikační a slohová výchova	integrace do předmětu
		informační a komunikační technologie	2.	2. Textový editor	integrace do předmětu
	Zákoník práce, pracovní smlouva, složky mzdy, práva a povinnosti pracovníků, možnosti práce v zahraničí	občanská nauka	3.	1. Občan a právo	integrace do předmětu
		základy ekonomiky	2.	1. Podnikání	integrace do předmětu
	Soukromé podnikání, podstata a formy, výhody a rizika soukromého podnikání, živnostenský zákon, obchodní zákoník	občanská nauka	3.	1. Občan a právo	integrace do předmětu
		základy ekonomiky	2.	1. Podnikání	integrace do předmětu
	Podpora státu ve sféře zaměstnanosti, podpora v nezaměstnanosti	občanská nauka	2.	1. Člověk jako občan	integrace do předmětu
		výchova ke zdraví	2.	1. Péče o zdraví	integrace do předmětu

6.4 Průřezové téma: Člověk a digitální svět

Toto průřezové téma je v rámci klíčových kompetencí zařazeno do všech všeobecně vzdělávacích a některých odborných předmětů.

7 Učební osnovy

7.1 Český jazyk a komunikace

Učební osnova předmětu	Český jazyk a komunikace				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1,5	1,5	1	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět český jazyk a komunikace rozvíjí komunikační kompetence žáka (v mluvené i písemné podobě), prohlubuje jeho vyjadřovací schopnosti a celkově kultivuje jeho jazykový projev. Přispívá k tomu, aby žák řešil jazykově-komunikační úkoly, vyjadřoval se výstižně, souvisle a jazykově správně. Prohlubuje žákovy znalosti o gramatickém systému českého jazyka.
Jazykové vyučování prohlubuje kladný vztah žáka k mateřskému jazyku a kulturním hodnotám, podílí se na rozvoji jeho duchovního života. Znalosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech ostatních předmětů.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v českém jazyce
Předmět český jazyk a komunikace vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Praktická sestra. Do předmětu je integrována část okruhu Kultura (funkce reklamy) z předmětu Literatura a estetika.
Český jazyk a komunikace je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník – 51 hodin, 2. ročník – 51 hodin, 3. ročník – 32 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 194 hodin za studium.
V učivu je paritně zastoupena složka gramatická, komunikační a stylistická. Tyto složky se prolínají vzděláváním všech ročníků. Učivo je zaměřeno na zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, na komunikační a slohovou výchovu a také na práci s textem a získávání informací. Důraz je kladen na aplikování získaných poznatků v praktickém životě, na srozumitelné, souvislé a logické vyjadřování, na zvládnutí techniky mluveného slova i na práci s normativními příručkami českého jazyka. Do výuky jsou zařazeny i obecné poznatky o jazyce.
Předmět český jazyk a komunikace se vztahuje k řadě dalších předmětů kurikula, a to především proto, že si klade takové cíle, které jsou základem úspěšnosti žáka ve všech oblastech vzdělávání. Mezipředmětové vztahy jsou nejsilnější s předměty literatura a estetika, občanská nauka a dějepis. Znalost mluvnických kategorií a jazykového systému je také předpokladem úspěšného studia cizích jazyků.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- využíval jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- formuloval a obhajoval své názory,
- vnímal význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- usiloval o spisovný jazykový projev v situacích, kde je to vhodné,
- snažil se odstranit nedostatky ve vyjadřování,
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů,
- posuzoval jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- dodržoval zásady jazykové kultury,
- volil v různých komunikačních situacích přiměřenou formu,
- odmítal projevy nekulturního jazykového chování.

Pojetí výuky

Metody a formy práce v předmětu český jazyk a komunikace vyplývají z cílů, které si výuka v tomto předmětu klade, z charakteru učiva i z jeho přínosu k rozvoji klíčových kompetencí. Do popředí přirozeně vystupují z klasických výukových metod metody slovní (vysvětlování, práce s textem, výklad, rozhovor), uplatňovány jsou i metody dovednostně-praktické. Z aktivizujících výukových metod se uplatňují především metody diskusní a metody situační (např. nácvik komunikačních situací). Výuka se opírá také o komplexní metody, přičemž preferována je samostatná práce žáka. Zařazována je i skupinová výuka, výuka podporovaná počítačem, podle možností i projektová výuka. Žák je veden především k praktickému využívání osvojených poznatků. Žáci zajímající se o český jazyk se zúčastňují olympiády v českém jazyce.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka je v souladu se školním klasifikačním řádem. Kombinuje se známkování a slovní hodnocení žáka, využívány jsou didaktické testy. Zohledňován je i přístup žáka, samostatné plnění úkolů, tvůrčí schopnosti a originalita. Hodnotí se nejen obsahová správnost, ale i užití gramatických a stylistických prostředků, dodržování ortografických a ortoepických pravidel. Při prezentaci práce žáka ve třídě se uplatňuje i vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjení klíčových kompetencí souvisí především s použitými výukovými metodami.
Dominantní je přirozeně rozvoj kompetencí komunikativních, důraz je kladen na mluvní cvičení (monologická i dialogická), kultivované a výstižné vyjadřování, na pravopisně i slohově korektní tvorbu písemností.
- **Kompetence k učení** žák získává v průběhu celého roku, akcentuje se schopnost samostatné práce a učení, různé způsoby práce s textem.
- **Kompetence k řešení problémů** jsou podporovány zařazením aktivit, během nichž žák využívá získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů.
- **Kompetence občanské** jsou rozvíjeny simulací situací přihlížejících k budoucí komunikační praxi absolventa, celkové pojetí výuky koresponduje i s rozvojem **kompetencí sociálních a personálních** (podporována je schopnost sebereflexe, vzájemná empatie i zdravá asertivita). Žák má uznávat tradice a hodnoty národa a podporovat je.

- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Učivo předmětu český jazyk a komunikace umožňuje začlenění průřezových témat **Občan v demokratické společnosti** (komunikace, masmédia, vyjednávání, řešení konfliktů, odolnost myšlenkové manipulaci) a **Člověk a svět práce** (formulování vlastních stanovisek, práce s informacemi, verbální komunikace při důležitých jednáních, úřední korespondence, písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce).
- Do výuky bude začleněno i téma **Člověk a životní prostředí**, především při rozboru odborných a publicistických textů.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje pojmy jazyk a řeč, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, - popíše systém českých hlásek, - objasní ortoepická pravidla, - uplatňuje zásady správné výslovnosti ve svém mluveném projevu, - používá Pravidla českého pravopisu, - uplatňuje pravopisné znalosti ve svých písemných projevech, - používá slova s ohledem na jejich vhodné slohové zabarvení, - pracuje s jazykovými slovníky, - objasní významové vztahy mezi slovy, - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - úvod do studia jazyka (jazyk a řeč, jazyková komunikace, kultura, norma a kodifikace, zdroje poučení o jazyce), - zvuková stránka jazyka (soustava českých hlásek, hlásky v proudu řeči, ortoepie, zvuková stránka slova a věty), - grafická stránka jazyka (principy českého pravopisu, Pravidla českého pravopisu), - slovní zásoba (pojem a slovo, slovní zásoba a její členění, české jazykové slovníky, slovo a jeho význam, vztah mezi slovy, obohacování slovní zásoby, přejatá slova).	
Žák - objasní základní stylistické pojmy, - vysvětlí odlišnosti mluvených a psaných projevů, - na ukázce rozezná funkční styl, dominantní slohový postup a typický slohový útvar, - samostatně zpracuje vypravování na dané i zvolené téma, - používá vhodné lexikální i stylistické prostředky, - sestaví jednoduché útvary prostěsdělovacího stylu, - kultivovaně konverzuje a vhodně vyjadřuje své pocity a postoje, - popíše prostředky parajazykové a mimojazykové komunikace a vhodně je používá,	**2. Komunikační a slohová výchova** - obecné poučení o slohu (sloh a slohotvorné činitele, funkční styly, slohové postupy a útvary), - vypravování (znaky, vypravování v běžné komunikaci a uměleckém stylu), - prostěsdělovací styl (písemné a mluvené útvary), - parajazykové a mimojazykové dorozumívání.	51

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - sdílí a sděluje data a informace .		
Žák - vyhledává, kriticky hodnotí a zpracovává informace z dostupných zdrojů, - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů, - orientuje se ve službách knihoven, - zaznamenává bibliografické údaje, - orientuje se ve výstavbě textu, - komplexně charakterizuje neumělecký text, - vypracuje anotaci - sdílí a sděluje data a informace v různých formátech.	**3. Práce s textem a získávání informací** - základy informatiky, - knihovny a jejich služby, - racionální studium textu, techniky a druhy čtení, - reprodukce a transformace textu (výtah, výpisky, osnova, anotace), - rozbor textu.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí podstatu jednotlivých způsobů tvoření slov, - uplatňuje znalosti z tvoření slov v písemném a mluveném projevu, - rozlišuje slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova, - uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu, - používá Pravidla českého pravopisu, - provede jazykový rozbor neuměleckého textu, - rozezná slovní druhy, - určí mluvnické významy slov, - rozliší stylově příznakové tvaroslovné jevy.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - tvoření slov (odvozováním, skládáním, zkracováním, stavba slova), - pravopis, jazykové rozbory, - tvarosloví (slovní druhy, funkční a formální tvarosloví).	51
Žák - rozezná popisný slohový postup, - rozliší různé druhy popisu, - vytvoří souvislý text popisného charakteru, - rozezná útvary administrativního stylu, - vytvoří vybrané útvary administrativního stylu, - připraví se na přijímací pohovor, - rozezná publicistický styl a jeho běžné útvary, - rozlišuje fakta a komentáře, - vytvoří vybrané útvary publicistického stylu, - orientuje se v prostředcích mediální manipulace, - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti.	**2. Komunikační a slohová výchova** - popis (druhy, charakteristika), - administrativní styl (obecné poučení, žádost, životopis, zápis z porady, motivační dopis, přijímací pohovor), - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů, - publicistický styl (obecné poučení, zpravodajské a analytické útvary, reportáž, fejeton, recenze, reklama, inzeráty).	
Žák - samostatně zpracovává informace, - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - sdílí a sděluje data a informace, - rozumí obsahu textu a jeho částí, - pořizuje výpisy a výtah z odborného tisku,	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost, - rozbor textu.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- komplexně charakterizuje neumělecký text, - orientuje se ve výstavbě textu.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - popíše vznik vlastních jmen, - posoudí vhodnost volby rodných jmen, - vysvětlí motivaci vzniku vybraných zeměpisných názvů, názvů podniků a výrobků, - uplatňuje znalosti pravopisu vlastních jmen v písemném projevu, - rozliší lidové a kulturní frazémy, - vhodně používá běžné frazémy, - rozliší druhy vět podle členitosti, gramatické formy a komunikační funkce, - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování, - odhaluje a opravuje skladební nedostatky, - vhodně stylizuje konkrétní text s využitím znalostí o jeho uspořádání, členění a návaznosti, - odůvodní pravopisné jevy, - užívá správně interpunkční znaménka, - provede větný rozbor.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - vlastní jména (vlastní jména v komunikaci, jména osobní, zeměpisná, názvy podniků a výrobků), - frazeologie (vlastnosti frazémů, jejich druhy), - skladba (věty podle členitosti, formy a funkce, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobný větný člen, zvláštnosti a nepravidelnosti větné skladby, pořádek slov, souvětí), - komunikát a text (tvorba komunikátu a stavba textu, návaznost a členění textu), - procvičování pravopisu, jazykové rozbory.	32
Žák - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - ovládá techniku mluveného slova, - přednese krátký projev, - využívá emocionální a emotivní stránku mluveného slova, - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, - posoudí kompozici odborného textu, jeho slovní zásobu a skladbu - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva, - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.). - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy..	**2. Komunikační a slohová výchova** - řečnický styl (druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení), - odborný styl (základní útvary, výklad a výkladový postup, jazykové prostředky odborného stylu, zdravotnická terminologie, stylizační a textová cvičení).	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace, - rozumí obsahu textu a jeho částí, - pořizuje výpisy a výtah z odborného tisku, - komplexně charakterizuje neumělecký text.	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost, - rozbor textu.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje útvary a vrstvy národního jazyka, - orientuje se v historii českého jazyka a jeho vývoji, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami, - uplatňuje v praxi poznatky z jazykové normy.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - útvary národního jazyka (spisovný jazyk a jeho užívání, obecná čeština, nářečí, neoficiální profesní a zájmová komunikace), - vývoj spisovné češtiny, - pravopis, jazykové rozbory.	60
Žák - orientuje se ve funkčních stylech, - rozliší nižší a vyšší jazykový styl, - používá komunikační situaci přiměřené jazykové prostředky, - orientuje se v prostředcích uměleckého stylu, - popíše základní znaky úvahy, posoudí její kompozici, slovní zásobu a skladbu, - vhodně argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - odhaluje a opravuje skladební a jiné nedostatky, - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - sdílí a sděluje data a informace.	**2. Komunikační a slohová výchova** - stylová diferenciace češtiny (funkční stylová diferenciace, nižší a vyšší jazykové styly, zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu), - styl umělecké literatury (literární druhy a žánry, řeč postav v literárním díle, rozbor uměleckého textu), - literatura faktu, - úvaha (znaky, jazyk a kompozice, kritika, diskuze, esejistický styl), - jazyková a stylizační cvičení.	
Žák - samostatně zpracovává informace, - sdílí a sděluje data a informace, - komplexně charakterizuje neumělecký text, - orientuje se ve výstavbě textu.	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost, - rozbor textu.	

7.2 Literatura a estetika

Učební osnova předmětu	Literatura a estetika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1,5	1,5	1	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Literatura a estetika je neoddělitelnou součástí všeobecného vzdělávání. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, podílí se na rozvoji jeho duševního života. Pomáhá utvářet kladný vztah ke kulturním hodnotám. Prostřednictvím vybraných literárních děl, literárních poznatků a literárně-výchovných činností formuje postoje žáka, podílí se na utváření jeho názorů, zájmů a vkusu a vede ho i k esteticky tvořivým aktivitám. Kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace literárních děl vede i k celkovému přehledu o vývoji kultury a literatury v historických a společenských souvislostech. Poznání textu slouží také k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž se kultivuje jazykový projev žáka. Zároveň je žák veden ke schopnosti získávat estetické prožitky ve styku se slovesnými uměleckými díly.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: estetické vzdělávání
Předmět literatura a estetika vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Praktická sestra.
Okruh Kultura je integrován do předmětu dějepis (bydlení a odívání), občanská nauka a český jazyk a komunikace.
Literatura a estetika je realizována v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 51 hodinách, 3. ročník – 32 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 194 hodin za studium.
V předmětu literatura a estetika si žák osvojuje základy literární kultury, které by se měly stát východiskem pro jeho celoživotní čtenářství i další sebevzdělávání. Učivo je tvořeno souborem vybraných děl a ukázek z české i světové literatury, jež žák poznává četbou a interpretací. Zařazeny jsou základní literárněhistorické a také literárněvědné poznatky, které jsou nutné k pochopení struktury, funkcí a uměleckých prostředků literárního díla. Důraz je kladen i na systém činností potřebných k porozumění smyslu literárního díla. Jedná se o práci s uměleckým textem, která dílo analyzuje, interpretuje a dešifruje jeho sdělení, proto vyučování literatuře probíhá v těsné součinnosti s výukou jazykovou a slohovou. Žák má k dispozici školní seznam literárních děl, z něhož si na základě vlastního uvážení vybírá díla k maturitní zkoušce.
Předmět literatura a estetika se vztahuje k řadě dalších předmětů kurikula, mezipředmětové vztahy jsou nejsilnější s předměty český jazyk a komunikace, dějepis a občanská nauka.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
vnímal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
ocenil význam umění pro člověka,

vážil si tradice našeho písemnictví,
uplatňoval ve svém životním stylu estetická kritéria,
vyhledával estetické zážitky (čtenářské i divácké),
byl ochoten rozvíjet své čtenářské dovednosti,
přistupoval s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a názorům druhých lidí,
zajímal se o kulturní dění,
podílel se na ochraně kulturních hodnot,
odmítal projevy nekulturnosti, primitivismu, neúcty k základním lidským hodnotám.

Pojetí výuky

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách. Literatura a estetika má esteticko-výchovnou funkci, stimuluje žáka k aktivnímu celoživotnímu čtenářství, k zájmu o kulturní dění. Proto jsou voleny takové metody a formy práce, které splnění tohoto cíle umožňují. Základem výuky je práce s literárním textem, jeho četba, rozbor a interpretace. Do popředí dále vystupují metody diskusní, rozhovor a problémová výuka. Využívá se samostatná práce žáka (individuální i skupinová), výuka podporovaná moderní technikou, ale i výklad učitele, řízený dialog a práce s odborným učebnicovým textem. Součástí výuky jsou i exkurze (knihovna, galerie) a společná návštěva vybraných divadelních a filmových představení. Žák je veden i k vlastním literárním aktivitám, mimořádně nadaní žáci se zúčastňují literárních soutěží.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka je v souladu se školním klasifikačním řádem. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a výsledky vzdělávání stanovenými v ŠVP. Klasický způsob známkování se kombinuje se slovním hodnocením žáka, ústní zkoušení je doplňováno zkoušením písemným, využívány jsou i učitelské didaktické testy. Zohledňován je také přístup žáka, samostatné plnění úkolů, tvůrčí schopnosti a originalita. Hodnotí se nejen obsahová správnost, ale i užití gramatických a stylistických prostředků. Přihlíží se k aktivitě žáka, k jeho čtenářským a interpretačním dovednostem. Při prezentaci práce žáka ve třídě se uplatňuje i vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjení klíčových kompetencí souvisí především s použitými výukovými metodami.
- Dominantní je rozvoj **kompetencí komunikativních**, zaměřených na kultivované a výstižné vyjadřování, na schopnost diskutovat a obhajovat své názory.
- V průběhu celého studia žák získává **kompetence k učení**, akcentuje se schopnost samostatné práce, různé způsoby práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací.
- **Kompetence k řešení problémů** jsou podporovány především při analýze a interpretaci uměleckého díla.
- Předmět literatura a estetika přispívá i k rozvoji kulturního povědomí a **občanských kompetencí**, když vede žáka k tomu, aby podporoval hodnoty národní i světové kultury, uznával tradice svého národa a zároveň respektoval kulturní specifika a vytvářel si na základě příkladů žebříček mravních hodnot, rozvíjel etické, kulturní a duchovní hodnoty.
- Celkové pojetí výuky koresponduje i s rozvojem **kompetencí sociálních a personálních** (podporována je schopnost sebereflexe, vzájemná empatie i zdravá asertivita, skupinová práce a spolupráce).
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí

i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Učivo předmětu literatura a estetika umožňuje začlenění průřezového tématu **Občan v demokratické společnost**i (komunikace, řešení názorových sporů, odolnost myšlenkové manipulaci, úcta k materiálním a kulturním hodnotám a jejich ochrana).
- Téma **Člověk a svět práce** je zohledněno např. při vyhledávání a zpracování informací, formulování vlastních stanovisek, při zobrazení tématu lidské práce a zálib v literatuře.
- Podobně může k tématu **Člověk a životní prostředí** přispět literární zobrazení přírody a jejích krás či naopak ekologických problémů.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - zdůvodní význam umění pro život člověka, - vysvětlí základní pojmy z teorie literatury, - určí na typické ukázce druh a žánr, - interpretuje text a diskutuje o něm - sdílí informace a data v různých formátech - při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.	**1. Teorie literatury** - umění a jeho druhy, - literatura jako druh umění, - struktura literárního díla, - literární druhy, žánry a útvary, metody interpretace textu.	51
Žák - objasní význam starověkého písemnictví, uvede hlavní autory a jejich díla.	**2. Starověk** - staroorientální literatury, - antická literatura.	
Žák - vysvětlí souvislost mezi středověkou společností a literaturou, - orientuje se v počátcích písemnictví na našem území, - porovná románské a gotické umění, - objasní rozvoj společnosti i literatury za vlády Lucemburků, - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - klasifikuje konkrétní literární díla podle druhů a žánrů, - vysvětlí a na ukázce prokáže změněný charakter literatury v době husitské.	**3. Středověk** - evropská středověká literatura, - počátky našeho písemnictví, - česká literatura v době lucemburské, - literatura doby husitské.	
Žák - vysvětlí nový pohled na svět, na hodnoty a ideály života v době renesanční, - zhodnotí význam autora i díla pro danou dobu i pro příští generace.	**4. Renesance a humanismus** - evropská renesance, - český humanismus a renesance.	
Žák - vysvětlí společenskou i kulturní situaci u nás v době pobělohorské, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla.	**5. Baroko** - světová barokní literatura, - baroko v české literatuře.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - přiřadí literární dílo a typický text k příslušnému uměleckému stylu, - interpretuje text, - objasní význam obrození pro vývoj národa, jazyka i literatury, - rozliší umělecký a neumělecký text.	**6. Klasicismus, osvícenství, preromantismus** - ve světové literatuře, - v literatuře českého národního obrození.	
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - sdílí informace v různých formátech, - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla, - rozšiřuje svůj pohled na umění.	**7. Význam umění pro člověka** - čtenářské besedy, referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - na typické ukázce vysvětlí podstatu romantismu, - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie, - zhodnotí časový i nadčasový význam daného autora i díla.	**1. Romantismus** - ve světové literatuře, - česká literatura 30. a 50. let 19. století.	51
Žák - orientuje se v základních dílech evropského realismu, - interpretuje text a debatuje o něm, - rozliší autora, vypravěče, postavy, - objasní rozdíl mezi romantickým a realistickým postojem.	**2. Realismus** - znaky realismu a naturalismu, - realismus ve světové literatuře.	
Žák - vysvětlí odlišnost uměleckých programů májovců, ruchovců a lumírovců a prokáže ji na typické ukázce, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla, - vystihne charakteristické znaky realistických literárních textů.	**3. Česká literatura ve druhé polovině 19. století** - májovci, - ruchovci a lumírovci, - realismus v české literatuře.	
Žák - objasní změny v pojetí literární tvorby na konci století, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů, - vystihne základní znaky těchto směrů.	**4. Literární moderna** - ve světové literatuře, - v české literatuře 90. let 19. století.	
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla, - sdílí informace v různých formátech, - rozšiřuje svůj pohled na umění.	**5. Význam umění pro člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - formuluje názory a postoje anarchistických buřičů, - interpretuje básnický text, - klasifikuje konkrétní dílo z hlediska literárních druhů a žánrů.	**1. Česká literatura počátku 20. století** - Petr Bezruč, - generace buřičů.	32
Žák - orientuje se v nových směrech ve světové poezii, - uvede příklady umělecké výpovědi o válkách, nedemokratických režimech, egoismu, touze po moci, - tyto výpovědi interpretuje a debatuje o textu a jeho sdělení, - zhodnotí význam autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace, - vysvětlí význam a literární přínos pražské německé literatury.	**2. Světová literatura první poloviny 20. století** - avantgardní poezie, - protiválečná próza, - moderní próza, - proměny divadla.	
Žák - objasní historické a společenské souvislosti naší meziválečné poezie, - rozlišuje základní vývojové tendence v české poezii první poloviny 20. století, - orientuje se v tvorbě významných autorů tohoto období.	**3. Česká poezie mezi dvěma válkami** - proletářské umění, - poetismus, - existenciální poezie, - poezie v roce 1938 a za okupace.	
Žák - vysvětlí hlavní tematické okruhy naší meziválečné prózy, - na ukázce prokáže různé přístupy autora k zobrazované skutečnosti, - na základě vlastní četby přiblíží oblíbeného autora a dílo, - rozpozná etické a umělecké hodnoty literárního díla.	**4. Česká meziválečná próza** - válečná próza, - levicová a avantgardní próza, - demokratická próza, - katolická próza, - psychologická próza, - ruralismus a venkovská próza.	
Žák - vysvětlí zvláštnosti dramatického uměleckého textu, - interpretuje text, - používá základní literárněvědnou terminologii.	**5. České drama první poloviny 20. století** - nové směry v klasickém dramatu, - Osvobozené divadlo.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - čte uměleckou literaturu a vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla - sdílí informace v různých formátech.	**6. Kultura v životě člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - orientuje se ve společenském i kulturním vývoji po druhé světové válce, - uvede významné dějinné události a vysvětlí jejich význam.	**1. Svět a české země po druhé světové válce** - celkový přehled.	60
Žák - vysvětlí na ukázce různé přístupy autorů ke skutečnosti, - uvede příklady uměleckých děl ve světě ve druhé polovině 20. století, - interpretuje text a debatuje o něm, - na základě vlastní četby přiblíží zvolené autory a jejich dílo.	**2. Světová literatura** - zobrazení 2. světové války, - existenciální próza, - generace beatníků, - postmodernismus, - magický realismus, - absurdní literatura, - literatura s prvky sci-fi, antiutopie, fantazy.	
Žák - vysvětlí pojmy literární samizdat, exil, underground, - uvede významná exilová a samizdatová nakladatelství, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla, - ilustruje vliv společenských událostí a ideálů do tvorby autorů, - zhodnotí význam autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace, - analyzuje text z hlediska obsahu i formy, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl.	**3. Česká poezie a próza v letech 1945-1989** - období 1945–1948 - období 1948–1958 - šedesátá léta - normalizace - lit. oficiální, samizdatová, exilová, underground.	
Žák - objasní vývoj českého divadla po 2. světové válce, - zhodnotí přínos divadel malých forem, - uvede nevýznamnější dramatiky, - interpretuje dramatický text.	**4. Vývoj dramatu v 2. pol. 20. st.**	
Žák - vysvětlí společenskou situaci po roce 1989 a její důsledky pro literaturu a kulturu, - uvede významné osobnosti současné literatury a orientuje se v jejich tvorbě, - vyhledává kulturní podněty a dovede o nich informovat,	**5. Současná literatura**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- orientuje se v současném kulturním dění i v nabídce kulturních institucí.		
Žák - orientuje se v současném kulturním dění i v nabídce kulturních institucí, - sdílí informace v různých formátech, - čte uměleckou literaturu a na základě vlastních prožitků přiblíží oblíbeného autora a dílo, - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy.	**6. Kultura v životě člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených knihách, - kulturní zajímavosti regionu, - výstavy a kulturní akce.	

7.3 Anglický jazyk I

Učební osnova předmětu	Anglický jazyk I				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	4	4	14

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět anglický jazyk I ve středním odborném školství je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. Představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené jazykovým oborem. Vychází z principů Evropského jazykového portfolia (EJP).

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.
Anglický jazyk I je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 102 hodinách, 3. ročník – 128 hodin, 4. ročník - 120 hodin, celkem 452 hodin za studium.
Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP a je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáka k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáka, učí ho toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.
Předmět anglický jazyk I využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů, především předmětu český jazyk a komunikace, občanská nauka i odborných předmětů.
Vzdělávací okruhy zahrnují řečové dovednosti – dovednost sluchová, zraková, ústní, jazykové prostředky (lingvistické kompetence) – zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, pravopis gramatika, syntax.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na odborná i všeobecná témata,
- volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu,
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,

- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevoval v souladu se zásadami demokracie.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu anglický jazyk I je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně demonstrační (audio, video, mapy, cizojazyčná literatura, slovníky). Součástí výuky jsou projekty (realizované podle časových a finančních možností a zájmu žáků) spojené s návštěvou cizí země.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (například formou konverzace na probrané téma), písemného zkoušení (například formou tematických a souhrnných testů), dovednosti práce s textem, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a prezentovat projekty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a k přijímání hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění znalosti anglického jazyka při práci v zahraničí.
- **Kompetence k řešení problémů –** žák je zadáváním domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problematických situací.
- **Kompetence komunikativní –** žák je veden k tomu, aby se v cizím jazyce vyjadřoval přiměřeně účelů jednání a komunikační situaci, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Je motivován k aktivní účasti v diskusi i k chápání výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.
- **Kompetence sociální a personální –** při výuce Anglického jazyka I se využívá dialogu, kde se žák učí naslouchat, porozumět druhému a navzájem spolupracovat.
- **Kompetence občanské –** na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět cizí jazyk umožňuje rozvoj žáka ve všech průřezových tématech.

- Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** prolíná celým předmětem cizí jazyk – žák je veden ke komunikaci v multikulturní společnosti, k toleranci k jiným národům a rasám, k překonávání jazykových bariér, kriticky nahlíží na svobodu a morálku v České

republice i v zahraničí. Diskutuje o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení, zajímá se o veřejné zájmy a prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

- **Člověk a životní prostředí –** žák je veden k uvědomění si měnícího se vztahu člověka a přírody v různých zemích světa, porovnává vztah člověka k životnímu prostředí u nás a v anglicky mluvících zemích.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka i v souvislosti s rozšířením možností pracovního uplatnění v anglicky mluvících zemích, k vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech v různých zemích, k písemnému i verbálnímu prezentování se při žádostech o zaměstnání v zahraničí.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – objasní význam studia anglického jazyka pro své budoucí povolání.	**1. Úvod do studia anglického jazyka**	102
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - vytvoří věty a souvětí v přítomném čase prostém i průběhovém, – použije přítomný čas prostý i průběhový v adekvátních případech.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Přítomný čas prostý vs. průběhový - tvoření jednoduchých vět, - tvoření souvětí, - použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí v minulém čase prostém i průběhovém, – použije minulý čas prostý i průběhový v adekvátních případech.	Minulý čas prostý vs. průběhový - tvoření jednoduchých vět, - tvoření souvětí, - použití.	
Žák - definuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, - aktivně užívá určité a neurčité členy.	Členy - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, - *a/an, the,* nulový člen.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s *vazbou there is/there are*, – použije vazbu *there is/there are* v adekvátních případech.	Vazba there is/there are - tvoření, použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s výrazy kvantity, - rozumí modálním slovesům, jejich správnému použití.	Výrazy kvantity; modální slovesa - tvoření, - použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s komparativem, superlativem, vazbou *as-as* nebo slovy *too/enough*, - použije komparativ, superlativ, vazbu *as-as* nebo slova *too/enough* v adekvátních případech.	Přídavní jména - tvoření druhého stupně, - tvoření třetího stupně, - vazba *as-as,* - použití *enough/too,* - používání při vyjadřování.	
Žák - vytvoří věty v budoucích časech, - používá různých budoucích časů správně.	Budoucí časy - tvoření jednoduchých vět, - tvoření souvětí ve správných budoucích časech.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vytvoří věty a souvětí se správnými frázovými slovesy, - umí využívat frázová slovesa v adekvátních případech, vytvoří věty a souvětí se správným užitím slovesné vazby.	Frázová slovesa Slovesné vazby	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky - slovní zásoba a její tvoření**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky - výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě, - Česká republika, - anglicky mluvící země a jejich charakteristika,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
	- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy,	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	- nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	102
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - tvoří věty a souvětí se správnými frázovými slovesy, - používá frázová slovesa v adekvátních případech, - vytvoří věty a souvětí se správným užitím slovesné vazby.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Frázová slovesa Slovesné vazby	
Žák - tvoří věty o věcech, které mají obecnou platnost, - překládá věty o vědeckých faktech.	Podmínkové věty typ 0	
Žák - tvoří věty, ve kterých plánuje a zamýšlí, - umí použít správné tvary budoucího času pro předvídání a blízkou budoucnost.	Budoucí čas (*will* a *going to*)	
Žák - vytváří podmínková souvětí, - používá podmínková souvětí v adekvátním případě.	Podmínková souvětí typ I	
Žák - vytvoří věty a souvětí se správným užitím spojovacího výrazu, - použije výše uvedené v adekvátních případech.	Vztažné věty	
Žák - tvoří věty a souvětí v předpřítomném čase, - umí rozlišovat čas minulý a předpřítomný.	Předpřítomný čas	
Žák - tvoří podmínková souvětí, - používá podmínková souvětí v adekvátních případech.	Podmínková souvětí typ II	
Žák – chápe minulé časy a jejich návaznost v čase,	Předminulý čas	

– tvoří věty v předminulém čase, – používá v souvětí kontrast času minulého a předminulého.		
Žák - rozlišuje mezi přímou a nepřímou řečí, - tvoří věty v nepřímé řeči, - překládá nepřímou řeč správně do češtiny.	Nepřímá řeč	
Žák - rozlišuje rod činný a trpný, - tvoří věty v trpném rodě přítomném, - tvoří věty v trpném rodě minulém.	Trpný rod	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika,	

	- anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, onemocnění, příznaky,	

	- základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	128
Žák uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, – tvoří věty, v nichž používá různé minulé časy, – umí hovořit o věcech, které byly odlišné v minulosti.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Minulé časy a vazba *used to*	
Žák – tvoří věty s frázovými slovesy, – užívá frázová slovesa v adekvátním případě, – odhaduje význam frázových sloves z kontextu.	Frázová slovesa	
Žák – tvoří věty s různými minulými časy, – rozumí rozdílům v různých minulých časech.	Předpřítomný čas vs. minulý prostý a průběhový	
Žák – umí správně použít složená podstatná jména, – tvoří věty se složenými podstatnými a přídavnými jmény, – odhaduje význam složených jmen z kontextu.	Složená podstatná a přídavná jména	
Žák – umí spekulovat a předvídat ohledně budoucnosti, – ovládá časové výrazy a používá je ve větách.	Budoucí časy	
Žák – umí tvořit od stejného základu různé slovní druhy, – používá správně druhy slov ve větách a souvětích, – odhaduje význam neznámých slov z kontextu.	Slovní druhy stejného základu	
Žák – tvoří stupňovaná přídavná jména a používá je v adekvátních případech.	Přídavná jména a jejich stupňování	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - dovede hovořit o imaginárních situacích a věcech, které by rád změnil, - tvoří věty s použitím podmínkových souvětí typu II.	Podmínková souvětí typ II	
Žák - používá správně slovesa *do, make a také,* - tvoří věty správně s těmito slovesy.	Slovesa *do*, *make*, *take*	
Žák - používá správně kvantifikátory, - tvoří věty správně s použitím kvantifikátorů.	Kvantifikátory	
Žák - používá správně modální slovesa, - tvoří věty s modálními slovesy v minulém čase.	Modální slovesa v minulém čase	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace,	**3. Tematické okruhy:** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	- kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika, - anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje	**5. Poznatky o zemích** vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	a literatury, tradic a společenských zvyklostí, informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	120
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, – používá správnou předložku po přídavných jménech.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Přídavná jména + předložky	
Žák – používá správná vztažná zájmena, – tvoří souvětí s adekvátními vztažnými zájmeny.	Vedlejší věty vztažné	
Žák – tvoří věty s frázovými slovesy, – používá správně částice u dvouslovných i tříslovných frázových sloves.	Frázová slovesa	
Žák – orientuje se v rodě činném i trpném, – umí vytvořit trpný rod v různých časech.	Trpný rod	
Žák – umí používat tuto vazbu.	Vazba *have st. done*	
Žák – tvoří věty s neurčitými zájmeny, – používá je v adekvátních případech.	Zájmena neurčitá	
Žák – zná pomocná slovesa, po kterých se nepoužívá časová souslednost, – zná pravidla pro časovou souslednost, – tvoří a používá časovou souslednost v praxi.	Nepřímá řeč; nepřímé otázky	
Žák – umí rozlišovat mezi slovesy, která vyžadují infinitiv a těmi, po kterých následuje zakončení – *ing,* – tvoří a používá věty s těmito slovesy správně.	Slovesa + infinitiv/-*ing*	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - chápe imaginární situaci v minulosti, - umí tvořit podmínková souvětí a používat je správně.	Podmínková souvětí typ III	
Žák - orientuje se ve slovesech a jejich přechodníkových tvarech, - umí zkrátit vztažnou větu přechodníkovým tvarem, - tvoří správně vedlejší věty a používá je.	Vedlejší věty s přechodníkem	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření** - celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek, - obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy:** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
	- anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje - na jednoduché dotazy, - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské	**6. Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj.) a jeho propouštění, - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince, - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu (viz ad 2).	- poskytování základní ošetřovatelské péče, - zjišťování potřeb pacienta, - základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům, - komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí apod., - vybraná témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotních služeb, uplatnění, pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků, k odborné problematice oboru.	

7.4 Německý jazyk I

Učební osnova předmětu	Německý jazyk I				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	4	4	14

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět německý jazyk I ve středním odborném školství je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. Představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené jazykovým oborem. Vychází z principů Evropského jazykového portfolia.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.
Německý jazyk je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 102 hodinách, 3. ročník – 128 hodin, 4. ročník – 120 hodin, celkem 452 hodin za studium.
Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP pro obor vzdělání Praktická sestra a je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Významně se podílí na přípravě žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť ho vede k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jeho znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáka, učí ho toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jeho schopnost učit se po celý život.
Předmět německý jazyk I využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů, především předmětu český jazyk a komunikace, somatologie, ošetřovatelství teorie, ošetřovatelství ve vybraných oborech, ošetřovatelství v chirurgických oborech a ošetřovatelství v interních oborech, výchova ke zdraví, první pomoc, občanská nauka.
Vzdělávací okruhy: řečové dovednosti – dovednost sluchová, dovednost zraková, dovednost ústní, jazykové prostředky (lingvistické kompetence) – zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, pravopis, gramatika, syntax.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na odborná i všeobecná témata,
volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného,
získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval ke komunikaci,

pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, online slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými aplikacemi a příručkami,
využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,
chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevoval v souladu se zásadami demokracie.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu německý jazyk I je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně demonstrační (audio, video, mapy, cizojazyčná literatura, slovníky). Součástí výuky jsou projekty (realizované podle časových a finančních možností a zájmu žáků) spojené s návštěvou cizí země.

Hodnocení výsledků žáka

Vychází z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (například formou konverzace na probrané téma), písemného zkoušení (například formou tematických a souhrnných testů), dovednosti práce s textem, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a prezentovat projekty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a k přijímání hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění znalosti německého jazyka při práci v zahraničí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je zadáváním domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problematických situací.
- **Kompetence komunikativní** – žák je veden k tomu, aby se v cizím jazyce vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Je motivován k aktivní účasti v diskusi i k chápání výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.
- **Kompetence sociální a personální** – při výuce německého jazyka se využívá dialogu, kde se žák učí naslouchat, porozumět druhému a navzájem spolupracovat.
- **Kompetence občanské** – na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět německý jazyk umožňuje rozvoj žáka ve všech průřezových tématech.

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, ke snaze porozumět druhému i v souvislosti s překonáváním jazykových bariér, kriticky nahlíží na svobodu a morálku v České republice i v zahraničí.
- **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k porovnávání vztahu člověka k životnímu prostředí u nás a v německy mluvících zemích.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka i v souvislosti s rozšířením možností pracovního uplatnění v německy mluvících zemích.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - objasní význam studia německého jazyka pro svoji budoucí profesi.	**1. Úvod do studia německého jazyka**	102
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - rozlišuje u podstatných jmen rod, silné a slabé skloňování, určitý, neurčitý a nulový člen, - časuje sloveso haben, - ovládá přídavná jména v přísudku a základní číslovky.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** - podstatná jména, - sloveso haben, - zápor nein, nicht, kein, - přídavné jméno v přísudku, - základní číslovky.	
Žák - rozlišuje a používá předložky se 3. pádem a se 4. pádem, - skloňuje osobní zájmena, - dává předměty v německé větě do správného pořadí, - rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací, - skloňuje tázací zájmena wer a was.	- předložky, - osobní zájmena, - pořadí předmětů, - nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, - tázací zájmena wer a was.	
Žák - si osvojí skloňování přivlastňovacích zájmen, - časuje silná slovesa, - tvoří věty v rozkaze, - vyjádří časové údaje.	- zájmena, - slovesa se změnou kmene, - rozkazovací způsob, - určování času.	
Žák - ovládá slabé skloňování podstatných jmen, - použije předložky se 3. a 4. pádem ve spojení s podstatnými jmény, - rozliší rozdíly mezi slovesy: stehen – stellen, liegen – legen.	- slabé skloňování podstatných jmen, - předložky se 3. a 4. pádem, - slovesa stehen – stellen, liegen – legen.	
Žák - si osvojuje skloňování zájmen dieser, jeder a alle, - pojmenuje označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách.	- skloňování zájmen dieser a jeder (alle), - označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje odlučitelné a neodlučitelné předložky u sloves, - rozlišuje rozdíly mezi časovými výrazy früh a bald..	- opakování probrané gramatiky, - slovesa s neodlučitelnými a odlučitelnými předponami, - časové údaje – früh a bald.	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření** - aktivně používá 500 lexikálních jednotek týkajících se probraných tematických okruhů,	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje - na jednoduché dotazy, - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince, - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu (viz ad 2).	**6. Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj.) a jeho propouštění, - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, - poskytování základní ošetřovatelské péče, - zjišťování potřeb pacienta, - základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům, - komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí apod., - vybraná témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotních služeb, uplatnění, pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků, k odborné problematice oboru.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	102
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - stupňuje přídavná jména v přísudku a příslovcí, - ovládá zeměpisné názvy i s použitím vhodných předložek, - rozeznává souřadící spojky a pořádek slov ve větě se souřadící spojkou	**2. Jazykové prostředky – gramatika** - stupňování přídavných jmen v přísudku, - stupňování příslovcí, - zeměpisná jména, - souřadící spojky.	
Žák - časuje a používá slovesa werden v přítomném čase, - vytvoří préteritum u všech slovesných skupin.	- časování slovesa werden v přítomném čase, - préteritum.	
Žák - používá a skloňuje zájmena jemand, - používá zápory: nichts, niemand, nei(mals).	- zájmeno jemand, - zápor nichts, niemand, nie(mals).	
Žák - vytváří a používá perfekta, - používá podmět man a es, - osvojí si používání a tvoření perfekta u způsobových sloves a slovesa wissen, - časuje a používá sloveso tun.	- perfektum, - podmět man a es, - budoucí čas, - perfektum způsobových sloves a slovesa wissen, - sloveso tun.	
Žák - používá vazby sloves, podstatných i přídavných jmen, - používá zájmenná příslovce, - používá v otázce zjišťovací přímý pořádek slov.	- vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, - zájmenná příslovce, - přímý pořádek slov v otázce zjišťovací.	
Žák - ovládá skloňování přídavných jmen po členech určitých i neurčitých, - dokáže vyskloňovat tázací zájmena, - rozlišuje rozdíly mezi slovesy holen – bringen – tragen a probieren – anprobieren.	- skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, - tázací zájmena, - slovesa holen – bringen – tragen a probieren – anprobieren.	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu,	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	- aktivně používá dalších 500 lexikálních jednotek, z toho 15 – 20 % odborných.	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, zločin a kriminalita, politika, Česká republika, anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace,	**Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.	- receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje - na jednoduché dotazy, - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje, pokud možno kulturní původ cizince, - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu (viz ad 2).	**6. Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj.) a jeho propouštění, - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, - poskytování základní ošetřovatelské péče, - zjišťování potřeb pacienta, - základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům, - komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí apod., - vybraná témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotních služeb, uplatnění, pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků, k odborné problematice oboru.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	128
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - skloňuje osobní zájmena, - používá a zná význam neurčitých zájmen, - skloňuje zájmena einer, keiner, meiner.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** - skloňován osobních zájmen, - neurčitá zájmena, - zájmena einer, keiner, meiner.	
Žák - rozlišuje zařazení předložek do skupin a umí je používat, - přeloží základní i řadové číslovky.	- opakování předložek se 3. pádem, se 4. pádem a se 3. A 4. pádem, - základní číslovky, - řádové číslovky.	
Žák - překládá způsobová slovesa, ovládá jejich časování a slovosled ve větě po způsobovém slovesu, - používá infinitivy závislé na podstatném a přídavném jménu i slovesu.	- opakování způsobových sloves a slovesa wissen, - infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu, - infinitiv závislý na slovesu.	
Žák - skloňuje ukazovací zájmena, - používá a zná význam vespolného zájmena einanader, - vyjmenuje a používá předložky se 2. pádem.	- ukazovací zájmena, - vespolné zájmeno einander, - předložky se 2. pádem.	
Žák - vytváří nepřímé otázky, přirovnávací způsobové věty, vedlejší věty účinkové, vztažné věty.	- nepřímé otázky, - přirovnávací způsobové věty, - vedlejší věty účinkové, - vztažné věty.	
Žák - si upevňuje svojí znalost časových údajů a také tvoření vedlejších vět.	- opakování časových údajů, zájmenných příslovcí a vedlejších vět.	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib,	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření** - aktivně používá dalších 500 lexikálních jednotek, z toho 15 – 20 % odborných,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.		
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy:** - osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, péče o tělo a zdraví, internet, blogy, sociální sítě, lidské tělo a jeho části, moderní technologie, ekologie, Česká republika, anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.	- receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje - na jednoduché dotazy, - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince, - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu (viz ad 2).	**6. Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj.) a jeho propouštění, - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, - poskytování základní ošetřovatelské péče, - zjišťování potřeb pacienta, - základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům, - komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí apod., - vybraná témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotních služeb, uplatnění, pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků, k odborné problematice oboru.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	120
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - vytvoří větný rámec po wie a als, - stupňuje přídavná jména v přívlastku, - určí rozdíly a správně používá slovesa machen a tun.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** - porušování větného rámce po wie a als, - stupňování přídavných jmen v přívlastku, - použití machen a tun.	
Žák - pracuje se slovesem werden, - správně užívá infinitivní konstrukce s zu, um … zu, - rozlišuje rozdíly mezi použitím sloves akzeptieren – annehmen – aufnehmen – empfangen.	- sloveso werden, - určování rodu podstatných jmen, - infinitivní konstrukce s zu, um … zu, - slovesa akzeptieren – annehmen – aufnehmen – empfangen.	
Žák - se orientuje v geografických pojmech, jménech obyvatel a skloňuje zeměpisné názvy.	- jména obyvatel, - přídavná jména odvozená od geografických názvů, - skloňování zeměpisných názvů.	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření** - celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek, - obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy:** - osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, věda, vesmír, Česká republika, anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.	- interakce písemná.	
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje - na jednoduché dotazy, - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince, - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu (viz ad 2).	**6. Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj.) a jeho propouštění, - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, - poskytování základní ošetřovatelské péče, - zjišťování potřeb pacienta, - základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům, - komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí apod., - vybraná témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotních služeb, uplatnění, pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků, k odborné problematice oboru.	

7.5 Občanská nauka

Učební osnova předmětu	Občanská nauka				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1	1	1	0	3

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět občanská nauka směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáka, k jeho přípravě na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Žák se seznámí se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života s ohledem na využití získaných znalostí a dovedností v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: společenskovědní vzdělávání
Vyučovací obsah předmětu občanská nauka vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Praktická sestra a je součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Učivo se skládá z tematických okruhů Člověk v lidském společenství (sociologie), Soudobý svět (mezinárodní vztahy, globalizace), Člověk jako občan (politologie), Člověk a právo, Člověk a svět (filozofie a etika).
Občanská nauka je realizována v prvním až třetím ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 34 hodinách, 3. ročník – 32 hodin, celkem 100 hodin za studium.
Předmět občanská nauka propojuje a využívá obsahu vyučovacích předmětů literatura a estetika, dějepis, základy ekonomiky, psychologie.
Část okruhu Člověk a společnost týkající se příjmů a výdajů domácnosti a způsoby využití finančních prostředků bude probrána v předmětu základy ekonomiky.
Do předmětu občanská nauka je zařazena část tématu Kultura (společenská kultura, kulturní instituce, národnostní kultura, ochrana a využívání kulturních hodnot) z předmětu literatura a estetika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za své rozhodnutí,
vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím a respektoval lidská práva,
chránil lidský život a vážil si ho jako nejvyšší hodnoty,
měl vhodnou míru sebevědomí a byl schopen sebehodnocení,
nenechal sebou manipulovat a tvořil si vlastní úsudek,
vážil si dobrého životního prostředí a snažil se ho zachovat pro další generace,
byl ochoten klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu občanská nauka je frontální výuka (výklad, diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně demonstrační (video, počítačová projekce, mapy, hmotné a písemné prameny). Součástí výuky jsou besedy s významnými osobnostmi (realizované podle finančních a časových možností a zájmu žáků).

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku, dovednosti výstižně formulovat své myšlenky a schopnosti aplikovat získané poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák si při plnění samostatných úkolů osvojuje různé formy samostudia, získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů, samostatně se orientuje v dané problematice. Motivace žáka je podnícena činností na projektech.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k samostatnosti při řešení problematických úloh.
- **Kompetence komunikativní** – žák je veden k věcné formulaci svých názorů, k náležité argumentaci při obhajobě názorů. Při diskuzích se vyjadřuje k sociálním, politickým a etickým otázkám, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – výuka je v rámci určitých témat realizována ve skupinách, kde se žák učí spolupracovat s ostatními a naslouchat jim, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly. Žák je veden k odpovědnému vztahu ke svému zdraví a duševnímu rozvoji a k uvědomování si důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- **Kompetence občanské** – žák je veden k dodržování zákonů, respektování názorů a osobnosti druhých, uznávání tradic a hodnot svého národa, k zájmu o politické a společenské dění u nás i ve světě, chápe význam životního prostředí pro člověka.
- **Matematické kompetence** – v sociologii se žák učí číst a vytvářet různé formy grafických znázornění (tabulky, grafy).
- **Digitální kompetence** – žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, kriticky posuzuje, sdílí a sděluje informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák vnímá, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu občanská nauka je realizace průřezového tématu **Občan v demokratické společnosti** zejména v oblastech – komunikace (masová komunikace), společnost, kultura a náboženství, stát a politický systém, soudobý svět, právní minimum potřebné pro soukromý a občanský život, etika (morálka, svoboda, odpovědnost).
- Průřezového tématu **Člověk a životní prostředí** se dotýká problematika udržitelného rozvoje a globálních problémů lidstva.

- Z obsahu tématu **Člověk a svět práce** se ve výuce budou realizovat okruhy – soustava školního vzdělávání, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání, zákoník práce, soukromé podnikání, obchodní a živnostenský zákoník, podpora státu v nezaměstnanosti.
- **Člověk a digitální svět** – žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, - význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - zná problematiku úvěrů, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk v lidském společenství** - sociologie jako věda, - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost, - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha, - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti, - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, - sociální zajištění občanů, - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti, - postavení mužů a žen, genderové problémy a stereotypy.	34
Žák - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci,	**2. Kultura** - kulturní instituce v ČR a v regionu, - kultura národností na našem území,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	- společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova, - lidové umění a užitá tvorba, - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě, - ochrana a využívání kulturních hodnot, - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl.	
Žák - zná vědy zabývající se náboženstvím, - dokáže charakterizovat jednotlivá náboženství a dokáže vysvětlit nuance mezi nimi; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; - diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků.	**3. Víra a náboženství** - religionistika a teologie, - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, - náboženský fundamentalismus.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…), - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat, - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií, - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy, - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem, - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí, - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie, - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí, - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií, - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR, - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva, - politika, politické ideologie, - politické strany, volební systémy a volby, - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, - teror, terorismus, - občanská participace, občanská společnost, - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití.	34
Žák - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství, - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě,	**2. Soudobý svět** - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě, - integrace a dezintegrace,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, - orientuje se v dějinách EU a chápe její význam, - popíše funkci a činnost OSN a NATO, - orientuje se v tuzemských i mezinárodních institucí - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	- mezinárodní a tuzemské organizace (UNESCO, UNICEF, Lékaři bez hranic…), - Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur, - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů, - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství, - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek, - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace, - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů, - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp., - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát, - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy, - soustava soudů v České republice, - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu, - rodinné právo, - správní řízení, - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými, - notáři, advokáti, soudci a další profese spojené s právem.	32
Žák - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika, - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva, - dovede pracovat s pro něj obsahově a formálně dostupnými texty, - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění, i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka),	**2. Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika, - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací, - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost, - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem, - zná konkrétní příklady praktické etiky - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem.	

7.6 Dějepis

Učební osnova předmětu	Dějepis				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	0	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět dějepis připravuje žáka na život ve společnosti, kultivuje jeho historické vědomí, aby lépe porozuměl současnosti a světu, v němž žije. Má význam pro rozvoj samostatného a kritického myšlení.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: společenskovědní vzdělávání
Vyučovací obsah předmětu dějepis vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Praktická sestra a je součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání.
Dějepis je realizován v prvním ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník – 68 hodin, 68 hodin za studium.
Hlavními okruhy jsou starověk, středověk, novověk, obě světové války a vývoj do současnosti. Hlavním cílem předmětu je poznávání dějů a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj naší společnosti. Důraz je kladen na dějiny 20. století. Žák je rovněž průběžně seznamován s dějinami svého oboru.
Předmět dějepis propojuje a využívá obsah vyučovacích předmětů občanská nauka, český jazyk, literatura a estetika.
Do předmětu dějepis je zařazena část okruhu Kultura (kultura bydlení, odívání, lidové umění, užitá tvorba) z předmětu literatura a estetika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- využil svých společenskovědních vědomostí v praktickém životě při vytváření etických, kulturních a duchovních hodnot,
- tvořil si svůj vlastní úsudek,
- jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- oprostil se od předsudků ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážil si demokracie a svobody a usiloval o její zachování,
- vážil si života a zdraví.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu dějepis je frontální výuka (výklad, diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně

demonstrační (video, počítačová projekce, mapy, hmotné a písemné prameny). Součástí výuky jsou projekty, exkurze, regionální historie (realizované podle finančních a časových možností a zájmu žáků).

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky. Procvičování získaných vědomostí a dovedností je uskutečňováno formou tematických testů, referátů, skupinových prací. Klasifikace je doplněna o ústní zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly (referáty, skupinové práce), při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák si buduje pozitivní vztah k učení a vzdělávání díky zadávání dlouhodobějších úkolů a aktivní činnosti při organizaci projektů.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je pravidelným zadáváním referátů, domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problematických úloh. Pro splnění jednotlivých aktivit volí různé prostředky a způsoby (mapy, studijní literatura, online zdroje), využívá i vědomostí dříve nabytých.
- **Kompetence komunikativní** – žák prezentuje vlastní názory a obhajuje své práce. Při diskuzích vyjadřuje svůj názor jasnou a srozumitelnou argumentací.
- **Kompetence sociální a personální** – výuka je při určitých tématech realizována ve skupinách, kde se žák učí vzájemné spolupráci a naslouchání si, vytváří vstřícné mezilidské vztahy a nepodléhá předsudkům ve vztahu k druhým.
- **Kompetence občanské** – na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti. Je veden k uznávání tradic a hodnot svého národa a podpoře hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.
- **Digitální kompetence** – žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, kriticky posuzuje, sdílí a sděluje informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák vnímá, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, kriticky nahlíží na morálku a svobodu v minulosti a dnes, seznamuje se s historickými událostmi a vývojem státu, společnosti, kultury a náboženství v 19. a 20. století a s problémy soudobého světa.
- **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k uvědomění si měnícího se vztahu člověka a přírody během historického vývoje.

- **Člověk a digitální svět** – žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk v dějinách (dějepis) -** **- poznávání dějin**, - význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin **- starověk** **- středověk a raný novověk (16. - 18. stol.)**	68
Žák - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**2. Novověk – 19. století** - **velké občanské revoluce – americká a francouzská**, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - **společnost a národy** – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; - dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu - **modernizace** společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze - **modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání.	
Žák	**3. Novověk – 20. století** - **vztahy mezi velmocemi** – pokus o revizi rozdělení světa	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce; - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, při práci s daty respektuje autorské právo.	první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - **demokracie a diktatura** – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války, - **svět v blocích** – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ-Západ.	

7.7 Matematika

Učební osnova předmětu	Matematika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	2	2	0	7

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase).

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: matematické vzdělávání.
Předmět matematika se vyučuje v prvním až třetím ročníku při této hodinové dotaci:
1. ročník – 102 hodin, 2. ročník – 68 hodin a 3. ročník – 64 hodin, celkem 234 hodin za studium.
Učivo vychází z RVP pro obor Praktická sestra a je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům na středoškolsky vzdělaného člověka. Rozvíjí myšlení, poskytuje matematický aparát pro obor zdravotnictví, vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělávání. Učivo, které je rozloženo do 3 ročníků, pokrývá veškeré tematické celky z RVP: operace s čísly a výrazy, funkce, řešení rovnic a nerovnic, goniometrie a trigonometrie, planimetrie, stereometrie, analytická geometrie v rovině, posloupnosti a finanční matematika, kombinatorika, pravděpodobnost a statistika.
Mezipředmětové vztahy rozvíjí matematika především s:
- fyzikou (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce);
- informační a komunikační technologií (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika);
- chemií (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- dovedl analyzovat a řešit problémy,
- posílil pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- rozvíjel představivost,
- byl schopen pracovat ve skupině, uměl prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáka i jeho intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáka k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody: výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, práce s PC, hry, žákovské soutěže, diskuse, simulace, projekce a modelace, aktivity mezipředmětového charakteru. V 1. ročníku je zařazeno cvičení v rozsahu 1 hodina týdně, pro které je třída dělena na skupiny.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení žáka vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné čtvrtletní práce, kontrolní písemné zkoušky úzce zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování. Písemné čtvrtletní práce se zadávají 4 ve školním roce. Je poskytován prostor pro sebehodnocení. Jednotlivá hodnocení se provádějí klasickou stupnicí 1-5, doplněná o slovní hodnocení. V hodnocení písemných zkoušek se ve vhodných případech uplatňuje bodovací systém.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů.
- **Kompetence k řešení problémů** – provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování názorů.
- **Kompetence sociální a personální** – práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému.
- **Kompetence občanské** – respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti.
- **Kompetence pracovní** – zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu.
- **Matematické kompetence –** používání a převádění běžných jednotek; používání pojmů kvantifikujícího charakteru; provádění reálného odhadu výsledku řešení; nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení; čtení a vytváření různých forem grafického znázornění, aplikace znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i v prostoru; aplikace matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit pracovní postupy. Získaná data žák kriticky posuzuje a sdílí digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Realizace tématu **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě.
- **Člověk a digitální svět** – matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - provádí aritmetické operace v R, - používá různé zápisy reálného čísla, - používá absolutní hodnotu, - zapíše a znázorní interval, - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik), - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, poměru a trojčlenky zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - provádí operace s mocninami a odmocninami, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**1. Operace s čísly** - číselný obor R, - aritmetické operace v číselných oborech R, - reálná čísla a jejich vlastnosti, - absolutní hodnota reálného čísla, - intervaly jako číselné množiny, - užití procentového počtu, poměru a trojčlenky, - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním, - odmocniny.	36
Žák - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny, - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců, - rozkládá mnohočleny na součin, - určí definiční obor výrazu, - sestaví výraz na základě zadání, - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělávání, - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělávání.	**Algebraické výrazy** - mnohočleny, - lomené výrazy, - výrazy s mocninami a odmocninami.	20
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti, - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě,	**Funkce (1. část)** - základní pojmy – funkce, funkční hodnota, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, - vlastnosti funkce, - lineární funkce, - racionální funkce.	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá program Geogebra.		
Žák - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - určí definiční obor rovnice a nerovnice, - řeší lineární rovnice a nerovnice, - řeší soustavy lineárních rovnic, - užívá lineárních rovnic, nerovnic a soustav lineárních rovnic k řešení reálných problémů zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Řešení rovnic a nerovnic (1. část)** - úpravy lineárních rovnic, - lineární rovnice, - lineární nerovnice, - soustavy lineárních rovnic, - slovní úlohy.	14
Žák - sestrojí graf kvadratické funkce a určí vlastnosti kvadratické funkce, - řeší reálné problémy s použitím kvadratické funkce zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá program Geogebra.	**5. Funkce (2. část)** - kvadratická funkce.	8
Žák - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - určí definiční obor rovnice a nerovnice, - řeší kvadratické rovnice a nerovnice, - užívá kvadratických rovnic a nerovnic k řešení reálných problémů zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**6. Řešení rovnic a nerovnic (2. část)** - úpravy kvadratických rovnic, - kvadratická rovnice a nerovnice, - slovní úlohy.	10

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti, - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá program Geogebra.	**1. Funkce (3. část)** - exponenciální funkce, - logaritmická funkce, - logaritmus.	10
Žák - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - určí definiční obor rovnice, - řeší exponenciální a logaritmické rovnice, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Řešení rovnic a nerovnic (3. část)** - exponenciální rovnice, - logaritmické rovnice.	10
Žák - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu, - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti, - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku, - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic, - při řešení úloh využívá program Geogebra.	**3. Goniometrie a trigonometrie** - orientovaný úhel, - goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, - goniometrické rovnice, - sinová a kosinová věta, - řešení obecného trojúhelníku, - řešení pravoúhlého trojúhelníku.	20
Žák - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů, - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách, - rozlišuje rovinné obrazce, určí jejich obvod a obsah, - používá vztahy goniometrických funkcí k řešení rovinných obrazců,	**4. Planimetrie** - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi, - shodnost a podobnost trojúhelníků, - Euklidovy věty, - množiny bodů dané vlastnosti, - shodná a podobná zobrazení, - rovinné obrazce.	20

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- při řešení úloh využívá program Geogebra.		
Žák - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, absolutní četnost, relativní četnost, variační rozpětí, - sestaví tabulku četností, - graficky znázorní rozdělení četností, - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech, - řeší úlohy v tabulkovém procesoru Excel, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**5. Statistika v praktických úlohách** - základy statistiky	8

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce, - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky, - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti, - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti, - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	1. **Posloupnosti a jejich využití** - aritmetická posloupnost, - geometrická posloupnost, - finanční matematika.	14
Žák - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin, - určí povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie, - řeší úlohy v programu Geogebra, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Stereometrie** - polohové vlastnosti prostorových útvarů, - metrické vlastnosti prostorových útvarů, - tělesa.	16
Žák - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů), - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek, - užívá různá analytická vyjádření přímky, - při řešení úloh využívá program Geogebra.	**3. Analytická geometrie v rovině** - vektory, - přímka a její analytické vyjádření.	14
Žák - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Kombinatorika** - variace, permutace a kombinace bez opakování.	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**5. Pravděpodobnost v praktických úlohách** - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, - nezávislost jevů.	8

7.8 Fyzika

Učební osnova předmětu	Fyzika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1	0	0	0	1

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět fyzika se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: přírodovědné vzdělávání.
Vyučovací obsah předmětu vychází závazně z RVP pro obor vzdělávání Praktická sestra. Žák si osvojí potřebné znalosti okruhů učiva mechaniky, termiky, mechanického vlnění a kmitání, elektřiny, magnetismu, optiky, jaderné fyziky a astrofyziky.
Fyzika se vyučuje v prvním ročníku 1 hodinu týdně, celkem 34 hodin.
Žák získá přehled o základních zákonitostech jednotlivých tematických celků a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v přírodě, naučí se využívat získaných poznatků pro svůj profesní i občanský život.
Předmět fyzika využívá a propojuje obsah vyučovacího předmětu matematika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl odpovědný za vlastní život a zdraví,
- vytvořil si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi,
- respektoval život jako nejvyšší hodnotu,
- hodnotil sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí,
- zapojoval se do ochrany životního prostředí.

Pojetí výuky

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, vyvození poznatků. Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Vyučující dbá na aktualizaci učiva – soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě a hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka. Vyučující zdůrazňuje pravidla bezpečného zacházení s technickými prostředky a zásady poskytování první pomoci.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy), hodnocení referátů. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinace známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchá mluvené projevy, dělá si poznámky, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých nebo jiných lidí. Žák je motivován hodnocením pokroku při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k porozumění zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení, navrhuje způsob, popř. varianty řešení, zdůvodní je a vyhodnotí dosažené výsledky.
- **Komunikativní kompetence** – žák se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných, účastní se aktivně diskusí.
- **Personální a sociální kompetence** – žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy jiných, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Matematické kompetence** – žák správně používá a převádí běžné jednotky, používá pojmy kvantifikujícího charakteru, čte různé formy grafického znázornění, aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů, umí je popsat a využít pro dané řešení.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Vytváří, získává, kriticky posuzuje a sdílí data, a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu je téma **Člověk a životní prostředí** – současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vliv prostředí na lidské zdraví).
- Realizace tématu **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení fyzikálních problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu, - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají, - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie, - určí výslednici sil působících na těleso, - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**1. Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace, - mechanická práce a energie, - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil, - tlakové síly a tlak v tekutinách.	8
Žák - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi, - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny, - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů, - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Termika** - teplota, teplotní roztažnost látek, - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, - tepelné motory, - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství.	6
Žák - rozliší základní druhy mechanické vlnění a popíše jejich šíření, - charakterizuje základní vlastnosti zvuku, - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**3. Vlnění** - mechanické kmitání a vlnění, - zvukové vlnění.	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN, - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem, - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče, - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče, - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce, - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem.	9
Žák - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, - řeší úlohy na odraz a lom světla, - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami, - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad, - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**5. Optika** - světlo a jeho šíření, - zrcadla a čočky, oko, - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření.	5
Žák - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu, - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením, - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**6. Fyzika atomu** - model atomu, laser, - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, - jaderná energie a její využití.	2
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu, - popíše objekty ve sluneční soustavě,	**7. Vesmír** - Slunce, planety a jejich pohyb, komety,	1

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- zná příklady základních typů hvězd, - užívá program MS PowerPoint k tvorbě prezentací, - využívá digitální technologie a zdroje informací.	- hvězdy a galaxie.	

7.9 Chemie

Učební osnova předmětu	Chemie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	0	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět chemie je jedním z předmětů přírodovědného vzdělávání. Přispívá s ostatními přírodovědnými předměty k vytvoření uceleného pohledu žáka na dění v živé i neživé přírodě. Na zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organizmech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a při jejich likvidaci.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: přírodovědné vzdělávání, chemické vzdělávání je realizováno v prvním ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník – 68 hodin, celkem 68 hodin za studium. Učivo vychází závazně z RVP pro obor vzdělávání Praktická sestra. Jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. V tematických okruzích obecná chemie, v anorganické a organické chemii i v biochemii jsou proto zdůrazněny především poznatky související s činností praktické sestry. Předmět chemie propojuje a využívá obsah vyučovacích předmětů – biologie, fyziky a matematiky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
vážil si života a zdraví,
pochopil přírodní jevy a zákony,
formoval žádoucí vztahy k přírodnímu prostředí,
využíval přírodních poznatků v profesním i v občanském životě, kladl si otázky o okolním světě a vyhledával k nim na důkazech založené odpovědi.

Pojetí výuky

Výuka předmětu chemie je teoretická i praktická. Ve výuce jsou zařazena minimálně dvě laboratorní cvičení žáků. V teoretických hodinách jsou využívány demonstrace, názorné ukázky a prezentace získané na internetu, vytvořené žáky a vyučujícími. Zařazovány jsou i referáty a osobní příspěvky žáků. Důraz je kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka vychází z klasifikačního řádu školy. Hlavním kritériem hodnocení žáka je ústní zkoušení, písemné prověrky, samostatné práce z laboratorních cvičení a osobní aktivita. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané

poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů. Hlavní částí klasifikace bude úroveň výstupních znalostí, na úrovni pololetních či celoročních testů. Ty musí obsahovat především základní učivo formou problémových úloh.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vhodné spojení teoretické výuky a praktické činnosti v laboratorních cvičeních umožňuje předmětu přispět k naplnění většiny klíčových kompetencí.

- **Kompetence k učení –** žák má pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládá různé techniky učení a využívá různé informační zdroje.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší jednoduché přírodovědné problémy, řeší úkoly ve spolupráci s kolektivem, analyzuje je, provádí měření a dokáže zpracovat a vyhodnotit výsledky.
- **Kompetence komunikativní –** žák komunikuje a diskutuje na odborné úrovni, dokáže spolupracovat při řešení problémů s ostatními pracovníky týmu, vytváří prezentace pro veřejnost.
- **Kompetence občanské –** žák se aktivně seznamuje s veřejnými problémy a s možnostmi jejich řešení.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** – žák má kladný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Vytváří, získává, kriticky posuzuje a sdílí data, a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy.
- **Kompetence matematické** – žák správně používá jednotky, měří a zpracovává výsledky měření, nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů.
- **Kompetence personální a sociální –** žák přijímá zodpovědnost za své jednání, chápe význam životního prostředí pro člověka.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Člověk a životní prostředí** – žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním. Dodržuje zásady ochrany životního prostředí. Žák je veden k prevenci negativních jevů.
- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení chemických problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek, - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby, - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin, - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků, - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi, - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení, - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí, - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi.	**1. Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti, - částicové složení látek, atom, molekula, - chemická vazba, - chemické prvky, sloučeniny, - chemická symbolika, - periodická soustava prvků, - směsi a roztoky, - chemické reakce, chemické rovnice, - výpočty v chemii.	18
Žák - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin, - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	**2. Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli, - názvosloví anorganických sloučenin vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi.	16
Žák - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy, - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	**3. Organická chemie – uhlovodíky** - vlastnosti atomu uhlíku, - základ názvosloví organických sloučenin – alkany, alkeny, alkyny, - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi – alkany, alkeny, alkyny.	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy, - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	**1. Organická chemie – deriváty uhlovodíků** - základ názvosloví organických sloučenin, - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi.	12
Žák - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky, - popíše vybrané biochemické děje.	**2. Biochemie** - chemické složení živých organismů, - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory, - biochemické děje.	12

7.10 Biologie a ekologie

Učební osnova předmětu	Biologie a ekologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1	0	0	0	1

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět biologie a ekologie poskytuje žákům vybrané poznatky o živých soustavách (struktuře, vlastnostech, pochodech, které v živých soustavách probíhají), zákonitostech dědičnosti a proměnlivosti a o evoluci organismů. Současně vede žáky k pochopení vztahu člověka a životního prostředí, k porozumění globálním problémům světa a k uvědomování si případných následků lidské činnosti na celoplanetární ekologický systém. Cílem předmětu je poskytnout žákům základy pro pochopení vztahu živých organismů a životního prostředí a jejich vlivu na zdraví člověka.

Charakteristika učiva

Předmět biologie a ekologie je vyučován v prvním ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně, celkem 34 hodin za studium. Svým obsahem se řadí mezi přírodovědné předměty.
Výuka se zaměřuje na rozšiřování a prohlubování znalostí, které žák získal na základním stupni vzdělání. Hlavní pozornost je věnována pozitivnímu vztahu člověka k přírodnímu prostředí a k životním procesům. Důraz je kladen na pochopení biologické podstaty člověka, zákonitosti dědičnosti a evoluci člověka.
Předmět je koncipován tak, že propojuje a používá obsah některých vyučovacích předmětů (výchova ke zdraví, fyzika, chemie a občanská nauka)

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělání vede k tomu, aby žák:
- využil svých ekologických vědomostí k ochraně životního prostředí a k dalšímu environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě
- aplikoval přírodovědní poznatky a dovednosti v pracovní činnosti a osobním životě,
- dokázal se zamyslet nad neustálým ohrožováním životního prostředí a nad globálními problémy lidstva
- vážil si života a zdraví,
- pečoval o svůj fyzický a duševní rozvoj
- respektoval předpisy o ochraně přírody a jejího přírodního bohatství.

Pojetí výuky

Předmět biologie a ekologie je předmět teoretický. Základní výukovou formou je frontální výuka, která využívá další vyučovací metody: metody názorně – demonstrační (videa, počítačová projekce, mapy, obrazy, mikroskopové techniky).

Současně klade důraz na vlastní výstupy žáka (příprava referátů, zpracování herbářů, návrhy na zlepšení životního prostředí).
V rámci výuky se žák zapojuje do biologických soutěží a projektů. Výuka žáků je obohacována exkurzemi a vycházkou do přírody.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen na základě porozumění poznatků a jejich osvojení, dovedností, práce s textem, schopností jasně formulovat myšlenky a vytvořit si samostatný úsudek.
Procvičování získaných vědomostí je uskutečňováno formou tematických testů, referátů a ústním zkoušením. Důraz je kladen na vlastní sebehodnocení žáka.
Hodnocení probíhá v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k tomu, aby ovládal různé techniky učení a dokázal si vytvořit vhodný studijní režim. Plněním krátkodobých i dlouhodobějších úkolů je veden k různým způsobům práce s textem, kde vyhledává a zpracovává informace. Tím, že je zapojen do projektů, je motivován k využívání různých informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných osob.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k tomu, aby zvládl jednotlivé kroky při řešení problému (porozumění úkolu, získání informací, navrhnout řešení, vyhodnotit zvolený postup i výsledek).
- **Komunikativní kompetence** – žák se účastní aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své myšlenky. Žák porozumí odborné terminologii, se kterou v předmětu pracuje.
- **Personální a sociální kompetence** – žák je veden k práci v týmu, k tomu, aby zvažoval nezaujatě návrhy jiných v rámci plnění úkolů.
- **Občanské kompetence a kulturního podvědomí** – žák je veden k odpovědnému, samostatnému jednání a k jednání ve svůj i veřejný prospěch. Na základě poznatků z biologie a ekologie chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje. Žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život i spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví jiných. Uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Vytváří, získává, kriticky posuzuje a sdílí data, a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní průřezové téma v souvislosti s předmětem biologie a ekologie je „**Člověk a životní prostředí**“ - žák je veden k získání přehledu o způsobu ochrany přírody a životního prostředí, k uvědomění si postavení člověka v přírodě a vlivu prostředí na život a zdraví člověka, dále k zhodnocení vlastní zodpovědnosti a podílení se na řešení, k porozumění rozvoji společnosti z hlediska vztahů environmentálních, ekonomických a sociálních a jejich souvislostí, žák je veden k pochopení souvislostí mezi jevy lidské společnosti a prostředím, k osvojení si zásad zdravého životního stylu a zodpovědnosti za své zdraví a k estetickému a citovému vnímání okolí a přírody, k aktivnímu poznávání okolního prostředí z různých zdrojů.

- Předmět podporuje průřezové téma „**Občan v demokratické společnosti**“ - žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, k odpovědnosti za svůj život, kriticky nahlíží na globální problémy lidstva.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení biologických problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav, - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou, - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly, - uvede základní skupiny organismů a porovná je, - objasní význam genetiky, - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu, - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence.	**1. Základy biologie** - vznik a vývoj života na Zemi, - vlastnosti živých soustav, - typy buněk, - rozmanitost organismů a jejich charakteristika, - dědičnost a proměnlivost, - biologie člověka, - zdraví a nemoc.	20
Žák - vysvětlí základní ekologické pojmy, - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy), - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu, - uvede příklad potravního řetězce, - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického, - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem.	**2. Ekologie** - ekologie jako obor, - základní ekologické pojmy, - ekologické faktory prostředí, - potravní řetězce, - koloběh látek v přírodě a tok energie, - typy krajiny.	5
Žák - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí, - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí,	**3. Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím, - dopady činností člověka na životní prostředí, - vliv prostředí na zdraví a život, - přírodní zdroje energie a surovin, - odpady a jejich třídění,	9

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- popíše způsoby nakládání s odpady, - charakterizuje globální problémy na Zemi, - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci, - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí, - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí, - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu, - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí, - na konkrétním případu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	- globální, regionální a lokální problémy – klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, - ochrana přírody a krajiny, - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí, - zásady udržitelného rozvoje, - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí, - mapa chráněných území v ČR, - organizace ochrany přírody, - environmentální problémy z praktického hlediska.	

7.11 Psychologie a komunikace

Učební osnova předmětu	Psychologie a komunikace				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	2	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání, rozvíjí profesní a sociální kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům. Vede k porozumění konkrétních problémů a situací, poskytuje informace důležité pro jejich řešení. Významnou součástí je získávání komunikativních a sociálních kompetencí žáka.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: sociální vztahy a dovednosti
Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností z psychologie a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací. Na modelových situacích se učí komunikovat s nemocnými různého typu i s jejich okolím a osvojují si zásady týmové práce. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření. Z hlediska požadovaných klíčových kompetencí rozvíjí tento obsahový okruh nejen komunikativní, sociální a personální kompetence, ale také kompetence konstruktivně řešit problémy a efektivně se učit, pracovat s informacemi a využívat prostředků informačních a komunikačních technologií. Obsahový okruh přispívá také k rozvoji občanské kompetence a kulturního povědomí tím, že formuje postoje a chování žáků k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným osobám i k osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí.
Psychologie a komunikace je realizována v druhém až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník – 68 hodin, 3. ročník – 64 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 192 hodin za studium.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- prohloubili sebepoznání, sebehodnocení,
- utvářeli si reálné sebevědomí,
- dokázali přijmout odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, chování a cítění,
- kultivovali své emoční prožívání,
- rozvíjeli své volní vlastnosti,
- vytvářeli si vztah ke svému povolání,
- rozvíjeli své profesní a sociální kompetence, zejména vztah k pacientům/ klientům,
- dokázali aplikovat získané informace při řešení konkrétních problémů a situací,
- chápali potřeby a chování pacienta/klienta a vhodně s ním komunikovali, respektovali jeho osobnost, věk, sociokulturní a jiné zvláštnosti.

Pojetí výuky

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Výuka je převážně organizována v učebně psychologie nebo v klasické učebně. Ve 3. a 4. ročníku je zařazeno cvičení v rozsahu 1 hodina týdně, pro které je třída dělena na skupiny. Z hlediska komplexních výukových metod je používána frontální výuka, která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, brainstorming, učení v životních situacích. Z klasických výukových metod se uplatňují metody slovní (přednáška, vysvětlování, práce s textem, rozhovor), metody názorně demonstrační (počítačová projekce, dataprojektor) a metody dovednostně–praktické. V předmětu se mohou významně uplatnit aktivizující metody výuky (diskusní, problémové, inscenační metody a didaktické hry).

Hodnocení výsledků žáka

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.
Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění běžné odborné terminologii, na základě porozumění učiva, podle schopnosti samostatného úsudku a dovednosti formulovat myšlenky. Žák je hodnocen nejen na základě teoretických vědomostí, ale také dovedností řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- Předmět se podílí na rozvoji **kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, vyhledává a zpracovává dané informace, využívá různé zdroje informací, učí se sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení.
- Předmět umožňuje vytvářet **kompetence k řešení problémů** – učí se uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, zvládat samostatné řešení problematických úloh.
- **Komunikativní kompetence** – žák je schopen vyjadřovat se ústně a písemně v různých situacích, dokáže prezentovat a obhajovat svůj názor jasnou a srozumitelnou argumentací.
- **Personální a sociální kompetence** vzdělávání – výuka je při určitých tématech realizována ve skupinách, kde se žák učí pracovat v týmu, vzájemně spolupracovat, naslouchat si.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – vzdělávání směřuje k tomu, aby si žák utvářel žebříček mravních hodnot a orientoval se v základních principech demokratické společnosti a dodržoval je.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Vytváří, získává, kriticky posuzuje a sdílí data, a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Dominantní v souvislosti s předmětem je průřezové téma **Občan v demokratické společnosti.** Z obsahu tohoto tématu je do výuky zapojeno: osobnost a její rozvoj, komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů, společnost – jednotlivec a společenské skupiny.
Z obsahu průřezového tématu **Člověk a svět práce** je do výuky zapojeno: písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Člověk a digitální svět – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků informační a komunikační technologie (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě,

využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - definuje předmět psychologie, - popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny, - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti, - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky.	**1. Psychologie jako věda** - předmět psychologie, - psychologie jako věda, - využití poznatků psychologie v praxi, - biologická a sociální determinace lidské psychiky.	6
Žák - rozliší základní psychické procesy, stavy, - definuje základní principy psychických procesů, - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů, - používá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji osobnosti, - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací, - uvede charakteristiku osobnosti, - charakterizuje strukturu a vlastnosti osobnosti, emoční, volní procesy, - je veden ke správnému poznávání a posuzování osobnosti, - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu - vyhledává a zpracovává informace týkající se psychologie osobnosti v digitální podobě (prezentace, videa, texty), pracuje s ověřenými zdroji a respektuje autorská práva.	**2. Obecná psychologie a psychologie osobnosti** - psychické procesy, - vybrané techniky rozvoje psychických procesů a stavů, - techniky sebepoznávání a sebevýchovy, - seberegulace a sebehodnocení ve vztahu ke zvládání náročných situací, - charakteristika osobnosti, - struktura a rysy osobnosti, - emoční, volní procesy, - poznávání a posuzování osob, požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka, - psychosomatická jednota lidského organismu.	32
Žák - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka, - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života, - uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích,	**3. Vývoj psychiky jedince** - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, - charakteristika vývojových stádií, - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích,	25

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí, jak se specifika jednotlivých vývojových etap promítají do práce zdravotnického pracovníka.	- specifika jednotlivých vývojových etap v práci zdravotníka.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu, - vyjmenuje formy sociálního učení a ty demonstruje na konkrétních příkladech, - vysvětlí pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti, - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů, - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky, - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu, - vyhledá informace o sociálních skupinách z ověřených digitálních zdrojů, - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat.	**1. Základy sociální psychologie** - sociální podstata osobnosti, - socializace, - sociální učení, - sociální vnímání, faktory zkreslující vnímání, - předsudky, - sociální interakce - vytváření sociálních vztahů, jejich charakter, - sociální skupiny, pozice, status, role, - vztahy mezi členy skupiny, - zátěžové situace – stres, frustrace, deprivace, - konflikty, domácí násilí, šikana, mobbing.	28
Žák - objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví, - vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného, - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta), - vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti, - popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností, - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání, - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým,	**2. Zdravotnická psychologie** - klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví, - faktory ovlivňující psychiku nemocného, - poměr nemocného k nemoci, - psychologie bolesti, strachu, úzkosti, - psychologie umírání, smrti, - psychosomatika, somatopsychika, - psychologie tělesně postižených klientů, - psychologie smyslově postižených klientů, - psychologie mentálně postižených klientů, - osobnost zdravotníka, profesionální chování sestry, - syndrom vyhoření, - problematika iatrogenie,	40

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům, - vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka, - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu, - diskutuje o etických tématech moderní medicíny.	- zvláštnosti přístupu k dětem, dospělým, cizincům, seniorům, příbuzným pacienta.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací, - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace, - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace, - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování, - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování, - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci, - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování, - dodržuje práva pacientů, - vyhledá a zpracuje informace týkající se komunikace v digitální podobě (prezentace, videa, texty), pracuje s ověřenými zdroji a respektuje autorská práva - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky, - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným, - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi, - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými, - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením, - objasní zásady komunikace s pacienty, - cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny, - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím, - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím	**1. Komunikace** - komunikace, druhy komunikace, - neverbální komunikace, - verbální komunikace, - umění naslouchat druhému, - navazování kontaktu - vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti, - zásady verbální komunikace, - zásady společenského chování a zdravotnické etiky, - komunikace pasivní, agresivní, asertivní, - direktivní, nedirektivní rozhovor, - evalvační, devalvační chování, - komunikace s nemoc. dítětem, - ukázky metodik jednotlivých výchov, - komunikace s rodiči nemocného dítěte, - komunikace s dospělým pacientem a rodinnými příslušníky, - komunikace se seniorem, - komunikace s mentálně postiženým, - komunikace se smyslově a tělesně handicapovaným, - komunikace s nevyléčitelně nemocným, umírajícím, - komunikace s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny.	60

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí.		

7.12 Základy ekonomiky

Učební osnova předmětu	Základy ekonomiky				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět základy ekonomiky tvoří základ ekonomického odborného vzdělávání. Žák si osvojuje základní ekonomické dovednosti, je veden k samostatnému vyhledávání ekonomických informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat. Jedná se o vědomosti a dovednosti určené pro bezprostřední využití v reálném životě občanském nebo profesním.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: ekonomické vzdělávání
Předmět základy ekonomiky vychází závazně z RVP pro obor Praktická sestra. Probíraným učivem má žák získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohl vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žák by měl pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury. Největší důraz je kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se úspěšně na trhu práce.
Základy ekonomiky jsou realizovány ve druhém ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník - 68 hodin, celkem 68 hodin za studium.
Do předmětu bude integrována část okruhu Člověk a společnost z předmětu občanská nauka týkající se příjmů a výdajů domácnosti a způsoby využití finančních prostředků.
Předmět základy ekonomiky se vztahuje k dalším předmětům kurikula, jako je především občanská nauka.
Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
pracoval se zdroji ekonomických informací, samostatně vyhledával potřebné informace, pracoval s nimi, správně je interpretoval a využíval, efektivně prezentoval výsledky svojí práce, sledoval průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázal odhadnout dopady opatření hospodářské politiky u nás i v EU,
dokázal myslet kriticky, tj. ověřoval si věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byli schopen o něm diskutovat s jinými lidmi
dokázal při zpracování ekonomických úkolů využívat vhodné počítačové programy a internetové stránky.

Pojetí výuky

Výuka předmětu základy ekonomiky je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby žák byl schopen samostatně vyhledat, zpracovat a interpretovat informace, reagovat na změny v předpisech, uvědomovat si mezipředmětové vztahy, aplikovat znalosti z předmětu v praxi a naopak. Informace bude žák schopen vyhledávat na internetu, v odborném tisku, v právních předpisech, buď formou samostatné práce, nebo práce ve skupinách.
Při výuce jsou žákům předkládány příklady z praxe, jsou diskutovány a komentovány aktuální ekonomické problémy. Dle možností jsou organizovány exkurze a přednášky od strategických partnerů jako jsou například zdravotní pojišťovny a Česká správa sociálního zabezpečení.
Součástí výuky jsou i praktické činnosti, např. vyplňování dokladů a formulářů. Při výuce se dbá na využití výpočetní techniky a internetu. V návaznosti na změnu zákonných norem a předpisů je výuka vhodným způsobem aktualizována.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Je hodnocen ústní i písemný projev žáka. Při ústním zkoušení je kladen důraz na pochopení probíraného učiva, schopnost samostatného úsudku a srozumitelnost vyjadřování. Je také hodnocena znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky, schopnost navázat i na ostatní odborné předměty a jejich aplikaci v praxi. Též jsou zadávány referáty na dané téma, které žák vypracovává a přednáší samostatně. Hodnoceny jsou také písemné práce. U písemného projevu je hodnocena přesnost, přehlednost a schopnost vystižení podstaty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly, ve kterých se naučí práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací. Žák se postupně seznámí s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák určuje v zadávaných úlohách jádro problému a navrhuje potřebná řešení, zdůvodní je a vyhodnotí.
- **Komunikativní kompetence** – žák bude schopen vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dále formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle a dodržovat odbornou terminologii.
- **Personální a sociální kompetence** – žák bude schopen se efektivně učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky. Žák se učí adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, podle svých možností je ovlivňovat. Žák bude připravován na řešení svých sociálních a ekonomických záležitostí.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- **Pracovní kompetence** – základem jsou odborné ekonomické kompetence, například kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, díky nimž by měl absolvent získat přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, dále reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry. Žák bude veden k ekonomickému jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje, aby byl schopen efektivně a s ohledem na životní prostředí hospodařit s finančními prostředky, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu základy ekonomiky je realizace průřezového tématu **Člověk a svět práce** v oblastech – znaky práce, trh práce, zákoník práce, práva a povinnosti pracovníků, složky mzdy, živnostenský a obchodní zákoník, soukromé podnikání, podpora státu ve sféře zaměstnanosti a nezaměstnanosti, práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.
- Realizace tématu **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě (obhajoba vlastních názorů, sebehodnocení).
- Z obsahu průřezového tématu **Člověk a životní prostředí** bude do výuky zapojeno téma trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky, - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet, - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu, - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období, - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů, - vypočítá výsledek hospodaření, - vypočítá čistou mzdu, a to i pomocí online kalkulačky, - vysvětlí zásady daňové evidence - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky). - vypočítá čistou mzdu, - vysvětlí zásady daňové evidence.	**1. Podnikání**	25
Žák - orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku, - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory, - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu, - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby, - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům, - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů.	**2. Finanční vzdělávání**	33

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky).		
Žák - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství, - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát, - provede jednoduchý výpočet daní, - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob, - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění, - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad, - umí pracovat s portálem moje daně - seznámí se s Portálem občana.	**3. Daně**	10

7.13 Informační a komunikační technologie

Učební osnova předmětu	Informační a komunikační technologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	0	0	4

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: informatické vzdělávání, vzdělávání vychází z RVP pro obor vzdělání Praktická sestra.
Předmět informační a komunikační technologie je realizován v prvním a druhém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 68 hodinách, celkem 136 hodin za studium. Učivo tohoto předmětu prohlubuje znalosti získané na základní škole a je tvořen několika na sebe navazujícími okruhy:

- data, informace a modelování,
- digitální technologie – hardware a software, počítačové sítě a služby, bezpečnost v digitálním prostředí
- informační systémy,
- tvorba, testování a provoz softwaru.

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby nejen do všech vyučovacích předmětů, ale do všech oblastí lidského života, je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;

- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Pojetí výuky

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáka

Vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží počítačové testy, praktické práce případně ústní zkoušení. Zohledňuje se také aktivita v hodinách. Hodnocení žáků vychází z klasifikační stupnice i slovního hodnocení výkonu žáka. Je dodržován individuální přístup k žákům. U žáků je podporována sebereflexe a sebehodnocení, z nichž se učí objektivněji hodnotit sami sebe, posuzovat reálně své schopnosti a nedostatky a přijímat správné závěry a postupy pro odstranění nedostatků při učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák se motivuje pro další učení a vzdělávání, využívá k učení různé informační zdroje a dále je efektivně zpracovává pro další využití. K prohloubení a hlubšímu pochopení učiva v ostatních předmětech využívá aplikace a data získaná v online prostoru. Vhodně a zodpovědně využívá možností nástrojů umělé inteligence.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák rozpozná a pochopí při zadání úkolu problém, získá informace k řešení problému, zvažuje možnosti řešení, analyzuje problém, spolupracuje při řešení úkolu s ostatními, volí vhodný postup a prostředek pro řešení a zpracování tématu.
- **Komunikativní kompetence** – žák vhodně využívá různé nástroje elektronické komunikace, formuluje myšlenky přehledně a jazykově správně. Své samostatné práce dokáže obhájit. K prezentacím využívá přiměřené grafické a multimediální prostředky. Při komunikaci vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu. Dokáže zpracovávat dokumenty, souvislé texty a další datové soubory v různých formátech, které využije při studiu nebo ve svém profesním zaměření. Chápe výhody znalostí cizích jazyků při získávání informací, užívá nástrojů umělé inteligence.
- **Personální a sociální kompetence** – žák přijímá hodnocení svých výsledků a adekvátně na hodnocení reaguje. Ověřuje si získané poznatky na internetu, dokáže kriticky zvážit získané informace. Pomáhá spolužákům při řešení problémů. Zodpovědně spravuje svou digitální identitu, kontroluje svou digitální stopu.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák při práci dodržuje autorská práva. Dodržuje zákony při pořizování nových počítačových programů, hudby, textů, obrázků apod. Rozpozná nevhodné a rizikové chování v elektronické komunikaci, je si vědom možných nebezpečí. Uvědomuje si nevhodnost nesnášenlivých a xenofobních projevů v elektronických diskusích. Je zodpovědný za informace publikované v online prostoru.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák vyhledá a vyhodnotí informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, orientuje se v online nástrojích státní správy. Bezpečně spravuje svou elektronickou identitu.
- **Matematické kompetence** – žák rozumí digitálnímu principu přenosu dat. Převádí jednotky informace. Čte a vytváří různé formy grafického znázornění v tabulkovém a prezentačním programu. V tabulkovém programu zapisuje matematické vzorce. Uplatňuje základy logického myšlení.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:
  - vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
  - kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
  - běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
  - využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
  - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
  - chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;

- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti:** historie ICT, orientace v médiích, získávání, využívání, vyhodnocování a sdílení informací, jejich kritické posuzování, ochrana práv autorů, bezpečný pohyb v online prostředí a bezpečnost dat.
- **Člověk a životní prostředí:** ochrana zdraví dodržováním hygienických a ergonomických zásad při práci s počítačem, možnosti úspory elektrické energie při práci s hardwarem, nutnost třídění vyřazovaného technického zařízení, zacházení s odpadem.
- **Člověk a svět práce:** význam ICT v celoživotním vzdělávání, pracovním a osobním životě, práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.
- **Člověk a digitální svět**: hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, které budou využívat v dalších předmětech, v pracovním i osobním životě. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení, které uplatní při řešení problémů nejen v oboru informatiky.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů.	**1. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - kódování informací a dat.	2
Žák - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat;	**2. Digitální technologie** **Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy;	14
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	- aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti - textový procesor; - software pro tvorbu prezentací;	24
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně;	**3. Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; **Bezpečnost v digitálním prostředí** - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata,	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost.	cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat).	
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**Hardware a software** - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (tabulkový procesor).	14

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu. - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; - používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.	**1. Data, informace a modelování** - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - chyby v datech a kontrola dat; - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.	16
Žák - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	**2. Digitální technologie** **Počítačové sítě a síťové služby** - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace;	6
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;	**Bezpečnost v digitálním prostředí** - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy;	8

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit, - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	- sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.	
Žák - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	**3. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní, - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); hromadné zpracování dat, export a import.	18
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**4. Digitální technologie** **Hardware a software** – aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – grafický software;	12
Žák - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace;	**5. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza**	8

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.	- specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyky); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.	

7.14 Tělesná výchova

Učební osnova předmětu	Tělesná výchova				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Žák se učí poznávat vlastní schopnosti a rozvíjet své pohybové dovednosti pomocí různorodých sportovních aktivit jako prevenci úrazů a psychických i fyzických onemocnění. Žák zlepšuje svou fyzickou zdatnost a vyrovnává tělesné dysbalance. Žák se učí relaxovat a kompenzovat stres a fyzickou zátěž organismu, provádět pohybové aktivity celoživotně a s jejich pomocí rozvíjet pozitivní vlastnosti osobnosti. Důležité je vést žáka k respektování zásad bezpečnosti a k prevenci úrazů při pohybových aktivitách.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví
Tělesná výchova je realizována v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 68 hodinách, 3. ročník – 64 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 260 hodin za studium.
Předmět realizuje obsah vzdělávacího předmětu tělesná výchova pro obor Praktická sestra s přesahy do jiných předmětů, např. biologie, somatologie. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a posilovně, které jsou vybaveny standardním sportovním nářadím, náčiním a posilovacími stroji, což umožňuje zařadit do výuky tradiční sporty (odbíjená, basketbal, futsal, florbal, házená, softbal), ale i netradiční sporty např. ringo, rope skipping, bumbác bal, kondiční kulturistiku, body styling, P-class. S dalšími druhy sportu seznamujeme žáky prostřednictvím stávajících sportovních zařízení v Kotlině, kde navštěvujeme hodiny spininku a bruslení.
V prvním ročníku zařazujeme lyžařský výcvikový kurz. Ve druhém ročníku zařazujeme letní sportovní kurz. Oba kurzy se konají v případě, že o tuto formu výuky má zájem většina žáků a pro školu je jejich zajištění v důsledku tohoto zájmu poté ekonomicky zvládnutelné. V rámci Tělesné výchovy se žáci připravují na reprezentaci školy v meziškolních sportovních soutěžích.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
měl pocit zodpovědnosti za své zdraví a zdraví jiných,
upřednostnil sportovní aktivity jako prevenci sociálně patologických jevů,
měl zdravé sebevědomí a zároveň respektoval druhé,
měl pozitivní vztah k pohybové činnosti tak, aby potřeba pohybu zůstala nedílnou součástí jeho života,
přijal za své dodržování zásad bezpečnosti při všech pohybových činnostech.

Pojetí výuky

Výuka probíhá individuálně i ve skupinách.
Při výuce se využívají různé metody – slovní, názorně-demonstrační, dovednostně-praktické v gymnastice, atletice, sportovních a pohybových hrách, úpolech a všech ostatních doplňkových pohybových činnostech.
Hodiny Tělesné výchovy jsou rozděleny do pěti částí: organizační část a seznámení s cíli hodiny, rozcvičení a příprava organismu na fyzickou zátěž, hlavní část hodiny dle cíle, protažení zatěžovaných svalových skupin a zklidnění organismu.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen na základě individuálního výkonu a jeho zlepšování (fyzické testy, u nichž přihlížíme k fyzickým a psychickým dispozicím jednotlivců a k jejich přístupu a aktivitě v hodinách, herní testy, zlepšení techniky, estetického projevu - např. u gymnastiky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k řešení problémů** – žák nacvičuje, trénuje nové pohybové dovednosti, seznamuje se a osvojuje si pravidla jednotlivých sportů a her, nacvičuje řešení rozporných situací při hrách (uplatňuje různé metody myšlenkových operací, volí vhodné způsoby pro splnění jednotlivých aktivit). Žák je motivován ke vzájemné spolupráci při přípravě a úklidu nářadí a náčiní, k organizaci týmu a vedení soutěží, k dohodě při řešení situací při sportovních hrách.
- **Komunikativní kompetence** – žák využívá jazykovou terminologii vztahující se k předmětu.
- **Personální a sociální kompetence** – obsahem i formami výuky je žák veden k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i duševní rozvoj. Žák plněním svých úkolů přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák je veden k respektování morálních zásad, k dodržování sjednaných pravidel a ke klidnému řešení situací při jejich porušení, k rozvíjení morálně volních vlastností a k práci v týmu. Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval odpovědnost za vlastní život a spolupracoval při zabezpečování ochrany života a zdraví jiných.
- **Matematické kompetence** – žák připravuje a následně vyhodnocuje různé situace pro spolužáky a tím nachází vztahy mezi jevy a předměty.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** vytvořením demokratického prostředí při výuce. Předmět podporuje průřezové téma **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k péči o své tělo, o udržování čistoty prostředí, ve kterém se pohybuje – v budovách i v přírodě.

- Téma **Člověk a svět práce** prolíná každou vyučovací hodinou, protože v Tělesné výchově jde především o vytvoření celoživotní nutnosti a potřeby tělesných i duševních cvičení a sportu, aby žák dobře zvládl náročné povolání zdravotnického pracovníka.
- **Člověk a digitální svět** – žáci rozvíjejí znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	1
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat, - komunikuje při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu, - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem, - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej, - uplatňuje zásady sportovního tréninku, - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit.	**Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku, - odborné názvosloví, komunikace, - výstroj, výzbroj, údržba, - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží, - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení, - pohybové testy, měření výkonů, - zdroje informací.	3
Žák - je veden k ovládání zásad atletické rozcvičky, běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic.	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10
Žák	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené,	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- je veden k aplikaci pravidel sportovních her v praxi, k ovládání herní činnosti jednotlivce a ke hře s upravenými pravidly, k radosti ze hry.	- základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené, - fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	
Žák - demonstruje kotouly s dopomocí, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, rovnovážné stoje, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad a zpět, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - je veden k samostatnému vytváření gymnastických sestav na nářadí, bez náčiní a s náčiním a jejich nácviku.	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	22
Žák - je veden k základům pádové techniky, základům sebeobran, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, - základy sebeobrany. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4
Žák - je veden k zvládnutí nošení, obouvání lyží a snowboardu, obratům na lyžích, oblouků, sesouvání, přejezdu terénních nerovností, jízdě na vleku, krátkého sjezdu a zastavení, - je veden k dodržování pravidel bezpečného pobytu na horách a k respektování pravidel chování v přírodě.	**Lyžařský výcvikový kurz** - ovládnutí výzbroje a výstroje, - zvládnutí bezpečného pohybu na místě, - rovnovážná cvičení na rovině a v mírném pohybu, - nácvik bezpečného zastavení, - průprava pro sjíždění a zatáčení, cvičení na získání pocitu skluzu, - metodická cvičení carvingu, - metodická cvičení snowboardingu pro vybavené.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách Tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	1
Žák - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení. - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě, - kontraindikované pohybové aktivity.	1
Žák - ovládá zásady atletické rozcvičky, běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic.	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	12
Žák - aplikuje pravidla sportovních her v praxi, - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a hru s upravenými pravidly, k radosti ze hry.	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené, - základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené, - fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	28
Žák - demonstruje kotouly, jejich modifikace a vazby, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, podmet, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči a na laně, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad a zpět, v hupu, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	22

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - samostatně vytváří gymnastické sestavy na nářadí, bez náčiní a s náčiním, - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech.		
Žák - ovládá základy pádové techniky, základy sebeobrany, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, - základy sebeobrany. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4
Žák - používá pravidla bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, - respektuje nařízení o ochraně a péči o životní prostředí, - dokáže využít mapu k orientaci a pohybu v terénu, - určí směr a odhadne vzdálenost cíle, - vyhledává a sdílí online informace, - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - prokáže fyzickou zdatnost a dokáže překonávat překážky.	**Sportovní kurz** - turistické pochody, - kulturně poznávací činnost, - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, - nácvik nových dovedností s využitím netradičních sportů, - překonávání přírodních překážek, - překonávání osobních zábran a limitů.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách Tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v Tělesné výchově**	1
Žák - popíše varovný signál „všeobecná výstraha“ a správně reaguje.	**Výchova ke zdraví**	1
Žák - vede atletické rozcvičky - ovládá běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic.	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10
Žák - užívá pravidla sportovních her v praxi, ovládá herní činnosti jednotlivce a hru dle pravidel.	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené, - základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené a dalších sportovních her, - fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	30
Žák - demonstruje kotouly, jejich modifikace a vazby, vazby se stojem na rukou, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, spád vzad v podkolení, podmet, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči a na laně, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad a zpět, v hupu, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - je veden k samostatnému vytváření gymnastických sestav na nářadí, bez náčiní a s náčiním a jejich nácviku.	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - ovládá pádové techniky, pravidla sebeobrany, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, sebeobrana. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	1
Žák - popíše varovný signál „všeobecná výstraha“ a správně reaguje.	**Výchova ke zdraví**	1
Žák - ovládá atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic.	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10
Žák - organizuje a řídí průběh sportovních her.	**Sportovní a pohybové hry** - odbíjená, - košíková, - florbal, - házená a další sportovní hry, - fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	26
Žák - samostatně sestaví, nacvičí a předvede gymnastické sestavy - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech.	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - cvičení s hudebním doprovodem.	18
Žák - je veden ke kultivovanému pohybu na hudbu, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Společenské tance** - polkový krok, - valčíkový krok, - walzový krok, - moderní tanec. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4

7.15 Somatologie

Učební osnova předmětu	Somatologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	4	0	0	1	5

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět poskytuje žákovi odborné poznatky v oblasti anatomie a fyziologie a vede k chápání vztahů všech soustav v těle. Má význam pro vlastní uvědomění, porozumění postavení člověka v přírodě i v podmínkách měnícího se světa.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: základ pro poskytování ošetřovatelské péče.
Somatologie je realizována v prvním a čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci:
1. ročník – 136 hodin, 4. ročník – 30 hodin, celkem 166 hodin za studium.
Charakteristickým rysem předmětu somatologie je integrace anatomie, fyziologie a odborné latinské terminologie. Hlavním cílem předmětu je poznávání stavby a funkce lidského těla, pochopení vztahů s dalšími obory a příprava pro aplikaci ošetřovatelské péče.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
si osvojil odborné poznatky, na jejichž základě lépe porozumí světu i nezbytnosti udržitelného rozvoje,
rozvíjel dovednosti učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat,
přijímal zodpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování i jednání,
respektoval lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu,
oprostil se od předsudků, xenofobie, rasismu, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou teoretického předmětu somatologie je frontální výuka využívající metody popisu, vysvětlování, rozhovoru a práci s obrazy.
V hodinách je využita názorně demonstrační výuka pomocí dataprojektoru, přenosné kamery, počítačových projekcí a obrazů. Doplňuje ji skupinová výuka při práci s textem, řešení problémových úloh a didaktické hry.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení a klasifikace je na základě platného klasifikačního řádu školy. Hodnotí se především dovednost práce s textem, porozumění textu a schopnost formulovat myšlenky. Dále se klade důraz na hloubku porozumění a schopnost aplikovat poznatky při řešení jednotlivých úloh a uplatnit samostatný úsudek.

V předmětu somatologie probíhá písemné zkoušení dílčích celků, ústní zkoušení, samostatná a skupinová práce a sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení, ovládání různých technik učení. Ověřování dosažených znalostí přispívá k sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů v učení.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden v rámci plnění dílčích úkolů k tomu, aby pochopil situaci, kterou má u konkrétní situace vyřešit, navrhl způsoby řešení, pod vedením činnost vykonal a zhodnotil efekt. Žák volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností.
- **Kompetence komunikativní** – samostatné vystoupení žáka (referáty, výklad, řízený dialog) podporují dodržování jazykové normy a odborné terminologie, jejímu porozumění.
- **Matematické kompetence** – plněním jednotlivých úkolů vede žáka k nacházení vztahů mezi systémy lidského těla.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Na rozvíjení žáka ve všech oblastech průřezových témat (**Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět**) budou mít přínos organizační záležitosti výuky (chování žáků, vzájemná spolupráce, přípravy referátů, projektů, úklid, přezouvání, třídění odpadu apod.), ale také témata související s výukou a těsně na ni navazující. Například: Pavlov, reflexy, rovnost ras, rasismus, dárcovství kostní dřeně, civilizační onemocnění, transplantace ledvin – problematika etická i zdravotní, rizika poškození plodu (kouřením, alkoholem, drogami, nevhodným stravováním), plánované rodičovství, antikoncepce, interrupce, rizika pohlavních chorob, problematika nepravidelného denního režimu (noční služby, změny časového pásma), rizika opalování, zubní kaz a prevence, transplantace ledvin – problematika etická i zdravotní, možnosti dialýzy. Žáci využívají digitální technologie při získávání, zpracování a vyhodnocování údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci informací. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vyjmenuje biologické a lékařské vědy, objasní vztah k ostatním vědám.	**1. Úvod do studia, základní biologické pojmy** - úvod, třídění biologických věd, vztah k ostatním vědám, systém lékařských věd, jejich zařazení.	1
Žák - vyjmenuje směry a roviny, vyjádří vlastními slovy, - ukáže na obrázku směry, roviny a části těla.	**2. Základní orientace na lidském těle** - směry a roviny - topografická anatomie povrchu těla.	4
Žák - vyjmenuje druhy tkání, - popíše jednotlivé tkáně: tkáň výstelkovou, pojivovou, svalovou, nervovou, - nakreslí nervovou buňku, - objasní činnost tkání.	**3. Funkční morfologie tkání** - hierarchie stavební a funkční, - druhy tkání, činnost a regenerace.	5
Žák - objasní stavbu a růst kosti, metabolismus, architektoniku kostí, - ukáže na kostře a obrazech a vyjmenuje česky i latinsky: páteř, stavbu páteře, druhy obratlů a jejich stavbu, zakřivení páteře, páteřní spoje, kostru hrudníku, žebra, hrudní kost, pohyb hrudníku, lebku jako celek, spojení kostí, kosti obličejové části lebky, kosti mozkové části lebky, novorozeneckou lebku, vedlejší dutiny nosní, kostru končetin, pohlavní rozdíly pánevního pletence, zevní pánevní rozměry ženy, hlavní klouby horní končetiny, - hlavní klouby dolní končetiny, nožní klenbu, - vysvětlí obecnou stavbu svalu, svalový pohyb, energetické zdroje svalu, - ukáže na obrázku a modelu a pojmenuje česky i latinsky: svaly hlavy, svaly krku, svaly hrudníku, svaly zad, svaly břicha,	**4. Pohybový systém, růst těla, kosti** - rozdělení kostí, obecná stavba kostí, růst kostí, - osový skelet, - kostra končetin, - hlavní klouby končetin, - svaly, obecná stavba svalu, svalový pohyb, energetické zdroje svalu, - svalové skupiny osové části těla a končetin.	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
svaly horní končetiny, svaly dolní končetiny, - vysvětlí funkci kloubů a svalů.		
Žák - vyjmenuje česky a latinsky jednotlivé složky krve a popíše funkci erytrocytů, leukocytů, trombocytů, - reprodukuje normální hodnoty krevního obrazu, - vysvětlí vlastnosti krve – sedimentace, nárazníková schopnost, - vyjmenuje krevní skupiny a Rh faktor, - určí krevní skupiny podle diagnostických sér anti A a anti B, - vyjádří vlastními slovy termín transfúze, definuje termín plazma a sérum, - vysvětlí pochody při srážení krve.	**5. Krev** - obecná charakteristika krve, vlastnosti, složení a funkce krve, - plazma, složení, funkce, - krevní elementy, krevní obraz, - fyzikální a chemické vlastnosti krve, - krevní skupiny, Rh faktor, určování krevních skupin, krevní transfúze, - srážení krve, zástava krvácení, zabránění srážení krve, sérum, plazma.	12
Žák - objasní principy cirkulace, proudění krve v tepnách, žilách, kapilárách, krevní tlak (TK), mikrocirkulace, - vyjmenuje česky a latinsky vrstvy cév a srdce, - vysvětlí uložení a tvar, průtok krve srdcem, systolický a minutový objem srdeční, cévní zásobení srdečního svalu, převodní systém srdeční, řízení činnosti srdce, inervace srdce, elektrokardiografie, části převodního systému srdečního, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na modelu a obrazech tepny: aortální oblouk, tepny krku a hlavy, tepny horní končetiny, hrudní aortu, břišní aortu, párové a nepárové tepny, tepny dolní končetiny, - orientuje se v krevním oběhu mozku, jater, - v portálním oběhu, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na modelu a obrazech žíly: žíly hlavy, krku, horní končetiny, horní dutou žílu, žíly dolní končetiny, pánve, párové břišní orgány, dolní dutou žílu, - vlastními slovy vyjádří proudění krve v cévách, zdůvodní rozdíly tlaku krve v jednotlivých úsecích,	**6. Krevní oběh** - malý a velký oběh, orgánová cirkulace, - stavba a funkce cév, - srdce, stavba a funkce srdce, - tepny, systém aorty a jejích hlavních větví, - oběh v jednotlivých orgánech, - žíly, systém dutých žil, - mízní systém, slezina.	16

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na modelu a obrazech mízní oběh, mízní cévy, mízní uzliny, - popíše slezinu, vyjmenuje funkce sleziny.		
Žák - definuje zevní a vnitřní prostředí, - objasní podmíněné a nepodmíněné reflexy, - popíše a ukáže na obrázku a modelu jednotlivé části centrálního nervového systému (CNS) česky a latinsky, - vysvětlí jejich činnost, - nakreslí systém obalů CNS a likvoru, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu druhy nervů – míšní, hlavové, vegetativní, - vysvětlí činnost nervů, - zdůvodní následky poškození CNS a nervů, - charakterizuje receptory.	**7. Nervové řízení organismu, nervový systém** - základní činnosti nervové soustavy, - mozek, - koncový mozek - mezimozek, - mozeček, - mozkový kmen, - komorový systém, cirkulace likvoru, obaly mozku, - hlavové nervy, - vegetativní nervový systém, - mícha, míšní nervy, - druhy receptorů – kožní čití, svalové a šlachové receptory, čich, chuť.	18
Žák - vyjmenuje česky a latinsky části dýchacích cest a plic, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé orgány a části, - popíše transport kyslíku a oxidu uhličitého v dýchacích cestách a plicích a výměnu v cévách a alveolech, - vysvětlí tkáňové dýchání.	**8. Dýchací systém** stavba dýchacích cest, funkce, stavba plic, funkce, dýchací pohyby, dechové objemy, složení vdechovaného vzduchu, transport plynů v krvi, tkáňové dýchání, řízení dýchání.	6
Žák - vyjmenuje jednotlivé složky potravy, výsledné rozpadové produkty, objasní štěpení jednotlivých složek, využití štěpných produktů, - vysvětlí vstřebávání živin do krevního oběhu, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu: dutinu ústní, hltan, jícen, žaludek, játra, žlučové cesty, slinivku břišní, vrstvy trávicí trubice a orgány dutiny břišní v návaznosti na peritoneum,	**9. Trávicí systém** - složky potravy, - štěpení jednotlivých složek, vstřebávání, - využití štěpných produktů, - obecná stavba trávicí trubice, - orgány trávicího systému, parenchymatózní orgány, - projekce základních orgánů dutiny břišní, peritoneum.	16

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí funkce polykání, mechanického zpracování potravy a vyprazdňování, - vyjmenuje enzymy a další složky působící na jednotlivé složky potravy a místo jejich působení, - objasní trávení v dutině ústní, v žaludku, tenkém a tlustém střevě, vyprazdňování.		
Žák - vyjmenuje česky a latinsky části močového systému, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé orgány a části, - vysvětlí tvorbu moče.	**10. Močový systém a vylučování** - ledviny, stavba, funkce, tvorba moči, - moč, diuréza a její řízení, vývodné močové cesty.	6
Žák - vysvětlí řízení a regulaci organismu humorální nervovou a látkovou, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu endokrinní žlázy: hypofýzu, mezimozek, epifýzu, štítnou žlázu, příštítná tělíska, nadledviny – kůru, dřeň, slinivku břišní, - popíše působení hormonů všech žláz.	**11. Řízení činnosti organizmu, látkové řízení** - princip řízení a regulace, - hormony, transport, působení, - přehled žláz s vnitřní sekrecí, jejich hormony, - tkáňové hormony.	8
Žák - vyjmenuje česky a latinsky části pohlavního systému, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé orgány a části, - vysvětlí ovulační a menstruační cyklus, - popíše pohlavní vývoj obou pohlaví, - objasní způsob koncepce, - popíše vývoj plodu, - objasní mechanismus porodu, - popíše období šestinedělí.	**12. Pohlavní systém** - muže – varlata, nadvarlata, vývodné pohlavní cesty, zevní pohlavní orgány, - mechanizmus erekce, spermiogram, - sekundární pohlavní znaky, pohlavní vývoj muže, - ženy – vaječníky, ovulační cyklus, hormony, vajíčko, - vejcovod, děloha, menstruační cyklus, - pochva, zevní pohlavní orgány, - pohlavní vývoj ženy, - těhotenství – oplození, vývoj zárodku, porod, šestinedělí.	10
Žák - pojmenuje všechny části sluchového a zrakového ústrojí česky a latinsky, - ukáže orgány a části na obrázku a modelu, - popíše šíření zvukových vln v uchu a světla v oku,	**13. Smyslové orgány** - sluch, ucho, čidlo polohy a pohybu, - zrak, oko, zobrazení předmětu v oku, - přídatné oční orgány.	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí princip rovnovážného ústrojí, - vysvětlí zobrazení předmětu v oku, - popíše přídatné oční orgány a zdůvodní jejich funkci.		
Žák - vyjmenuje česky a latinsky vrstvy kůže a přídatné kožní orgány, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé vrstvy kůže a přídatné kožní orgány, mléčnou žlázu, - objasní činnost kožních receptorů, - vysvětlí princip laktace.	**14. Kožní systém** - stavba a funkce kůže, - přídatné kožní orgány, - mléčná žláza, prs, princip laktace.	2

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - objasní vztah k ostatním lékařským oborům.	**1. Úvod do studia**	1
Žák - objasní stavbu a růst, stavbu páteře, kostru hrudníku, lebku, kostru končetin, - vysvětlí obecnou stavbu svalu, svalový pohyb, - ukáže na obrázku a modelu a pojmenuje česky i latinsky: svaly hlavy, svaly krku, - svaly hrudníku, svaly zad, svaly břicha, svaly horní končetiny, svaly dolní končetiny.	**2. Pohybový systém, růst těla, kosti** - rozdělení kostí, obecná stavba kostí, růst kostí, - osový skelet, - kostra končetin, - hlavní klouby končetin, - svaly, obecná stavba svalu, svalový pohyb, svalové skupiny osové části těla a končetin.	3
Žák - vyjmenuje česky a latinsky jednotlivé složky krve a popíše funkci erytrocytů, leukocytů, trombocytů, - rozliší jednotlivé krvinky, - reprodukuje normální hodnoty krevního obrazu, - vysvětlí vlastnosti krve – sedimentace, - vyjmenuje krevní skupiny a Rh faktor, - určí krevní skupiny podle diagnostických sér anti A a anti B, - definuje termín plazma a sérum,vysvětlí pochody při srážení krve.	**3. Krev** - obecná charakteristika krve, plazma, složení, funkce, - krevní elementy, krevní obraz, - fyzikální a chemické vlastnosti krve, - krevní skupiny, Rh faktor, určování krevních skupin, krevní transfúze, - srážení krve, zástava krvácení, zabránění srážení krve, sérum plazma.	4
Žák - objasní principy cirkulace, kolaterální oběh, rychlost krevního proudu v cévách, - vyjmenuje česky a latinsky vrstvy cév a srdce, - vysvětlí uložení a tvar, průtok krve srdcem, systolický a minutový objem srdeční, cévní zásobení srdečního svalu, převodní systém srdeční, řízení činnosti srdce, inervace srdce, elektrokardiografie, části převodního systému srdečního, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na modelu a obrazech hlavní tepny, žíly, mízní cévy, - popíše slezinu, - vyjmenuje funkce sleziny.	**4. Krevní oběh** - malý a velký oběh, orgánová cirkulace, - stavba a funkce cév, - srdce, stavba a funkce srdce, - tepny, systém aorty a jejích hlavních větví, - oběh v jednotlivých orgánech, - žíly, systém dutých žil, - mízní systém, - slezina.	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vyjmenuje česky a latinsky části dýchacích cest a plic, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé orgány a části, - popíše transport kyslíku a oxidu uhličitého v dýchacích cestách a plicích a výměnu v cévách a alveolech, - vysvětlí tkáňové dýchání.	**5. Dýchací systém** - stavba dýchacích cest, funkce, - stavba plic, funkce, - dýchací pohyby, dechové objemy, - složení vdechovaného vzduchu, transport a uvolňování plynů v krvi, - mrtvý dýchací prostor, - tkáňové dýchání, - řízení dýchání.	2
Žák - vyjmenuje jednotlivé složky potravy, výsledné rozpadové produkty, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže dutinu ústní, hltan, jícen, žaludek, tenké a tlusté střevo, játra, žlučové cesty, slinivku břišní, - vrstvy trávicí trubice a orgány dutiny břišní v návaznosti na peritoneum, - vysvětlí funkce všech orgánů.	**6. Trávicí systém** - obecná stavba trávicí trubice, - orgány trávicího systému, parenchymatózní orgány, - projekce základních orgánů dutiny břišní, peritoneum.	4
Žák - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu: ledviny, močovody, močový měchýř, močovou trubici, - popíše stavbu a funkci nefronu, - vysvětlí tvorbu moče a její řízení.	**7. Močový systém a vylučování** - ledviny, stavba, funkce, tvorba moči, - moč, diuréza a její řízení, funkční zkoušky ledvin, - vývodné močové cesty.	1
Žák - definuje zevní a vnitřní prostředí, - objasní podmíněné a nepodmíněné reflexy, - popíše a ukáže na obrázku a modelu jednotlivé části CNS česky a latinsky, - vysvětlí jejich činnost, - charakterizuje receptory.	**8. Nervové řízení organismu, nervový systém** - základní činnosti nervové soustavy, - mozek, - koncový mozek, - mezimozek, - mozeček, - mozkový kmen, - komorový systém, cirkulace - mícha - periferní NS.	5
Žák - pojmenuje všechny části sluchového a zrakového ústrojí česky a latinsky, - ukáže orgány a části na obrázku a modelu, - popíše šíření zvukových vln v uchu a světla v oku, - vysvětlí princip rovnovážného ústrojí,	**9. Smyslové orgány** - sluch, ucho, čidlo polohy a pohybu, - zrak, oko, zobrazení předmětu v oku, - přídatné oční orgány.	2

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- popíše přídatné oční orgány a zdůvodní jejich funkci.		
Žák - vysvětlí řízení a regulaci organismu humorální nervovou a látkovou, - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu endokrinní žlázy: hypofýzu, mezimozek, epifýzu, štítnou žlázu, příštítná tělíska, nadledviny – kůru, dřeň, slinivku břišní, - popíše působení hormonů všech žláz.	**10. Řízení činnosti organizmu, látkové řízení** - princip řízení a regulace, - hormony, transport, působení, - přehled žláz s vnitřní sekrecí, jejich hormony, - tkáňové hormony.	2
Žák - vyjmenuje česky a latinsky a ukáže na obrázku a modelu: části pohlavního systému, muže a ženy, - objasní funkci všech orgánů pohlavního systému, - objasní menstruační a ovulační cyklus, - vysvětlí pohlavní vývoj ženy, - vysvětlí vývoj plodu, - objasní mechanismus porodu, - popíše období šestinedělí.	**11. Pohlavní systém** - muže, - ženy, - těhotenství – oplození, vývoj zárodku, porod, šestinedělí.	2
Žák - vyjmenuje česky a latinsky vrstvy kůže a přídatné kožní orgány, - ukáže na obrázku a modelu jednotlivé vrstvy kůže a přídatné kožní orgány, mléčnou žlázu, - objasní činnost kožních receptorů, - vysvětlí princip laktace.	**12. Kožní systém** - stavba a funkce kůže, - přídatné kožní orgány, - mléčná žláza, prs, princip laktace.	1

7.16 Klinická propedeutika

Učební osnova předmětu	Klinická propedeutika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je pochopení vztahů v základní lékařské terminologii. Na základě osvojení podstatných faktů, pojmů, generalizací žák porozumí potřebným vědeckým a technologickým metodám, pracovním postupům. Žák si osvojí poznatky, pracovní postupy pro kvalifikovaný výkon povolání. Předmět tvoří teoretický základ pro další prakticky zaměřené předměty.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: základ pro poskytování odborné péče.
Klinická propedeutika je realizována ve druhém ročníku při 2hodinové časové dotaci, tj. celkem 68 hodin za ročník i studium.
Učivo předmětu je rozděleno do 4 celků. V prvním celku se pracuje s pojmy jako zdraví, nemoc, příznaky nemoci. Druhý celek obsahuje učivo o vyšetřovacích metodách, jejich principu a zabývá se i péčí o pacienta před vyšetřením i po něm. Třetí celek se zabývá různými možnostmi léčby u pacienta. Poslední celek zahrnuje poznatky z obecné a speciální farmakologie. Tematické úseky pracují s odbornou i latinskou terminologií.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- osvojil si poznatky pro poskytování ošetřovatelské péče v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- byl vybaven vědomostmi o struktuře a funkcích lidského těla a byl připraven tyto vědomosti aplikovat při studiu a v praktické činnosti,
- správně užíval českou i latinskou terminologii,
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- uvědomoval si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- orientoval se v diagnosticko-terapeutickém procesu,
- porozuměl technickým a technologickým metodám a pracovním postupům,
- získal pozitivní vztah k povolání, rozvíjel aktivní přístup k pracovnímu životu,
- uvědomoval si nezbytnost doplňování informací,
- získal a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů.

Pojetí výuky

Klinická propedeutika je teoretický předmět. Využívají se zde znalosti z odborných i přírodovědných předmětů. Výuka je organizována především v klasické učebně, doplněna vhodnými didaktickými pomůckami. Ve výuce je využívána moderní technika (počítač, dataprojektor, vizualizér atd.), je možno využít informací z otevřených zdrojů (internet), tištěných, audiovizuálních aj. Výuka je realizována metodami slovními, názorně – demonstračními, heuristickými (metody řešení problému), skupinovou výukou a využívá individuální zkušenosti žáka. Výuku lze doplnit exkurzemi v nemocnici na oddělení diagnostiky, v lékárně apod.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Slovní hodnocení a sebehodnocení se uskutečňuje v rámci ústního zkoušení a skupinové práce. Při zkoušení žáka je kladen důraz na porozumění odborné terminologii, na pochopení souvislostí s anatomicko-fyziologickými poměry těla, na vysvětlení postupu přípravy pacienta k vyšetření, péče o pacienta po vyšetření. U žáka je hodnocena dovednost formulovat myšlenky a samostatný úsudek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení –** uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.
- **Komunikativní kompetence –** efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.
- **Personální a sociální kompetence –** posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích.
- **Matematické kompetence –** správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti –** realizace průřezového tématu spočívá ve vytvoření demokratického klimatu ve třídě prostřednictvím vhodné míry sebehodnocení, zodpovědnosti za sebe.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů, - vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci, - popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku, - stanoví život ohrožující příznaky a stavy, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**1. Obecná symptomatologie** - obsah klinické propedeutiky, lékařské obory, - zdraví, nemoc, etiologie a vývoj nemoci, - příznaky nemoci.	12
Žák - popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu, - vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření, - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody), - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**2. Vyšetřovací metody** - anamnéza; - fyzikální vyšetření (pohled, poklep, pohmat, poslech, vyšetření per rectum), - laboratorní metody, - přístrojové zobrazovací metody (rentgenové, výpočetní tomografie, ultrasonografické, nukleární magnetická rezonance), - radioizotopové metody, - endoskopické metody, - elektrografické metody, - funkční metody.	28
Žák - zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody), - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem, - ilustruje využití doplňkových léčebných metod, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**3. Léčba** - stanovení léčby, - konzervativní léčba, - operativní léčba, - doplňkové léčebné metody (rehabilitace, lázeňská léčba, dietoterapie aj.), - zvláštnosti léčby u dětí, seniorů, lidí s handicapem.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**4. Farmakologie** - obecná farmakologie (název léčiva, indikace, kontraindikace, způsoby podání, účinky), - speciální farmakologie (lékové skupiny).	22

7.17 Ošetřovatelství teorie

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelství teorie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	0	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět poskytuje žákovi teoretické poznatky v péči o zdraví, v prevenci poškození zdraví, vede žáka ke správnému jednání při ošetřování pacientů /klientů. Poskytuje žákovi informace pro vytváření sociálních dovedností a postojů vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Ošetřovatelství teorie je realizována v prvním ročníku při této hodinové dotaci:
1. ročník – 68 hodin, celkem 68 hodin za studium.
Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka vědomostmi, které mu umožní orientovat se v klinickém prostředí v rámci učební praxe. Učivo je rozděleno do 11 celků, které se zabývají moderním ošetřovatelstvím i jeho historií, ochranou zdraví zdravotnického pracovníka, ošetřovací jednotkou, organizací práce, prostředím a péčí o odpočinek, spánek pacienta, péčí o pacienta s bolestí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- získal vztah k ošetřovatelství,
- pochopil důležitost organizace práce, zorientoval se v organizaci práce ošetřovatelského týmu a pochopil své postavení v něm,
- respektoval práva pacientů a uplatňoval holistický přístup k pacientům/klientům,
- porozuměl multikulturní identitě pacientů/klientů,
- uvědomil si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci,
- osvojil si strategii řešení problémů, rozvíjel myšlenkové operace, paměť a koncentraci,
- rozvíjel aktivní přístup k pracovnímu životu.

Pojetí výuky

Předmět má teoretický charakter. Výuka je převážně organizována v klasické učebně. Výuka je realizována slovními výukovými metodami, problémovými metodami. V rámci předmětu je zařazena exkurze na ošetřovací jednotku.
Při výuce je soustavně věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Na výuku se navazuje v předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy.
K ověřování vědomostí je využíváno písemné a ústní zkoušení. Nedílnou součástí je i sebehodnocení a hodnocení samostatné práce. Při hodnocení je posuzována hloubka porozumění dané problematice, samostatnost úsudku, aktivní přístup k prohlubování vědomostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání tím, že je mu představen obor ošetřovatelství.
- **Komunikativní kompetence** – žák dodržováním jazykové normy i odborné terminologie se snadněji orientuje v problematice ošetřovatelství. Je veden k písemnému záznamu podstatných myšlenek z textů i projevů jiných lidí.
- **Občanské kompetence** – učivo motivuje žáka k dodržování zákonů, respektování práv i osobnosti druhých lidí.
- **Odborné kompetence** – žák je veden k návykům dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** – vytvoření demokratického prostředí ve třídě (obhajoba vlastních názorů, sebehodnocení).
- Podporuje také průřezové téma **Člověk a životní prostředí** – podpora eliminace xenofobního přístupu k jiným lidem a respektování práva na zdravotnickou péči, způsobu ochrany životního prostředí ve zdravotnickém zařízení.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje vývoj historie ošetřovatelství ve světě i českého ošetřovatelství, - uvede některé významné osobnosti a vysvětlí jejich přínos pro ošetřovatelství.	**1. Historický vývoj světového a českého ošetřovatelství** - historie ošetřovatelství ve světě, - historie českého ošetřovatelství, - významné osobnosti ošetřovatelství.	10
Žák - definuje pojem ošetřovatelství, - vysvětlí a charakterizuje základní rysy moderního ošetřovatelství, - charakterizuje koncepci moderního ošetřovatelství, - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství, - vyjmenuje a orientuje se v právech pacientů.	**2. Koncepce moderního ošetřovatelství a práva pacientů.** - definice ošetřovatelství, - cíle a charakteristické rysy ošetřovatelství, - pracovníci ve zdravotnictví, - systém vzdělávání, - práva pacientů.	9
Žák - vyjmenuje a popíše typy ošetřovacích jednotek, - popíše základní vybavení ošetřovací jednotky, - vysvětlí pojmy inventář a spotřební materiál, - objasní požadavky na hygienu prostředí, - vysvětlí způsob jejich realizace, - je veden k ekonomickému hospodaření se spotřebním materiálem a k dodržování čistoty a pořádku na ošetřovací jednotce.	**3. Ošetřovací jednotka** - typy, stavební uspořádání, vybavení, - inventář, spotřební materiál, prádlo, - udržování čistoty a pořádku na ošetřovací jednotce.	3
Žák - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví, - definuje význam standardů, - objasní, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvláště pacientů a zaměstnanců),	**4. Základy managementu ve zdravotnictví a ochrana zdraví zdravotnického pracovníka** - audit a standardy v ošetřovatelství,	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP, - uvede význam ochrany zdraví při práci praktické sestry a jeho zajištění, - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu, - zná články etického kodexu a diskutuje o nich.	- ochrana osobních údajů ve zdravotnictví, - ochrana zdraví při práci praktické sestry, zajištění BOZP, - etický kodex.	
Žák - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství.	**5. Holismus v ošetřovatelství** - filozofie moderního ošetřovatelství, - pojetí holismu.	2
Žák - popíše postupy spojené s příjmem, přemísťováním a propuštěním nemocného, - zaznamená získané informace do zdravotnické dokumentace, - definuje a objasní pojmy adaptace, maladaptace, - vysvětlí vliv hospitalizace na psychiku pacienta (děti, dospělí, senioři, cizinci), - vyjmenuje postupy vedoucí k adaptaci nemocného na prostředí, - zvolí vhodný způsob jednání s klientem za účelem jeho adaptace.	**6. Pacient a nemocniční prostředí** - příjem, přemísťování, propuštění, - zdravotnická dokumentace, - adaptace nemocného na hospitalizaci, zvláštnosti u dětí, seniorů a cizinců, - hospitalizmus, jeho projevy, prevence.	5
Žák - popíše funkci lékařské a sesterské vizity.	**7. Vizita** - lékařská vizita, - sesterská vizita.	2
Žák - určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb.	**8. Hierarchie potřeb** - definice potřeb a možnosti saturace potřeb, - hierarchie potřeb, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb a jejich důsledky.	8
Žák - vysvětlí význam spánku, - definuje pojmy: hypersomnie, insomnie, hyposomnie, spánková inverze, - vyjmenuje způsoby, jak získá informace o spánku nemocného,	**9. Péče o spánek a odpočinek** - význam spánku, - poruchy spánku, - vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek.	5

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- charakterizuje podmínky dostatečného spánku, - navrhne příklady prevence poruch spánku.		
Žák - popíše jednotlivé typy bolesti a jejich projevy, - uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti, - vysvětlí nutnost bezpodmínečné pomoci vždy, pokud má nemocný bolest nebo ji signalizuje, - je veden k vnímavosti a empatickému chování, k reagování na potřeby jiných lidí.	**10. Ošetřování nemocného s bolestí** - definice bolesti, fyziologie vzniku, - vnímání a prožívání bolesti, její intenzita, kulturní specifika prožívání bolesti, - mírnění bolesti a její prevence.	5
Žák - definuje a vymezí ošetřovatelský proces - uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu, - uvede měřící techniky, - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství.	**11. Ošetřovatelský proces** - definice ošetřovatelského procesu, - fáze ošetřovatelského procesu, - měřící techniky, - odlišnosti v péči o nemocné z jiné kultury.	15

7.18 Ošetřovatelství cvičení

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelství cvičení				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	5	0	0	7

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět směřuje k osvojení praktických dovedností a odborných činností nezbytných pro ošetřování pacientů v reálném prostředí zdravotnických zařízení. Cílem je profesní příprava žáka k poskytování ošetřovatelské péče v rozsahu náplně práce praktické sestry. Výuka využívá teoretických znalostí z jiných předmětů, rozvíjí sociální dovedností a postoje vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Ošetřovatelství cvičení je realizováno v prvním a druhém ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník – 68 hodin, 2. ročník – 170 hodin, celkem 238 hodin za studium.
Hlavním cílem předmětu je nácvik správných pracovních postupů ošetřovatelské péče v souladu s platnou legislativou (činnosti podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. v platném znění), včetně dodržování BOZP při práci a žádoucích návyků. Předmět využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů klinická propedeutika, ošetřovatelství teorie, somatologie, výchova ke zdraví. Žák aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech, vyjadřuje se přesně a odborně správně, používá správně českou a latinskou terminologii. Aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelské intervence). Žák je veden k porozumění latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci. Získané dovednosti a klíčové kompetence žáci ověřují v rámci předmětu učební praxe, který probíhá v klinických podmínkách.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl si vědom nezbytnosti osvojení správných pracovních postupů v péči o klienty,
- byl schopen provádět potřebné ošetřovatelské intervence,
- respektoval důležitost dodržování zásad hygieny, antisepse a asepse,
- respektoval práva pacienta, respektoval jejich osobnostní a kulturní specifika,
- přemýšlel nad vhodnou komunikací provázející konkrétní pracovní postup,
- dodržoval práva pacientů,
- uplatňoval holistický přístup k pacientům /klientům/,
- osvojil si strategii řešení problémů, rozvíjel myšlenkové operace, paměť a koncentraci,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče, dbal na kvalitu své práce.

Pojetí výuky

Předmět má teoreticko-praktický charakter. Výuka je převážně organizována v odborných učebnách, třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úroveň, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí. Výuka je realizována slovními výukovými metodami, názorně-demonstračními metodami, dovednostními a praktickými metodami, problémovými metodami. V rámci předmětu je zařazena exkurze na centrální sterilizaci podle možností školy a pracoviště. Při výuce je soustavně věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů. Na výuku se navazuje v předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy.
Při hodnocení je posuzována hloubka porozumění dané problematice, při praktické dovednosti se hodnotí správnost pracovního postupu ošetřovatelské péče, dodržování bezpečnosti, zásad hygieny, antisepse a asepse, zvládnutí komunikativních dovedností v modelových situacích, schopnost samostatného řešení problémů, aktivní přístup k prohlubování vědomostí a praktických dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k uplatňování efektivních způsobů učení, k získávání a zpracování informací z různých zdrojů včetně digitálních, motivuje je pro další vzdělávání, k pozitivnímu vztahu k učení, k ovládání různých technik učení se novým dovednostem, k sledování pokroku při dosahování cílů svého učení.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je v rámci plnění úkolů veden tomu, aby pochopil situaci, kterou má u konkrétní situace vyřešit, navrhl způsoby řešení, pod vedením činnost vykonal a zhodnotil efekt. Žák volí prostředky a způsob vhodný pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností. Žák je veden ke spolupráci.
- **Komunikativní kompetence** – žák zpracovává pracovní dokumenty. Žák používá odbornou terminologii, rozumí ji i pracovním pokynům v písemné i ústní formě. Žák je podporován k tomu, aby se vyjadřoval přiměřeně situaci a účelu jednání v projevech písemných i ústních a vhodně se prezentoval.
- **Personální a sociální kompetence** – pomocí rozboru praktických činností žák odhaduje důsledky svého jednání a chování, podněcuje tým vlastními návrhy na řešení.
- **Matematické kompetence** – náplň práce žáka motivuje správnému používání běžných jednotek, k používání pojmů kvantifikujícího charakteru, k nacházení vztahů mezi jevy při řešení praktických úkolů.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** – vytvoření demokratického prostředí ve třídě (obhajoba vlastních názorů, sebehodnocení, obhajoba

zvoleného postupu v ošetřovatelské činnosti, podpora odpovědnosti při provádění ošetřovatelských činností).

- Podporuje také průřezové téma **Člověk a životní prostředí** – eliminace xenofobního přístupu k jiným lidem a respektování práva na zdravotnickou péči, podpora ochrany životního prostředí ve zdravotnickém zařízení (třídění odpadů, správné postupy dekontaminace, dezinfekce, sterilizace, používání ochranných pomůcek).
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - definuje pojmy dekontaminace, dezinfekce a sterilizace, - provádí správné pracovní postupy při dekontaminaci, dezinfekci a sterilizaci, - zná postup a zásady hygieny rukou, - definuje pojem nozokomiální nákaza, bariérová ošetřovatelská péče.	**1. Péče o pomůcky** - dekontaminace, - dezinfekce – druhy, zásady, - sterilizace – druhy, - hygiena rukou – důvody a postup, - HAI infekce – definice, základní pojmy.	8
Žák - provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných, - popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace, - vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**2. Lůžko, polohování nemocného a imobilizační syndrom** - typy lůžek a jejich vybavení, - komunikativní dovednosti při práci s nemocným, - úprava lůžka bez a s nemocným, - základní polohy nemocného na lůžku, - imobilizační syndrom.	25
Žák - provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm soběstačnosti, - respektuje přirozený stud nemocného a jeho sociokulturní specifika, - sleduje fyzický a psychický stav nemocných, - je veden k vnímavosti potřeb jiných lidí a k rozvoji komunikativních dovedností,	**3. Hygienická péče** - význam hygienické péče, - ranní a večerní toaleta chodícího a ležícího nemocného, - péče o dutinu ústní, - hygienická péče o kojence, vytvoření hygienických návyků u batolat,	20

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	- některá specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi, - hygiena při vyprazdňování, - komunikativní dovednosti při poskytování hygienické péče.	
Žák - charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál, - sleduje poruchy celistvosti kůže, - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**4. Dekubity a opruzeniny** - definice, mechanismus vzniku dekubitů a opruzenin, místa vzniku, - hodnotící techniky a škály, - možnosti prevence.	7
Žák - rozliší jednotlivé druhy obvazového materiálu, - vysvětlí zásady při práci s obvazy a jejich přikládání, - zvolí správný typ obvazového materiálu dle účelu, - přiloží správně obvaz na jednotlivé části těla, - zvolí správnou polohu nemocného při přikládání obvazu, - komunikuje správně s nemocným při přikládání obvazu, - vysvětlí rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu, - je veden k empatickému chování a šetrnosti při práci.	**5. Obvazový materiál, obvazová technika** - druhy obvazového materiálu, použití, význam, - obvazy šátkové, prakové, náplasťové, - obvazy mulové, - obvazy z pružných úpletů a obinadel, obvazy zpevňující.	8

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování, - sleduje bilanci tekutin, - pozoruje a zaznamenává schopnost příjmu potravy, - popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepéče, - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**1. Výživa nemocných** - základní pojmy, - dietní systém, - podávání stravy dle dietního systému a tekutin nemocným podle stupně sebepéče, - posouzení a záznam příjmu tekutin a stravy, - potraviny a tekutiny pro zvláštní účely, - vybraná kulturní specifika ve stravování, - komunikace při krmení nemocného.	10
Žák - sleduje a změří fyziologické funkce, - provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace, - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**2. Sledování fyziologických funkcí** - základní pojmy a způsoby měření, zásady a záznam FF, - fyziologické hodnoty a odchylky od normy, - povinnosti praktické sestry při změnách FF, - měření a vážení nemocných, - sledování tělesné teploty, - sledování pulzu, - sledování dechu, - sledování vědomí, - měření krevního tlaku, - záznam hodnot do dokumentace.	12
Žák - pečuje o močové katetry nemocných starších 3 let, - vysvětlí pojem klyzma, jeho druhy a účel podávání,	**3. Péče o vyprazdňování moče a stolice** - poruchy vyprazdňování, - péče o močové katetry, - hygiena genitálu,	24

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- aplikuje správně různé druhy klyzmat, - komunikuje s nemocným při aplikaci klyzmat, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	- dezinfekce katetru, - výměna močového sáčku, - klyzma – druhy, účel, postup při podávání.	
Žák - popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika, - uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra dle vyhlášky 55/2011Sb., v platném znění provádět - zavádí a udržuje kyslíkovou terapii a inhalační terapii, - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let, - ošetřuje periferní žilní vstupy, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**4. Podávání a aplikace léků** - označení a uložení léků, - formy a způsoby aplikace, - postupy a zásady podávání léků per os, kůží, do oka, do ucha, nosu, pochvy, konečníku, - aplikace injekcí kromě nitrožilní aplikace, aplikace infuzí nebo aplikace do epidurálního katetru a dále u dětí do 3 let věku formou i.m., - rizika a zajištění bezpečnosti při podávání léků, - přejímání, kontrola, manipulace a uložení léčivých přípravků, - podávání léčivých látek dle vyhlášky 55/2011 Sb., v platném znění, - kyslíková a inhalační terapie - odsávání sekretů z dýchacích cest, - ošetření periferních žilních vstupů.	47
Žák - interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu, - odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,	**5. Odběr biologického materiálu** - druhy biologického materiálu, - zásady při odběru, - způsoby vyšetření,	36

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	- prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, - dokumentace při odběrech, - odběr moči, - odběr sputa, výtěrů, zvratků, - odběr stolice na vyšetření, - odběr žilní a kapilární krve na vyšetření – technika odběru různými způsoby, zkumavky na odběr – výběr zkumavky, laboratoř – základní hematologická, biochemická, izotopová, serologická a mikrobiologická analýza.	
Žák - dodržuje postupy při ošetřování ran, - používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky, - ošetřuje nekomplikované chronické rány, - ošetřuje stomie, - popíše druhy punkcí, - respektuje stud nemocného, - je veden k šetrnému a ohleduplnému přístupu k nemocnému, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**Péče o rány a stomie, punkce** - základní chirurgické nástroje, - účel převazu, - vybavení převazového vozíku, - ošetření nekomplikované chronické rány, - punkce (lumbální, sternální, břišní, hrudní), - druhy a ošetření stomií.	28
Žák - popíše tradiční balneologické procedury, - aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury, - vyjmenuje druhy a popíše způsoby aplikace inhalace, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii,	**Základy fyzikální léčby** - balneologické procedury, - aplikace tepla a chladu, - zábaly, obklady a léčivé koupele – druhy a způsoby použití, - inhalace – druhy a zásady.	13

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.		

7.19 Ošetřovatelství ve vybraných oborech

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelství ve vybraných oborech				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	1	2	0	3

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Učivo okruhu poskytuje žákovi základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd a z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žák je veden k osvojení a užívání odborné terminologie.
Okruh vybavuje žáka teoretickými poznatky k poskytování holistické, individualizované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáka vyplývajících z holistického pojetí osobnosti člověka, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Předmět ošetřovatelství ve vybraných oborech je realizován ve druhém a třetím ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník – 34 hodin, 3. ročník – 64 hodin, celkem 98 hodin za studium.
Ve druhém ročníku je žák seznámen s problematikou poskytování ošetřovatelské péče klientům s vybranými onemocněními jak v terénu a sociálních službách, tak i ve stomatologii, na ORL, očním a kožním oddělení a ve venerologii. Ve třetím ročníku je žák seznámen s poskytováním ošetřovatelské péče klientům s vybranými onemocněními na gynekologicko-porodnickém, dětském, psychiatrickém a infekčním oddělení. Důraz je kladen na získání znalostí nutných pro poskytování holistické ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních s respektováním kulturních odlišností klienta.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl si vědom své odpovědnosti vůči pacientům při osvojování vědomostí z ošetřovatelských postupů v péči o klienty a pacienty s vybranými onemocněními na jednotlivých pracovištích,
- vážil si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot,
- se oprostil od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu a sociálního zařazení,
- byl si vědom multikulturní identity klientů/pacientů,
- znal systém péče o zdraví včetně preventivní péče,
- uvědomil si nutnost celoživotního vzdělávání při poskytování péče v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče,
- uplatňoval holistický přístup ke klientům, pacientům,
- respektoval dodržování práv pacientů.

Pojetí výuky

Předmět ošetřovatelství ve vybraných oborech je teoretický. Vyučuje se ve 2. a 3. ročníku. Je rozdělen na tematické celky, které na sebe navazují. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie, klinické propedeutiky, psychologie i z přírodovědných předmětů. Výuka se uskutečňuje ve třídách v podmínkách školy. V případě počtu žáků ve třídě 28 a více, může být třída na výuku dělena. Ve výuce jsou preferovány aktivizační metody, dále pak výklad, použití dataprojektorů a vhodných didaktických pomůcek. Při výuce je možné využít samostatné práce žáka, práci s dostupnými informačními zdroji – odborná literatura, internet. Také je možno využít odkazy na zkušenosti žáka z předmětu učební praxe. Výuku je možno doplnit vhodnými exkurzemi vztahujícími se k jednotlivým tematickým celkům. Exkurze bude zařazena dle časových, technických a finančních možností školy. Na výuku ošetřovatelství ve vybraných oborech se navazuje v předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák bude hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Žák je zkoušen průběžně, a to ústně i písemně. Na konci pololetí je zařazen pololetní test, ve kterém žák prokáže orientaci v učivu. Jeho výsledek přispívá výraznou měrou do celkového hodnocení žáka. Při hodnocení je využívána klasifikační stupnice i slovní hodnocení. Je dán prostor pro vlastní sebehodnocení žáka. V předmětu ošetřovatelství ve vybraných oborech bychom měli žáky hodnotit na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku, dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, využívat mezipředmětové vztahy. Věnujeme také pozornost ověřování a hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Klíčové kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, sleduje současné trendy a novinky v poskytování ošetřovatelské péče (efektivně vyhledává a zpracovává informace), přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, ví, že je součástí zdravotnického týmu.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák vyhodnotí informace získané od klienta/pacienta (porozumí zadání úkolu), spolupracuje s ostatními členy týmu při provádění ošetřovatelského procesu.
- **Komunikativní klíčové kompetence** – dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění a pro práci v týmu. Vyjadřuje se přiměřeně vůči klientovi/pacientovi i vzhledem ke kulturním odlišnostem.
- **Personální a sociální kompetence** – ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, uvědomuje si kulturní, národní a osobnostní identitu, je tolerantní k identitě druhých.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – hodnotová orientace žáků, demokratické občanství.
- **Člověk a svět práce** – profesní orientace, uplatnění ve světě práce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v terénu, komunitních centrech, léčebných ústavech i sociálních službách, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb., v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat. - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a sociálních službách**	6
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v stomatologii, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě stomatologických nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče u nemocných v stomatologii** - specifika práce na stomatologii, - ošetřovatelská péče u klienta s vybranými onemocnění v stomatologii.	8
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v ORL ambulanci i na oddělení, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě ORL nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Ošetřovatelská péče u nemocných v ORL** - specifika práce na ORL oddělení a v ambulanci, - ošetřovatelská péče u klienta s vybranými ORL onemocněními.	8
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v oční ambulanci i na oddělení, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě očních nemocí,	**4. Ošetřovatelská péče u nemocných s očními chorobami** - specifika práce na očním oddělení a v oční ambulanci, - ošetřovatelská péče u nemocných s vybranými očními chorobami.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.		
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v kožní ambulanci i na oddělení, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě kožních a venerologických nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**5. Ošetřovatelská péče o nemocné s kožním onemocněním a ve venerologii** - specifika práce na kožním oddělení a v kožní ambulanci, - ošetřovatelská péče u nemocných s vybranými kožními a venerologickými chorobami.	6

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích gynekologicko-porodnického oddělení a v ambulanci, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě gynekologických nemocí, - popíše a objasní péči o ženu v době těhotenství, porodu a šestinedělí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované ženám jiných kultur.	**1. Ošetřovatelská péče o ženy na gynekologicko-porodnickém oddělení** - úseky gynekologicko-porodnického oddělení, ambulance, - specifika ošetřovatelské péče, - ošetřovatelská péče u ženy s vybranými gynekologickými onemocněními, - ošetřovatelská péče o ženu během těhotenství, porodu a šestinedělí – fyziologické a patologické těhotenství.	20
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na dětském oddělení a v dětských zařízeních, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě dětských nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem.	**2. Ošetřovatelská péče o děti na dětském oddělení a v dětských zařízeních** - úseky dětského oddělení, - specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích, - ošetřovatelská péče u dětí s vybranými nemocemi.	22
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na infekčním oddělení, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě infekčních nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Ošetřovatelská péče o nemocné na infekčním oddělení** - specifika ošetřovatelské péče, protiepidemiologická opatření, - ošetřovatelská péče u vybraných infekčních onemocnění.	10
Žák - objasní terminologii v oboru psychiatrie, - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na psychiatrickém oddělení,	**4. Ošetřovatelská péče o nemocné na psychiatrickém oddělení** - specifika práce na psychiatrii, - ošetřovatelská péče u nemocného s vybranými duševními nemocemi.	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě duševních nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.		

7.20 Ošetřovatelství v interních oborech

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelství v interních oborech				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	2	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Učivo okruhu poskytuje žákovi základní znalosti z interny a z ošetřovatelství v interních oborech. Žák je veden k osvojení a užívání odborné terminologie.
Okruh vybavuje žáka teoretickými poznatky z oboru interna a k poskytování ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích interního oddělení, k poskytování holistické, individualizované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáka vyplývajících z holistického pojetí osobnosti člověka, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Předmět ošetřovatelství v interních oborech je realizován ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci 2. ročník – 68 hodin, 3. ročník – 64 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 192 hodin za studium.
Ve druhém ročníku je žák seznámen se specifikou práce na interním oddělení, s problematikou poskytování ošetřovatelské péče klientům v gerontologii, v terminálním stadiu a onkologii. Ve třetím a čtvrtém ročníku je žák seznámen s vybranými onemocněními na interním oddělení a s problematikou poskytování oš. péče u klientů s interními onemocněními. Důraz je kladen na získání znalostí z interny nutných pro poskytování holistické ošetřovatelské péče na jednotlivých interních odděleních s respektováním kulturních odlišností klienta.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl si vědom odpovědnosti vůči pacientům při osvojování vědomostí z oboru interna a ošetřovatelských postupů, v péči o klienty na interních pracovištích,
- vážil si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot,
- se oprostil od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu a sociálního zařazení,
- byl si vědom multikulturní identity klientů/pacientů,
- znal systém péče o zdraví včetně preventivní péče,
- uvědomil si nutnost celoživotního vzdělávání při poskytování péče v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče,
- uplatňoval holistický přístup ke klientům, pacientům,
- respektoval dodržování práv pacientů.

Pojetí výuky

Předmět ošetřovatelství v interních oborech je teoretický. Vyučuje se ve 2., 3. a 4. ročníku. Je rozdělen na tematické celky, které na sebe navazují. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie, klinické propedeutiky, psychologie i z přírodovědných předmětů. Výuka se uskutečňuje ve třídách v podmínkách školy. V případě počtu žáků ve třídě 28 a více, může být třída na výuku dělena. Ve výuce jsou preferovány aktivizační metody, dále pak výklad, použití dataprojektorů a vhodných didaktických pomůcek. Při výuce je možné využít samostatné práce žáka, práci s dostupnými informačními zdroji – odborná literatura, internet. Také je možno využít odkazy na zkušenosti žáka z předmětu učební praxe. Výuku je možno doplnit vhodnými exkurzemi vztahujícími se k jednotlivým tematickým celkům. Exkurze bude zařazena dle časových, technických a finančních možností školy. Na výuku ošetřovatelství v interních oborech se navazuje v předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák bude hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Žák je zkoušen průběžně, a to ústně i písemně. Na konci pololetí je zařazen pololetní test, ve kterém žák prokáže orientaci v učivu. Jeho výsledek přispívá výraznou měrou do celkového hodnocení žáka. Při hodnocení je využívána klasifikační stupnice i slovní hodnocení. Je dán prostor pro vlastní sebehodnocení žáka. V předmětu ošetřovatelství v interních oborech bychom měli žáky hodnotit na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku, dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, využívat mezipředmětové vztahy. Věnujeme také pozornost ověřování a hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Klíčové kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, sleduje současné trendy a novinky v poskytování ošetřovatelské péče (efektivně vyhledává a zpracovává informace), přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, ví, že je součástí zdravotnického týmu.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák rozebere informace získané od klienta/pacienta (porozumí zadání úkolu), spolupracuje s ostatními členy týmu při provádění ošetřovatelského procesu.
- **Komunikativní klíčové kompetence** – dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění a pro práci v týmu. Vyjadřuje se přiměřeně vůči klientovi/pacientovi i vzhledem ke kulturním odlišnostem.
- **Personální a sociální kompetence** – ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, uvědomuje si kulturní, národní a osobnostní identitu, je tolerantní k identitě druhých.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – hodnotová orientace žáků, demokratické občanství.
- **Člověk a svět práce** – profesní orientace, uplatnění ve světě práce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči na jednotlivých úsecích interního oddělení, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Specifika práce na interním oddělení** - úseky interního oddělení, - specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích.	4
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním dýchacího ústrojí, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí dýchacího ústrojí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním dýchacího ústrojí** - zánětlivá onemocnění dýchacího ústrojí, - tuberkulóza, - astma bronchiále, - chronická obstrukční plicní nemoc, - nádorová onemocnění.	24
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním KVS systému, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí KVS, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním kardiovaskulárního systému** - ateroskleróza a hypertenze, - ICHS, - srdeční insuficience, - onemocnění tepen – ICHDK, - onemocnění žil – zánět, trombóza, - TEN.	30
Žák - žák objasní terminologické pojmy v onkologii, - charakterizuje ošetřovatelskou péči na jednotlivých úsecích onkologického oddělení,	**4. Ošetřovatelská péče o nemocné v onkologii** - specifika ošetřovatelské péče, - prevence, etiopatogeneze onemocnění, klasifikace nádorů, - diagnostika, druhy a komplikace léčby.	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním zažívacího traktu, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí zažívacího traktu, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním GIT traktu** - vředová choroba gastroduodena, - zánětlivá onemocnění střev, - onemocnění jater a žlučových cest, - nemoci slinivky břišní, - nádorová onemocnění.	28
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním vylučovacího ústrojí, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí vylučovacího ústrojí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním vylučovacího ústrojí** - zánětlivá onemocnění ledvin a močových cest, - urolithiáza, - selhání ledvin a dialyzovaný pacient, - nádorová onemocnění ledvin a močových cest.	16
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním krve, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí krve a krvetvorby, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním krve a krvetvorby** - anémie, - hemoblastózy, - krvácivé stavy.	20

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s neurologickým onemocněním, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě neurologických nemocí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1.Ošetřovatelská péče o nemocné s neurologickým onemocněním** - CMP, - epilepsie, - demence.	20
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním endokrinologickým, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí žláz s vnitřní sekrecí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče o nemocné s endokrinologickým onemocněním** - nemoci štítné žlázy, - diabetes mellitus, - poruchy růstu.	20
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči na gerontologickém oddělení, - orientuje se v odlišnostech v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí u starých lidí, - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na oddělení pro staré lidi, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u seniorů, - provádí sociální aktivizaci seniorů, - pečuje o psychickou pohodu, pocit jistoty a bezpečí, - umožní sociální kontakt, - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťuje péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta.	**2. Ošetřovatelská péče o staré lidi a v gerontologii, v terminálním stádiu nemoci** - patofyziologie stárnutí, - specifika ošetřovatelské péče o seniory, - ošetřovatelská péče a etické aspekty péče o umírajícího a zemřelého.	20

7.21 Ošetřovatelství v chirurgických oborech

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelství v chirurgických oborech				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	2	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Učivo okruhu poskytuje žákovi základní znalosti z chirurgie a ošetřovatelství v chirurgických oborech. Žák je veden k osvojení a užívání odborné terminologie.
Okruh vybavuje žáka teoretickými poznatky k poskytování holistické, individualizované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu o pacienty/klienty s chirurgickým onemocněním. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáka vyplývajících z holistického pojetí osobnosti člověka, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Předmět ošetřovatelství v chirurgických oborech je realizován ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník – 68 hodin, 3. ročník – 64 hodin,
4. ročník – 60 hodin, celkem 192 hodin za studium.
Ve druhém ročníku je žák seznámen s problematikou poskytování ošetřovatelské péče klientům s vybranými onemocněními na chirurgickém a ortopedickém oddělení a seznamuje se s rehabilitačním ošetřovatelstvím a fyzikální medicínou. Ve třetím ročníku je žák seznámen s poskytováním ošetřovatelské péče klientům s vybranými interními onemocněními, která jsou řešena chirurgicky. Ve čtvrtém ročníku je žák seznámen s poskytováním ošetřovatelské péče klientům s vybranými onemocněními na chirurgickém, ortopedickém, neurochirurgickém a transplantačním oddělení. Důraz je kladen na získání znalostí nutných pro poskytování holistické ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních s respektováním kulturních odlišností klienta.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl si vědom své odpovědnosti vůči pacientům při osvojování vědomostí z ošetřovatelských postupů v péči o klienty a pacienty s vybranými onemocněními na jednotlivých pracovištích,
- vážil si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot,
- se oprostil od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu a sociálního zařazení,
- byl si vědom multikulturní identity klientů/pacientů,
- znal systém péče o zdraví včetně preventivní péče,
- uvědomil si nutnost celoživotního vzdělávání při poskytování péče v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče,

- uplatňoval holistický přístup ke klientům, pacientům,
- respektoval dodržování práv pacientů.

Pojetí výuky

Předmět ošetřovatelství v chirurgických oborech je teoretický. Vyučuje se ve 2., 3. a 4. ročníku. Je rozdělen na tematické celky, které na sebe navazují. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie, klinické propedeutiky, psychologie i z přírodovědných předmětů. Výuka se uskutečňuje ve třídách v podmínkách školy. V případě počtu žáků ve třídě 28 a více, může být třída na výuku dělena. Ve výuce jsou preferovány aktivizační metody, dále pak výklad, použití dataprojektorů a vhodných didaktických pomůcek. Při výuce je možné využít samostatné práce žáka, práci s dostupnými informačními zdroji – odborná literatura, internet. Také je možno využít odkazy na zkušenosti žáka z předmětu učební praxe. Výuku je možno doplnit vhodnými exkurzemi vztahujícími se k jednotlivým tematickým celkům. Exkurze bude zařazena dle časových, technických a finančních možností školy. Na výuku ošetřovatelství v chirurgických oborech se navazuje v předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák bude hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Žák je zkoušen průběžně, a to ústně i písemně. Na konci pololetí je zařazen pololetní test, ve kterém žák prokáže orientaci v učivu. Jeho výsledek přispívá výraznou měrou do celkového hodnocení žáka. Při hodnocení je využívána klasifikační stupnice i slovní hodnocení. Je dán prostor pro vlastní sebehodnocení žáka. V předmětu ošetřovatelství v chirurgických oborech bychom měli žáky hodnotit na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku, dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, využívat mezipředmětové vztahy. Věnujeme také pozornost ověřování a hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Klíčové kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, sleduje současné trendy a novinky v poskytování ošetřovatelské péče (efektivně vyhledává a zpracovává informace), přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, ví, že je součástí zdravotnického týmu.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák rozebere informace získané od klienta/pacienta (porozumí zadání úkolu), spolupracuje s ostatními členy týmu při provádění ošetřovatelského procesu.
- **Komunikativní klíčové kompetence** – dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění a pro práci v týmu. Vyjadřuje se přiměřeně vůči klientovi/pacientovi i vzhledem ke kulturním odlišnostem.
- **Personální a sociální kompetence** – ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, uvědomuje si kulturní, národní a osobnostní identitu, je tolerantní k identitě druhých.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,

při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – hodnotová orientace žáků, demokratické občanství.
- **Člověk a svět práce –** profesní orientace, uplatnění ve světě práce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči na jednotlivých úsecích chirurgického oddělení, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Specifika práce na chirurgickém oddělení** - úseky chirurgického oddělení, - specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích.	5
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči na ortopedii a traumatologickém oddělení, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Specifika práce na ortopedii a traumatologii** - úseky chirurgického oddělení, - specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích	5
Žák - orientuje se a objasní jednotlivé kroky předoperační přípravy nemocného, - charakterizuje pooperační péči a její odlišnosti po jednotlivých výkonech, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - je si vědom důležitosti aseptických postupů a popíše vznik a prevenci chirurgické infekce, - orientuje se v problematice anestezie, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Chirurgická propedeutika** - příprava nemocného k operaci, - pooperační péče, - chirurgické infekce, - anestezie.	15
Žák - charakterizuje rehabilitační péči a definuje fyzikální medicínu,	**4. Rehabilitační ošetřovatelství a fyzikální medicína** - obory rehabilitační medicíny,	15

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- objasní význam rehabilitačního ošetřovatelství, - uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. v platném znění nesmí praktická sestra vykonávat, - objasní možnosti aktivizace nemocného a dosažení co nejvyšší úrovně soběstačnosti, - je si vědom důležitosti spolupráce s ostatními členy zdravotnického týmu, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	- aktivizace nemocných, - problematika soběstačnosti, - fyzikální medicína.	
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním dýchacího ústrojí řešených chirurgicky a u chirurgie hrudníku, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí dýchacího systému a v chirurgii hrudníku, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**5. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním dýchacího ústrojí řešená chirurgicky a chirurgie hrudníku** - pneumothorax, - nádorová onemocnění prsu, - nádory plic.	28

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním KVS ústrojí řešených chirurgicky, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí KVS systému, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním kardiovaskulárního systému řešená chirurgicky** - onemocnění žil, - onemocnění tepen, - nemoci srdce.	16
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním GIT ústrojí řešených chirurgicky a u chirurgie břicha, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí GIT systému a v chirurgii břicha, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním GIT řešená chirurgicky a chirurgie břicha** - NPB, - vředová choroba gastroduodena, - onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest, - nádorová onemocnění.	30
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním vylučovacího ústrojí řešených chirurgicky, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí vylučovacího systému, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Onemocnění vylučovacího systému řešená chirurgicky** - urolithiáza, - onemocnění prostaty, - nádorová onemocnění.	18

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním endokrinologickým řešeným chirurgicky, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí žláz s vnitřní sekrecí, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**1. Ošetřovatelská péče o nemocné s endokrinologickým onemocněním řešeným chirurgicky** - strumectomie, - diabetická noha.	10
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných na ortopedii a traumatologii, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí pohybového systému, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**2. Ošetřovatelská péče o nemocné v traumatologii a ortopedii** - poranění kostí a kloubů, - zlomeniny žeber, - nádorová onemocnění kostí, - artróza.	20
Žák - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním nervového systému řešených chirurgicky, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí nervového systému, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem a seniorům.	**3. Ošetřovatelská péče o nemocné v neurochirurgii** - poranění mozku, páteře a míchy, - nádorová onemocnění.	20
Žák - zná pojmy v oboru transplantologie, - orientuje se v právní a etické problematice transplantací, - charakterizuje ošetřovatelskou péči a specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského	**4. Ošetřovatelská péče o nemocné v transplantologii** - pojmy v oboru, - právní rámec transplantací, - etické otázky související s transplantacemi, - čekací listina,	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
procesu a postupů ošetřovatelské péče a diagnostice u nemocných se smrtí mozku, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti přístupu k rodině dárce.	- druhy transplantací, - diagnostika smrti mozku, - ošetřovatelská péče o dárce.	

7.22 Výchova ke zdraví

Učební osnova předmětu	Výchova ke zdraví				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	2	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákovi poznatky z oblasti systému zdravotní péče, organizace a řízení zdravotnictví, připravit ho na to, aby byl schopen vhodným způsobem ovlivňovat postoj svých klientů i spoluobčanů k vlastnímu zdraví a podílet se na realizaci programů na podporu zdraví. Výchova ke zdraví si klade za cíl vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jeho chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. V tomto směru má předmět i významnou funkci, neboť vede žáka k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty a k odpovědnosti za své zdraví.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví, odborné vzdělávání a okruh: základ pro poskytování ošetřovatelské péče
Výchova ke zdraví je realizována ve druhém ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník – 68 hodin, celkem 68 hodin za studium.
Žák se seznamuje se systémem zdravotní péče, se soustavou zdravotnických zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, s postavením občana v systému léčebně-preventivní péče, financováním zdravotní péče a řízením zdravotnictví. Žák se rovněž seznamuje s problematikou zdraví a jeho determinant, vybranými programy na podporu zdraví a učí se připravovat jednoduché programy obdobného charakteru. Dále je výuka zaměřena na prevenci a zdravotní výchovu, metody výchovy ke zdraví a oblasti zdravého způsobu života. Žák je veden k poznání potřeb vlastního těla a uvědomění si, jak působí výživa, tělesná aktivita, mentální hygiena, stres, kouření, životní prostředí, práce a jiné vlivy na zdraví. Důraz je kladen na prevenci sociálně-patologických jevů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot, cílevědomě je chránil, rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- měl pozitivní vztah ke svému zdraví a aktivně ho podporoval,
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- uvědomoval si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- chápal, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,

- usiloval o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- chápal význam zdravé výživy,
- chápal vliv psychosociální zátěže na tělesný stav člověka,
- netoleroval šikanu a ostatní sociálně-patologické jevy
- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, návštěvníků).

Pojetí výuky

Předmět výchova ke zdraví je teoreticko-praktický předmět. Výuka je realizována metodami slovními, názorně – demonstračními, diskusními, problémovými. Pro výuku je vhodné využít co nejvíce konkrétní příklady a situace, využívat osobních zkušeností žáka, jeho zájmů v dané oblasti i aktuálních otázek týkajících se učiva. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování. Žák prezentuje svoji práci na zadané téma. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Slovní hodnocení, sebehodnocení, kolektivní hodnocení se zařazuje zejména při práci v týmu a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném, ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických a praktických poznatků na konkrétní modelové situace. Při hodnocení žáka se přihlíží k jeho aktivitě a zvládnutí nejen poznatků, ale také požadovaných dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák v rámci projektů využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností, uplatňuje efektivní způsoby učení, získává a zpracovává informace z různých zdrojů včetně digitálních, je motivován pro další vzdělávání.
- **Komunikace k řešení problémů** – při řešení problémů žák volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje s jinými lidmi.
- **Komunikativní kompetence** – žák se aktivně zapojuje do diskuzí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- **Personální a sociální kompetence** – žák je veden k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, v rámci plnění úkolů je podporován v péči na svém fyzickém a duševním rozvoji a v uvědomění si důsledků nezdravého životního stylu.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – učivo předmětu směřuje žáka k chápání významu životního prostředí pro člověka, k uznání hodnoty lidského života, uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v souvislosti s předmětem je průřezové téma **Člověk a svět práce**. Z obsahu průřezového tématu bude do výuky zapojeno téma ochrana veřejného zdraví a prevence negativních jevů ve společnosti.
- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k orientaci v médiích, v obsahu informací, k dovednosti je využívat a hodnotit.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - uplatňuje ve svém jednání znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku, - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí, - zdůvodní význam zdravého životního stylu, - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak kompenzovat jejich nežádoucí důsledky, - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností, - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus, - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech, - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací, - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví, - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu, - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu.	**1. Péče o zdraví** **Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa, stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu, - partnerské vztahy, lidská sexualita, - prevence úrazů a nemocí – mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama.	8
Žák - objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby, - vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva,	**2. Ochrana veřejného zdraví**	30

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb, - objasní principy řízení zdravotnictví, - vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví, - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče, - charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování, - vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je provozovatelem, - vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí, - uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné, - vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče - vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví, - objasní postavení nemocného/ klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti, - uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví, - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu, - objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách, - uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb.		
Žák – objasní pojem zdraví, – vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví, – uvede nejčastější příčiny nemocí,	**3. Podpora zdraví a prevence nemocí**	30

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
– charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století, – vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty, cíle), – vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí, – zdůvodní význam zdravého životního stylu, – vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče, – objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva), – charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti, – analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva, – navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu, – vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl apod.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci apod.), – objasní úkoly zdravotnických pracovníků, – postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích.		

7.23 První pomoc

Učební osnova předmětu	První pomoc				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	0	0	0	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět poskytuje žáku základní znalosti z oblasti teorie první pomoci a potřebné praktické dovednosti a postupy v péči o raněné. Předmět vybavuje žáka dovednostmi v poskytování první pomoci, v postupech při život ohrožujících situacích, živelných katastrofách i jiných mimořádných situacích. Cíl vyplývá i z povinnosti zdravotnických pracovníků poskytnout první pomoc. Žák je veden k osvojení zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení. Dalším cílem je vést žáka k osvojení etických aspektů při poskytování první pomoci.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví, odborné vzdělávání a okruh: základ pro poskytování ošetřovatelské péče.
První pomoc je realizována v prvním ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník - 68 hodin, celkem 68 hodin za studium.
Jednotlivá témata na sebe logicky navazují. Žák je seznámen se základními pojmy, integrovaným záchranným systémem (IZS) a jeho aktivací, možnostmi vyšetření postiženého, příruční lékárnou i nezbytnou obvazovou technikou. Důležitým celkem je resuscitace a zástava krvácení, dále pak bezvědomí, šok, rány, poranění hlavy a páteře, břicha a hrudníku, poranění teplem, chladem a elektrickým proudem, akutní interní stavy a stavy v gynekologii, otravy a účast žáka při mimořádných událostech. U každého celku si žáci osvojí teoretické poznatky, které následně aplikují na připravených modelových situacích. Provádí nácvik bez pomůcek, s pomůckami, a péči o raněného do příjezdu zdravotnické záchranné služby. Výuka druhého tematického celku IZS se bude realizovat i formou exkurze na příslušná pracoviště. Exkurze bude zařazena dle časových, technických a finančních možností školy. Nejdůležitějšími složkami učiva jsou témata týkající se aktivace IZS, zástavy krvácení a resuscitace raněného.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- cítil potřebu občanské povinnosti pro poskytnutí první pomoci,
- jednal v souladu s platnými postupy v poskytování první pomoci,
- vážil si života a zdraví,
- oprostil se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- pracoval kvalitně a pečlivě,
- byl schopen se kriticky dívat na výsledky své práce.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v prvním ročníku, je teoreticko-praktický. Je rozdělen do tematických celků, které na sebe navazují. Procvičování teoreticky probraného učiva probíhá v odborných učebnách v podmínkách školy. Součástí výuky jsou odborné exkurze na různá pracoviště, například zdravotnické záchranné služby, hasičského záchranného sboru, městské policie, anesteziologicko-resuscitačního oddělení. Při výuce nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů. Ve výuce jsou též užívány aktivizující metody – inscenační a situační. Výuka je podporována používáním ICT např. v projektech vztahujících se k první pomoci.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Je zkoušen průběžně, a to ústně, písemně a v praktických modelových situacích. Při hodnocení je využívána klasifikační stupnice i slovní hodnocení. Při hodnocení klademe důraz na schopnost žáka využít teoretické poznatky při praktickém nácviku, na zájem žáka o postupy při poskytování první pomoci, na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky na konkrétních modelových situacích, na samostatnost při provádění první pomoci. Na konci pololetí je zařazen pololetní test, ve kterém žák prokáže orientaci v učivu. Jeho výsledek přispívá výraznou měrou do celkového hodnocení žáka. Je kladen důraz na vlastní sebehodnocení žáka. Pozornost je věnována ověřování a hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k řešení problémů** – jsou u žáka rozvíjeny v rámci nácviku praktických dovedností, zejména se jedná o porozumění zadání, návrhu způsobu řešení, zdůvodnění postupu a ověření si správnosti postupu. Žák uplatňuje různé myšlenkové operace, spolupracuje s jinými v týmu.
- **Komunikativní kompetence** – žák je veden k vhodné a srozumitelné komunikaci s postiženým i s IZS (tj. přiměřeně účelu a situaci).
- **Personální a sociální kompetence** – žák reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání v rámci přípravy i nácviku poskytování první pomoci.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – žák je veden k odpovědnosti, samostatnosti a iniciativnímu přístupu při poskytování první pomoci. Je veden k dodržování zákonů, respektování práva a osobnosti druhých lidí, k vystupování proti nesnášenlivosti. Žák chápe svoji občanskou povinnost poskytnout první pomoc, přispívá tím k uplatňování hodnot demokracie. Uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život, je veden k spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje svým zaměřením na hodnotovou orientaci žáka průřezové téma **Občan v demokratické společnosti**.

- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - uvede význam první pomoci, - vymezí základní pojmy, - je veden k občanské povinnosti při poskytování první pomoci.	**1. Úvod do předmětu** - význam první pomoci (PP), - definice základních pojmů.	1
Žák - rozliší složky IZS, - uvede způsoby aktivace IZS, - je veden k účelné komunikaci se složkami IZS.	**2. Integrovaný záchranný systém (IZS)** - základní složky, - způsoby aktivace IZS.	4
Žák - orientuje se na místě nehody, - určí závažnost situace, - objasní třídění raněných, - analyzuje zjištěné informace, - charakterizuje jednotný postup při poskytování PP, - reprodukuje zásady ochrany zachránce, - je veden k orientaci na místě nehody.	**3. Postup při poskytování první pomoci** - orientace na místě nehody, - závažnost situace, - třídění raněných, - zjišťování základních informací, - jednotný postup při poskytování PP, - osobní bezpečnost zachránce, - nácvik postupu, modelové situace.	2
Žák - vyjmenuje základní vybavení příruční lékárny, - vymezí uložení a způsoby kontroly lékárny.	**4. Příruční lékárna** - význam a základní vybavení příruční lékárny, - uložení a kontrola lékárny, - autolékárna.	2
Žák - popíše postup vyšetření raněných a demonstruje ho na modelových situacích, definuje místa pro měření FF, - definuje hodnoty FF a orientuje se v jejich patologii, - je veden ke kvalitnímu zhodnocení celkového stavu postiženého.	**5. Orientační vyšetření postiženého** - zhodnocení stavu vědomí, zornic, celého těla a FF, sledování a hodnocení FF, - nácvik postupu vyšetřování, modelové situace.	3
Žák - uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených,	**6. Polohování a transport** pravidla a způsoby vyprošťování postižených,	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- uloží postiženého do správné polohy pro ošetření a transport, - rozliší, jaké odsunové prostředky použije.	základní polohy při vyšetřování a ošetřování raněných, nácvik modelových situací.	
Žák - rozliší poruchy vědomí, - demonstruje vyšetření postiženého v bezvědomí, - uvede klady stálého dohledu u postiženého v bezvědomí, - je veden k nácviku a transportu postižených v bezvědomí i s možností postižení páteře.	**7. Bezvědomí** - vyšetření postiženého v bezvědomí, - PP, sledování stavu, poloha a transport zraněných v bezvědomí, - nácvik modelových situací.	4
Žák - definuje pojem neodkladná resuscitace, - rozliší zástavu krevního oběhu, poruchy průchodnosti dýchacích cest a zástavu dechu, - srovná zjištěné údaje s normou, - analyzuje situaci a použije nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání, - je veden k užití pomůcek k osobní ochraně.	**8. Neodkladná resuscitace** - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých, - zástava dechu u dětí a dospělých, - zástava krevního oběhu u dětí a dospělých, - poskytnutí PP v modelových situacích.	6
Žák - vymezí druhy krvácení, - uvede a demonstruje postup při poskytování PP u zevního a vnitřního krvácení, - zdůvodní užití pomůcek k osobní ochraně, - je veden k časnému zásahu při krvácení, zvláště tepenném.	**9. Krvácení** - druhy krvácení, - postup při poskytování PP u zevního krvácení, - rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení, - nácvik modelových situací.	4
Žák - objasní druhy, příčina a příznaky šoku, - demonstruje teoretické znalosti v praktické rovině na konkrétních modelových situacích, - je veden k aplikaci preventivních protišokových opatření.	**10. Šok** - druhy, příčiny a příznaky šoku, - preventivní protišoková opatření, - nácvik modelových situací.	2
Žák - dokáže rozlišit druhy ran, - specifikuje zvláštnosti poranění zvířetem, - provede rozbor poskytnutí PP na modelové situaci, - je veden k zásadám při ošetřování jednotlivých typů ran.	**11. Rány** - druhy ran – řezná, sečná, střelná, tržná, zhmožděná, - zásady ošetřování jednotlivých typů ran.	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - definuje druhy a rozsah postižení teplem, chladem a chemickými látkami, - popíše specifika poranění elektrickým proudem a bleskem, - formuluje důvody nutnosti dodržování BOZP při poskytování PP, - řeší modelové situace.	**12. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** - druhy a rozsah postižení, - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při poskytování PP u těchto poranění.	4
Žák - objasní mechanizmy vzniku poranění, - dokáže rozdělit tato poranění, provede rozbor klinických projevů, komplikací, - navrhne a demonstruje postup poskytnutí PP u postiženého s poraněním hlavy, - je veden k obezřetnosti při poranění hlavy s možným poraněním páteře.	**13. Poranění hlavy** - mechanizmy vzniku poranění, - zásady poskytování první pomoci, - nácvik modelových situací.	2
Žák - objasní mechanizmy vzniku poranění páteře a míchy, - charakterizuje příznaky a komplikace, - reprodukuje a prakticky demonstruje zásady poskytování PP u poranění páteře, - je veden k zásadám snímání přilby u lidí s poraněním páteře.	**14. Poranění páteře a míchy** - mechanizmus vzniku poranění, příznaky, komplikace, - zásady poskytování první pomoci u poranění páteře.	2
Žák - uvede příčiny poranění hrudníku, - popíše příznaky a rozdělí tato poranění, - analyzuje předloženou modelovou situaci, demonstruje na ní prakticky poskytování PP, - je veden k včasnosti poskytnutí PP, - rozebere rizika spojená s nevhodným postupem poskytnutí PP.	**15. Poranění hrudníku** - příčiny, rozdělení, příznaky, - způsoby poskytnutí PP, - nácvik modelových situací.	2
Žák - objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve a možné komplikace, - vymezí rizika a komplikace spojené s poraněním břicha a pánve, - aplikuje zásady PP na modelových situacích u poranění břicha a pánve.	**16. Poranění břicha a pánve** - rozdělení, příznaky, - poskytnutí PP při poranění břicha a pánve, - nácvik modelových situací.	2
Žák - charakterizuje poranění kostí a kloubů, - popíše příznaky, příčiny poranění kostí a kloubů,	**17. Poranění kostí a kloubů** - charakteristika, příčiny, rozdělení, - ošetření poraněného se zlomeninou,	5

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- použije získané vědomosti v konkrétních modelových situacích, - je veden k praktickému nácviku znehybnění zlomenin.	- nácvik modelových situací.	
Žák - objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii, - popíše postup poskytování PP při náhlých stavech v gynekologii a porodnictví, - je veden ke klidnému jednání při akutních stavech.	**18. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** - krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod, - nácvik modelových situací.	2
Žák - objasní druhy a příznaky nejčastějších otrav, - rozebere postup poskytování PP při otravách u postiženého v bezvědomí a při vědomí, - diskutuje o problematice závislostí, - vlastními slovy vyjádří nebezpečí návykových látek, - je veden k návrhům na řešení problému zneužívání návykových látek.	**19. Akutní otravy** - druhy a příznaky nejčastějších otrav, - PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí, - nácvik modelových situací.	3
Žák - definuje příčiny, příznaky u vybraných interních stavů, - vysvětlí princip a charakterizuje postup poskytování PP u těchto postižených, - provede rozbor modelových situací, obhájí svůj postup, - orientuje se v dané problematice.	**20. Akutní interní stavy** - stavy bezprostředně ohrožující život - bolesti na hrudi, - křečové stavy, - diabetes mellitus, alergie, těžká dušnost, - PP do příjezdu zdravotnické záchranné služby, - nácvik modelových situací.	4
Žák - definuje základní pojmy, - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat, - vysvětlí obecné zásady pro případ ohrožení, - rozliší varovné signály, - popíše vybavení pohotovostního zavazadla, - použije prostředky individuální ochrany osob,	**21. PP při mimořádných událostech** - vymezení pojmů, - poranění při hromadném zasažení obyvatel, - varovné signály, pohotovostní zavazadlo.	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným.		
Žák - objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě, - uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů, - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením	**22. Základy radiační ochrany**	2

7.24 Patologie a patofyziologie

Učební osnova předmětu	Patologie a patofyziologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	1	0	0	1

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět poskytuje žákovi odborné poznatky v oblasti patologie a patofyziologie. Vede k chápání vztahů všech soustav v těle a jejich změn při chorobných procesech. Má význam pro vlastní uvědomění, ošetřovatelské a medicínské myšlení a pro přípravu žáků na ošetřovatelskou péči v nemocnici, případně pro studium na vyšších nebo vysokých školách.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání, vzdělávací obor: základ pro poskytování ošetřovatelské péče.
Předmět patologie a patofyziologie je realizován ve druhém ročníku při této hodinové dotaci: 2. ročník – 34 hodin, celkem 34 hodin za studium.
Charakteristickým rysem předmětu patologie a patofyziologie je integrace anatomie, fyziologie, patologie a odborné latinské terminologie. Hlavním cílem předmětu je poznávání patologických stavů a patologických funkcí lidského těla a pochopení změn, ke kterým dochází v jednotlivých orgánech a v celém organizmu. Dalším cílem je i pochopení vztahů s dalšími lékařskými i ošetřovatelskými obory.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- rozvíjel základní myšlenkové operace (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), paměť a schopnost koncentrace,
- osvojil si poznatky, pracovních postupy a nástroje potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce,
- rozvíjel dovednost učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat,
- formoval aktivní a tvořivý postoj k problémům a k hledání jejich různých řešení,
- zodpovědně, tj. cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě přistupuje k týmové i samostatné práci,
- odpovědně přistupoval k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel,
- respektoval lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu,
- prohluboval osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí,
- oprostil se od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu patologie a patofyziologie je frontální výuka využívající metody popisu, vysvětlování, rozhovoru a práci s obrazy. Ve většině hodin je využita názorně demonstrační výuka pomocí dataprojektoru, přenosné kamery, počítačových projekcí a obrazů. Doplňuje ji skupinová výuka při práci s textem, řešení problémových úloh a didaktické hry.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení a klasifikace je na základě platného klasifikačního řádu školy. Hodnotí se především dovednost práce s textem, porozumění textu a schopnost formulovat myšlenky. Dále se klade důraz na hloubku porozumění a schopnost aplikovat poznatky při řešení jednotlivých úloh a uplatnit samostatný úsudek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – pozitivní vztah k učení a vzdělávání, vyhledávání a zpracovávání informací, čtenářská gramotnost, s porozuměním poslouchat mluvené projevy.
- **Kompetence k řešení problémů** – porozumění zadání úkolu, navrhování různých variant řešení, ověření správně zvoleného postupu, uplatnění různých metod myšlení a myšlenkových operací a týmové řešení problémů.
- **Komunikativní kompetence** – jasné a srozumitelné formulování myšlenek, dodržování odborné terminologie, kulturní projev a chování, porozumění výhodám znalosti cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění.
- **Personální a sociální kompetence** – kladení cílů a priorit podle svých osobních schopností, týmová spolupráce, vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení konfliktům.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – odpovědné a samostatné jednání, dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti druhých lidí, vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám –** odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení a přizpůsobení se měnícím se pracovním podmínkám.
- **Digitální kompetence** – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – hodnotová orientace žáků, demokratické občanství.
- **Člověk a svět práce –** profesní orientace, uplatnění ve světě práce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí název předmětu, úkoly, uplatnění a význam patologie a patofyziologie, - vyjmenuje způsoby, jak získat poznatky pro diagnózu a léčbu prostřednictvím pitvy a vyšetřením bioptického materiálu, - přeloží a vysvětlí termíny punkce, excize, exstirpace, resekce, amputace, ablace, kyretáž, incize, -ektomie, - popíše přípravu a odeslání bioptického materiálu, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**1. Úvod do předmětu** - vymezení obsahu a funkce předmětu, cíle předmětu, - vysvětlení základních pojmů.	2
Žák - vysvětlí pojmy nemoc, diagnóza, terapie, průběh nemoci, prognóza, - objasní terapii symptomatickou a kauzální, - vyjmenuje možnosti vzniku a průběhu nemoci a vysvětlí pojmy akutní, chronický, progresívní, incipientní, iminentní, suspektní, verisimilis (v.s.), exacerbace, kompenzace, dekompenzace, - vysvětlí pojmy související s prognózou – dobrá, špatná, nejistá, infaustní, - vyjmenuje zevní příčiny nemocí, - popíše traumata v oblasti fyzikálních příčin – druhy ran: vulnus scissum, sectum, punctum, contusum, lacerum, sclopetarium, contusolacerum, další traumata (kontuze, ruptura, abrupce, luxace, fraktura), - vysvětlí v oblasti fyzikálních příčin tepelné příčiny, úraz elektrickým proudem, zářením a atmosférickými vlivy, - vyjmenuje chemické příčiny, - vyjmenuje biologické vlivy, - vysvětlí vlivy prostředí, - objasní vliv výživy a vyjmenuje související stavy,	**2. Nemoc, příčiny nemoci** - definice nemoci, - zevní příčiny nemoci: fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí, - vnitřní příčiny nemoci: genetické dispozice, patogenní imunita.	5

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- vyjmenuje vnitřní příčiny nemoci, - vysvětlí pojmy genetické vlivy, patologická imunita, autoimunita - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		
Žák - definuje nekrózu a gangrénu, - vysvětlí jejich příčinu a následky, - popíše druhy nekróz a gangrén, - vysvětlí pojem smrt mozku, zdůvodní stav a uvede následné pochody v mozku při ischemii, - objasní možnosti odběru tkání a orgánů pro transplantace pouze při smrti mozku, - rozliší pojem smrt mozku a vegetativní stav mozku, - zdůvodní vznik dekubitu, - objasní pojem atrofie, - vyjmenuje druhy pigmentace, - vysvětlí metabolismus Hb a vznik konjugovaného a nekonjugovaného bilirubinu a příčiny ikteru, - vyjmenuje poruchy metabolismu bílkovin – amyloidóza, tuků – steatóza, glycidů – diabetes mellitus, vody – dehydratace, hyperhydratace, minerálů (Ca)-kalcifikace, - objasní pojem litiáza, - vyjmenuje možnosti litiázy, - zdůvodní projevy a následky litiázy, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**3. Regresivní změny** - nekróza: definice, druhy, příklady, příčiny vzniku a další vývoj, - gangréna: definice, druhy, příklady, - dekubitus, - atrofie: definice, základní druhy podle příčin vzniku, - steatóza, - konkrementy, - pigmentace exogenní, endogenní, - ikterus, - poruchy metabolismu: bílkovin, tuků, sacharidů a minerálních látek, - diabetes mellitus, - poruchy metabolismu Ca.	7
Žák - vysvětlí pojmy regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie, transplantace, - vyjmenuje v rámci reparace možnosti hojení ran a hojení zlomenin, - přeloží pojmy repozice a fixace,	**4. Progresivní změny** - regenerace, reparace, - transplantace, - hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie.	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- nakreslí základní možnosti fraktury femuru, - vysvětlí možnosti transplantačního zákona (předpokládaný souhlas a předpokládaný nesouhlas) a objasní výhody a nevýhody obou možností, - definuje pojmy autotransplantace, homologní a heterologní transplantace, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		
Žák - definuje nádor, - vyjmenuje druhy nádorů – maligní a benigní, - srovná vlastnosti maligních a benigních nádorů, - charakterizuje metastázu a cesty rozsevu, - vyjmenuje základní možnosti léčby nádorů, - vysvětlí nežádoucí účinky chemoterapie, - vyjmenuje příčiny nádorů, - vyjmenuje možnosti prevence, - přeloží termín prekanceróza, depistáž a dispenzarizace, - charakterizuje nepravé nádory, - zařadí nádory podle názvu, provede biologickou a histologickou klasifikaci nádorů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**5. Nádory** - obecné vlastnosti, biologické chování, - vznik nádorů, prevence, prekancerózy, - systematický přehled nádorů, nepravé nádory.	7
Žák - definuje pojem zánět, - vysvětlí příčiny zánětu, vyjmenuje místní makroskopické projevy zánětu a celkové projevy zánětu, komplikace zánětu, - zdůvodní projevy a komplikace zánětu, - definuje specifické a nespecifické záněty, - popíše nehnisavé záněty v rámci nespecifických zánětů a rozdělí hnisavé záněty na povrchové a hluboké záněty a celkové infekce (bakteriémie, pyémie, toxémie, sepse), - vysvětlí zkratku MRSA a objasní charakter infekce,	**6. Záněty** - definice, příčiny vzniku, projevy místní a celkové, imunitní reakce, klasifikace, názvosloví.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- popíše flegmónu a absces v rámci hlubokých zánětů, - vyjmenuje specifické záněty – tuberkulóza, lues a jejich původce, - vysvětlí přenos těchto nemocí, projevy a následky, preventivní opatření, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		
Žák - definuje klinickou a biologickou smrt, - určí možnost resuscitace, - popíše a vysvětlí známky smrti a posmrtné změny, - vyjmenuje důvody pitvy, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**7. Zánik organismu**	4

7.25 Učební praxe

Učební osnova předmětu	Učební praxe				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	0	0	14	16	30
Odborná praxe	0	0	4 týdny 140 hodin	0	140

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět učební praxe umožňuje žákovi poznat reálné pracovní prostředí, učit se řešit skutečné pracovní problémy v klinických podmínkách a komunikovat s lidmi. Tvoří základ pro dovednosti, které aplikuje v praktickém profesním životě.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání a okruh: ošetřovatelství a ošetřování nemocných.
Předmět učební praxe je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 3. ročník – 448 hodin, 4. ročník – 480 hodin, celkem 928 hodin za studium.
V rámci tohoto předmětu je dále realizována ve třetím ročníku odborná praxe, a to v rozsahu 140 hodin za studium (35 hodin týdně, §26, odst. 2 školského zákona)
Tento předmět se vyučuje ve skupinách v klinickém prostředí na interních a chirurgických odděleních formou učební a odborné praxe, kde žák aplikuje a ověřuje si získané dovednosti a klíčové kompetence, a která poskytuje prostor pro zdokonalování zručností, dovedností a návyků, učí se samostatnosti, odpovědnosti a práci ve zdravotnickém týmu, do kterého je žák zařazen. Odborná praxe je zařazena v rozsahu 4 úplných týdnů ve třetím ročníku.
Hlavním cílem předmětu učební praxe je poskytnout žákům ucelený přehled o ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Umožňuje jim získat odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o nemocné potřebné pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu. Z odborných kompetencí vytváří tento obsahový okruh kromě dovedností potřebných pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče návyky dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, rozumět latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, aplikovat ve své činnosti algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelské intervence). Předmět využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů klinická propedeutika, psychologie, ošetřovatelství teorie, ošetřovatelství cvičení, ošetřovatelství ve vybraných oborech, chirurgických a interních oborech, somatologie, výchova ke zdraví, první pomoc, aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech, pracuje s odbornou latinskou terminologií.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za své rozhodování a jednání,

- pracoval kvalitně a pečlivě,
- dodržoval postupy, neplýtval materiálními hodnotami,
- respektoval dodržování zásad a předpisů BOZP,
- vážil si práce jiných lidí,
- dodržoval pracovní dobu a požadavky na žáky,
- byl schopen sebehodnocení,
- byl schopen se kriticky dívat na výsledky své práce,
- uvědomoval si nezbytnost doplňování informací, celoživotního vzdělávání.

Pojetí výuky

Předmět učební praxe se vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku. Je organizován v klinických podmínkách. Výuka je realizována skupinovou výukou, využívá metody názorně demonstrační a problémové vyučování. Vychází se zde ze znalostí ze všech odborných předmětů. Ve 3. ročníku je zařazena odborná praxe v rozsahu 4 úplných týdnů. Tato odborná praxe je součástí předmětu učební praxe.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy na základě schopnosti teoretické poznatky aplikovat v ošetřovatelských dovednostech v praxi. Žák je hodnocen za dodržování správných pracovních postupů ošetřovatelské péče (činnosti podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. v platném znění), dodržování BOZP, pokynů, kterými se řídí zdravotnická a sociální zařízení. Dále je hodnocena samostatnost a kreativita řešení problémových situací u pacienta. Slovní hodnocení a sebehodnocení se uskutečňuje bezprostředně po skončení individuální i skupinové práce a před skončením učební praxe v měsíčním bloku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Odborné kompetence – stanoveny dle vyhlášky č. 55/2011 Sb. ve znění pozdějších předpisů
- žák je veden k poskytování nebo zajišťování bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče.
- žák je podporován vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.
- žák je veden pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.
- žák je veden k bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci.
- žák je podporován v úsilí o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.
- žák je veden jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Kompetence k řešení problémů – žák je veden tomu, aby pochopil situaci, kterou má u konkrétní situace vyřešit, navrhl způsoby řešení, pod vedením činnost vykonal a zhodnotil efekt. Žák volí prostředky a způsob vhodný pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností.

Komunikativní kompetence – žák je veden ke komunikaci v českém i v cizím jazyce s nemocnými a jejich příbuznými, uplatňovat profesní etiku a práva nemocných, dále ke zpracování administrativních písemností. Žák používá odbornou terminologii, rozumí ji

i pracovním pokynům v písemné i ústní formě. Žák je podporován k tomu, aby se vyjadřoval přiměřeně situaci a účelu jednání v projevech písemných i ústních a vhodně se prezentoval.
Personální a sociální kompetence – žák je v klinických podmínkách veden k odhadování důsledků svého jednání i chování, k ověřování získaných poznatků a ke kritickému zvažování názorů a jednání jiných lidí. Situace, kterými žák prochází, ho podporují k adaptaci na měnící se pracovní a životní podmínky, k jejich pozitivnímu ovlivnění. Žák je veden k práci v týmu, k podpoře návrhů v týmu, k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktů, předsudkům. U žáka jsou vytvářeny dovednosti potřebné pro účinnou organizaci práce a konstruktivní řešení pracovních situací a problémů.
Občanské kompetence a kulturního podvědomí – práce pod dohledem žáka motivuje k odpovědnému jednání, k iniciativě a samostatnosti. Žák je prostředím i týmem podporován v dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti jiných lidí. Žák je veden k zodpovědnosti být účinným členem týmu, pracovat klidně a odpovědně, dbát na své zdraví a osobní rozvoj a vyrovnávat se s pracovním zatížením.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák je veden k odpovědnému vztahu k vlastní profesní budoucnosti a k uvědomění si významu a potřeby celoživotního vzdělávání, které je předpokladem pro adaptaci na měnící se pracovní podmínky.
Matematické kompetence – náplň práce žáka motivuje k správnému používání běžných jednotek, k používání pojmů kvantifikujícího charakteru, k nacházení vztahů mezi jevy při řešení praktických úkolů a aplikovat efektivně matematické dovednosti při řešení pracovních úkolů
Digitální kompetence – žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Získané informace kriticky posuzuje, dbá na dodržování autorského práva. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v souvislosti s předmětem UCP je průřezové téma **Člověk a životní prostředí**. Z obsahu průřezového tématu bude do výuky zapojeno téma „Vliv prostředí na lidské zdraví“ (třídění odpadu, dekontaminace infekčního odpadu, úklid, větrání, desinfekce, ochranný oděv, přezouvání, BOZP na pracovišti).
- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti**. Žák je veden ke komunikaci s lidmi s ohledem na věk a zdravotní stav, odpovědnosti za svoji práci, k toleranci, vážit si hodnot materiálních i duchovních, dobrého životního prostředí a chránit je.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
Žák - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu, - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací, - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti, - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů, - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace, - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů, - spolupracuje se členy zdravotnického týmu, - komunikuje s nemocnými adekvátně k jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii, - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými, - používá platné ošetřovatelské standardy, - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe, - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště.	**1. Management ošetřovatelské péče** - organizace a harmonogram praktické sestry a zdravotnického týmu, - zásady BOZP, PO a chování při krizových situacích, - PP při úrazech, - zdravotnická dokumentace a informační nemocniční systémy, - ochrana osobních údajů, - etický kodex a práva pacientů, - zásady komunikace a společenského chování a vystupování, - využívání odborné terminologie, - ošetřovatelské standardy, - edukace v oblasti zdravého životního stylu.	28
Žák - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci,	**2. Péče o pomůcky** - dekontaminace a dezinfekce.	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
- aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.		
Žák - pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebepéče, - provádí hygienu genitálu, - aktivně pečuje o inkontinentní nemocné, - polohuje nemocné a předchází vzniku imobilizačního syndromu, - sleduje poruchy celistvosti kůže a zdravotní stav nemocného, - pečuje o pohodlí nemocného - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**3. Hygienická péče a péče o lůžko a polohu nemocného** - úprava lůžka, - hygienická péče u nemocných s různým stupněm sebepéče a u inkontinentních nemocných, - hygiena genitálu u pacientů se zavedeným permanentním katetrem, - imobilizační syndrom, - péče o kůži - prevence opruzenin a dekubitů.	56
Žák - dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetřovací jednotce, - podává stravu nemocným podle stupně jejich soběstačnosti, - dohlíží na dodržování pitného režimu, - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely, - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin, - vede příslušnou dokumentaci,	**4. Péče o hydrataci a výživu** - podávání stravy pacientům, - hydratace nemocných, - podávání potravin pro zvláštní lékařské účely, - bilance tekutin.	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
- vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.		
Žák - pečuje a sleduje vyprazdňování nemocného, - provádí výměnu močového sáčku a dezinfekci katetru, - aktivně pečuje o inkontinentní nemocné, - provádí klyzma, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**5. Péče o vyprazdňování** - sledování odchodu moče, stolice, - sledování diurézy, - péče o inkontinentní pacienty, - močové katetry, močové sáčky, - klyzma.	28
Žák - přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce, - sleduje zdravotní stav nemocného, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**6. Sledování fyziologických funkcí** - měření tělesné teploty, krevního tlaku, pulsu a dechu, - zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů, - zjištění a posuzování stavu vědomí.	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
Žák - asistuje při vizitě, - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům, - asistuje při převazech a ošetřování ran, - připravuje pomůcky a dokumentaci, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**7. Vizita a ošetřování ran** - příprava pomůcek k vizitě, - příprava nemocného, - asistence při vizitě, - asistence při převazech, - příprava nemocného a péče o pacienta před a po vyšetření, - předoperační a pooperační péče.	28
Žák - provádí odběry kapilární, venózní krve a ostatního biologického materiálu, - zná postupy odběru jednotlivých druhů biologického materiálu, - provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**8. Odběry biologického materiálu** - příprava dokumentace a pomůcek, - psychická a fyzická příprava pacientů, - odběr biologického materiálu – zásady, druhy, postup, - dodržování zásad BOZP - identifikace pacienta dle standardu.	42
Žák - používá správně pomůcky k podávání léků, - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných, - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví,	**9. Podávání léků** - podávání léků zažívacím a dýchacím ústrojím, kůží, do dutin, - aplikace inhalace a kyslíku.	70

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
- vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.		
Žák - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku, - ošetřuje periferní žilní vstupy, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**10. Aplikace léků injekcemi** - aplikace injekce pod kůži, do svalu, - ošetření periferní žilní kanyly.	70
Žák - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů, - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby, - provádí sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory, - pečuje o zajištění psychické pohody, pohodlí, pocitu jistoty a bezpečí a sociálního kontaktu.	**11. Psychická a fyzická aktivizace pacientů** - uspokojování psychických a sociálních potřeb, - komunikace s pacienty, - aktivizace seniorů.	14
Žák - spolupracuje při přijetí, přemísťování a propuštění nemocných, - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým,	**12. Příjem, přemístění, propuštění, úmrtí pacienta** - příjem, přemísťování, propuštění pacienta, - péče o umírajícího nemocného,	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
- pečuje o tělo zemřelých a provádí činnosti spojené s úmrtím nemocného, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	- péče o mrtvé tělo.	
Žák - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**13. Rehabilitační péče** - polohování a pasivní cvičení, - dechová a kondiční cvičení, - nácvik sebeobsluhy, - metody bazální stimulace.	14
Žák - provádí ošetřovatelskou péči na vybraných chirurgických a interních odděleních, - je schopen zajistit a uspokojit biopsychosociální a duchovní potřeby pacienta a provádí činnosti v souladu s vyhláškou 55/2011 Sb. v platném znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče nejen na jednotlivých	**Odborná praxe** - ošetřovatelská péče na odděleních interních a chirurgických - ošetřovatelské činnosti v oboru stomatologie, - ošetřovatelská péče o děti a zajištění herních aktivit, ošetřovatelská péče o seniory.	140

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo v interních a chirurgických oborech	Hodinová dotace
oddělení, ale i zvláštnosti poskytované ošetřovatelské péče dětem a seniorům, - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí, - přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat, - pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovává dentální materiály v ordinaci, - vede příslušnou dokumentaci, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - provádí ošetřovatelskou péči na vybraných interních odděleních, - je schopen zajistit a uspokojit biopsychosociální a duchovní potřeby pacienta a provádí činnosti v souladu s vyhláškou 55/2011 Sb. v platném znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění, - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v interních oborech, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované seniorům, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	**1. Ošetřovatelská péče v interních oborech** - ošetřovatelská péče o klienta, pacienta na interních odděleních, - zvláštnosti ošetřovatelské péče o seniory, - etiopatogeneze, diagnostika, léčba a ošetřovatelská péče u onemocnění dýchacího systému, srdce a cév, zažívacího systému, vylučovacího systému, v endokrinologii, neurologii, s krevními nemocemi.	240
Žák - provádí ošetřovatelskou péči na vybraných chirurgických odděleních, - je schopen zajistit a uspokojit biopsychosociální a duchovní potřeby pacienta a provádí činnosti v souladu s vyhláškou 55/2011 Sb. v platném znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění,	**2. Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech** - ošetřovatelská péče o klienta, pacienta na chirurgických odděleních, - zvláštnosti ošetřovatelské péče o seniory, - etiopatogeneze, diagnostika, léčba a ošetřovatelská péče u onemocnění dýchacího, srdečně cévního, GIT, vylučovacího systému, péče o nemocné po operaci štítné	240

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v chirurgických oborech, - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované seniorům, - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii, - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci, - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl, ošetřovatelská péče a intervence), - dodržuje předepsané pracovní postupy, hygienické zásady a BOZP.	žlázy, problematika diabetické nohy, ortopedie a traumatologie.	

8 Materiální a personální zajištění

8.1 Celková charakteristika školy

Škola je zařazena do sítě škol a školských zařízení pod názvem Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod. Škola je zřízena jako samostatná příspěvková organizace IČ 00 581 119. Jejím zřizovatelem je od 1. 7. 2007 Kraj Vysočina (IČ 70 890 749), Žižkova 57, 587 33 Jihlava. Zřizovací listina byla schválena usnesením Zastupitelstva Kraje Vysočina 045/05/01/ZK dne 18. 9. 2001. Hlavním účelem zřízení příspěvkové organizace dle zřizovací listiny je zabezpečení potřeb, zejména výchovy a vzdělávání občanů kraje. Dle zřizovatele se nevylučuje vzdělávání občanů jiných krajů na naší škole za stejných podmínek, jako mají občané Kraje Vysočina. Kromě oboru Zdravotnické lyceum jsou ve škole vzděláváni žáci v oboru Praktická sestra a studenti Vyšší odborné školy zdravotnické. Škola má i odloučená pracoviště: Domov mládeže (IZO 110 030 567), školní jídelna – výdejna (IZO 110 030 575), které se nacházejí asi 300 m od hlavní budovy školy.

8.2 Personální podmínky realizace ŠVP

Škola je schopna efektivně zajistit výuku oboru Praktická sestra. Základ pedagogického sboru tvoří zkušení pedagogové, kteří se po celou dobu své pedagogické činnosti neustále vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nejen v zájmu zvyšování úrovně ve svém oboru, ale i v komunikaci, v nových výukových metodách, a výchovně-vzdělávacích strategiích. Velký důraz je kladen na rozvoj digitálních kompetencí pedagogů. Učitelé respektují nejnovější požadavky na vzdělávání, legislativní pokyny a výsledky evaluačních šetření. Škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
Pedagogický sbor je otevřen komunikaci mezi sebou i vůči žákům a sociálním partnerům. V pedagogickém sboru pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik ICT.

8.3 Materiální podmínky realizace ŠVP

Škola sídlí v budově na Masarykově ulici č. p. 2033 v Havlíčkově Brodě. Tato budova je v majetku Kraje Vysočina. Domov mládeže a školní jídelna – výdejna jsou v Husově ulici č. p. 3023 v areálu Nemocnice Havlíčkův Brod a jsou v majetku Nemocnice Havlíčkův Brod (majetkový odbor Kraje Vysočina zřídil věcné břemeno ve prospěch Domova mládeže v souladu se smlouvou o sdružení finančních prostředků).
Budova v Masarykově ulici 2033 poskytuje prostorové možnosti pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu i provozu v rozsahu odpovídajícím výkonům školy. Technické a materiální podmínky jsou vyhovující a dle možností se neustále vylepšují.

Mimo jiné jsou k dispozici následující prostory:
- **10 kmenových učeben**
  Vybavení: funkční školní nábytek minimálně pro 30 žáků a základní didaktické pomůcky, dataprojektory, počítače.
- **1 učebna somatologie**
  Vybavení: funkční školní nábytek minimálně pro 30 žáků, základní didaktické pomůcky, dataprojektor, počítač, obrazové materiály, modely orgánů a orgánových soustav, kostra člověka a její části, histologické, botanické a zoologické mikropreparáty, mikroskopy.

- **3 simulační centra**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro 12–16 žáků, základní didaktické pomůcky, dataprojektor, počítač, obrazové materiály, cvičné figuríny, resuscitační modely propojené na počítač, nemocniční lůžka s vybavením, instrumentační stolky, pomůcky nutné k odborným výkonům dle nových trendů apod.
- **1 jazyková učebna**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro 16 žáků, základní didaktické pomůcky, interaktivní tabule.
- **1 počítačová učebna**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro práci 17 žáků, server a 17 virtuálních stanic, dataprojektor.
  Internetová konektivita je zajištěna optickým kabelem.
- **1 mobilní počítačová učebna** je tvořena pojízdnou uzamykatelnou skříní s možností dobíjení a 20 notebooky. Konektivita zařízení je zajištěna wifi sítí.
- **1 učebna chemie a fyziky**
  Vybavení: moderní funkční nábytek opatřený bezpečnostními prvky, dataprojektor, speciální pomůcky pro laboratorní výuku, kapacita 30 žáků.
- **1 tělocvična**
  Vybavení: pomůcky pro tradiční i netradiční míčové hry, atletiku, gymnastiku atd. Kapacita do 60 žáků cvičících současně.
  V inventáři školy jsou pro tělesnou výchovu žáků také sportovní potřeby pro běžkařské i sjezdové lyžování a bruslení.
- **1 posilovna**
  Vybavení: posilovací věže, polohovací lavičky, jednoruční činky v párech, rotopedy, cyklotrenažér, posilovací expandéry, gymbaly, overbaly, boxovací pytel, kapacita do 20 žáků.
  Tělocvičnu a posilovnu mohou žáci využívat také v čase, kdy neprobíhá výuka. Bezpečnostní dohled zajišťují určení vyučující.
- **1 knihovna**
  Vybavení: nábytek pro uložení knih, 4 studijní místa pro individuální práci žáků, cca 15 000 knižních svazků odborné, populárně-naučné a oddechové literatury, počítač.
  Pro účely evidence, vyhledávání knih a zpracování dalších bibliografických informací slouží program TRITIUS. Výpůjční systém využívá online katalog. Knihovna úzce spolupracuje s Krajskou knihovnou Vysočiny.
- **1 relaxační prostor pro žáky** s možností ohřevu vlastního jídla a přípravy teplých nápojů a posezením pro konzumaci.
- **1 relaxační prostor pro žáky** vybavený dotykovou obrazovkou, sedacím nábytkem pro odpočinek, možnost dobíjení elektronických zařízení. Tento prostor je vhodný pro neformální výuku, pořádání třídnických hodin nebo preventivních programů.
- **relaxační prostor pro pedagogický sbor.**

Další prostory: ředitelna, kabinety pro práci učitelů, pracovny administrativních pracovníků školy, spisovna, šatny pro žáky se skříňkovým systémem, prostory pro osobní hygienu, pomocné prostory pro zajištění chodu školy.

Dále je škola vybavena a ve výuce jsou používány tyto pomůcky: tiskárny a multifunkční zařízení převážně připojená v síti, notebooky a dataprojektory.

8.4 Východiska pro tvorbu ŠVP

Základní koncepce našeho ŠVP vychází z koncepce RVP pro obor vzdělání Praktická sestra 53-41-M/03. Promítají se do něho závěry evaluačních šetření a další záměry a podmínky školy.

9 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Škola má široké spektrum sociálních partnerů, které se podílí na realizaci školního vzdělávacího programu. Nejdůležitějšími jsou rodiče žáků, kteří se mohou minimálně dvakrát ročně informovat na třídních schůzkách o dění ve škole a práci žáků, dále prostřednictvím svého zástupce v radě školy ovlivňovat chod a aktivity školy. O prospěchu žáka, chování a dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím systému Bakaláři. Každý vyučující je rodičům k dispozici po domluvě kdykoliv. Žáci se mohou k činnosti školy a k výuce vyjadřovat na pravidelných evaluačních schůzkách s vedením školy. Každý vyučující je žákům k dispozici mimo výuku v konzultačních hodinách nebo po osobní domluvě.
V rámci odborné výuky úzce spolupracujeme s Nemocnicí v Havlíčkově Brodě, s registrovanými poskytovateli ambulantní péče v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, se stomatologickými ambulancemi, se Sociálními službami města Havlíčkova Brodu, s domovy pro seniory, s Psychiatrickou nemocnicí Havlíčkův Brod a Oblastním spolkem Českého červeného kříže v Havlíčkově Brodě. V rámci projektových činností žáků škola spolupracuje se základními a středními školami v Havlíčkově Brodě a s Krajskou knihovnou Vysočiny. Škola má dobré zázemí ve svém zřizovateli Kraji Vysočina a ve městě Havlíčkův Brod.

10 Přílohy

10.1 Příloha č. 1 Obsah a forma maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek:
1. z českého jazyka
2. z cizího jazyka nebo matematiky.
Žák vykoná úspěšně společnou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.

Škola připravuje žáka k vykonání zkoušky z českého jazyka a literatury, z cizího jazyka.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky obsahuje povinnou zkoušku z českého jazyka a literatury (písemná práce a ústní zkouška). Dále z cizího jazyka (písemná práce a ústní zkouška), pokud není ve společné části zvolena matematika.
Profilová část maturitní zkoušky dále obsahuje tři povinné a nejvýše dvě nepovinné zkoušky.

Povinné zkoušky:
Učební praxe – praktická zkouška
Ošetřovatelství v klinických oborech (ošetřovatelství ve vybraných oborech, ošetřovatelství v chirurgických oborech, ošetřovatelství v interních oborech) – ústní zkouška
Volba z předmětů – somatologie, psychologie a komunikace – ústní zkouška

Nepovinné zkoušky:
Volba z předmětů - somatologie, psychologie a komunikace.

Žák vykoná úspěšně profilovou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.

10.2 Příloha č. 2 Zkratky a názvy předmětů

CJK	=	Český jazyk a komunikace
LES	=	Literatura a estetika
AJI	=	Anglický jazyk I
NJI	=	Německý jazyk I
OBN	=	Občanská nauka
DEJ	=	Dějepis
MAT	=	Matematika
MATc	=	Matematika – cvičení
FYZ	=	Fyzika
CHE	=	Chemie
BIE	=	Biologie a ekologie
IKT	=	Informační a komunikační technologie
TEV	=	Tělesná výchova
ZEK	=	Základy ekonomiky
VKZ	=	Výchova ke zdraví
PRP	=	První pomoc
PSK	=	Psychologie a komunikace
PSKc	=	Psychologie a komunikace – cvičení
KLP	=	Klinická propedeutika
SOM	=	Somatologie
PAP	=	Patologie a patofyziologie
OTE	=	Ošetřovatelství teorie
OCV	=	Ošetřovatelství cvičení
OVO	=	Ošetřovatelství ve vybraných oborech
CHI	=	Ošetřovatelství v chirurgických oborech
INT	=	Ošetřovatelství v interních oborech
UCP	=	Učební praxe
ODP	=	Odborná praxe

10.3 Příloha č. 3 Další použité zkratky (řazeno dle abecedy)

AP	=	adaptační projekt
AV	=	arterio-venózní
BMI	=	body mass index
BOZP	=	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CNS	=	centrální nervový systém
DM	=	diabetes mellitus
DOP	=	dohoda o provedení práce
DPČ	=	dohoda o pracovní činnosti
DPH	=	daň z přidané hodnoty
ECDL	=	European Computer Driving Licence
EJP	=	Evropské jazykové portfolio
FF	=	fyziologické funkce
GIT	=	gastrointestinální trakt
HDP	=	hrubý domácí produkt
ICT	=	informační a komunikační technologie
IVP	=	individuální vzdělávací plán
IZS	=	integrovaný záchranný systém
KK	=	Krajská knihovna
LVK	=	lyžařský výcvikový kurz
MRSA	=	Methicillin rezistentní Staphylococcus aureus
NPB	=	náhlá příhoda břišní
PC	=	počítač
PO	=	požární ochrana
PP	=	první pomoc
PPP	=	pedagogicko-psychologická poradna
PSP	=	periodická soustava prvků
RPSN	=	roční procentní sazba nákladů
RVP	=	rámcový vzdělávací program
SOČ	=	středoškolská odborná činnost
STK	=	sportovní turistický kurz
ŠVP	=	školní vzdělávací program
TK	=	krevní tlak
ZP	=	zdravotnický pracovník